

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

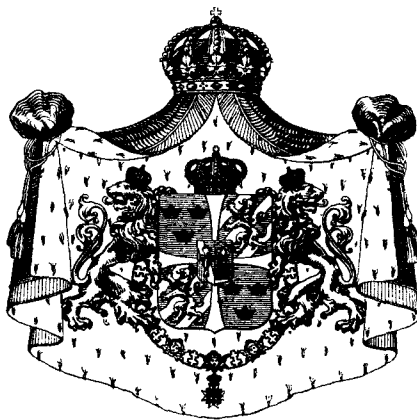
P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.**

BERÄTTELSE

OM

FOLKSKOLORNA FÖR ÅR 1903

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. P. Undervisningsväsendet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1870-1910.

Täckningsår: 1868-1912.

Innehåll: Folkundervisningen den 31 december 1868 ; Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåren 1876-77 – 1909-1910 : Berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910-1911 ; Berättelsen om folkskolorna för åren 1882-1910. Berättelserna är utarbetade av Ecklesiastikdepartementet.

I Berättelsen om folkskolorna för år 1882 ingår:

Kort öfversigt öfver det svenska folkskoleväsendets utveckling till år 1842, s. 2-8.

Primäruppgifter och berättelser om folkskoleväsendet från och med år 1842, s. 8-10 och

Öfversigt af folkskoleväsendet under åren 1876-1881, s. 10-14.

Föregångare:

Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... - Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om undervisning.

Efterföljare:

Folkskolorna / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1914-1932. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1920/21, 1929/30.

Lärarutbildningen / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1919-1940. (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1916/17 – 1921/22, 1927/28 ; läsåren 1928/29 t.o.m. 1938/39

Statens allmänna läroverk / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1915-1921. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1911/12 – 1919/20.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1887-204: Undervisning (Tab. 192-211).

Elever i icke-obligatoriska skolor 1864-1970 / [Statistiska centralbyrån ; utarb. av Margit Vinge]. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1977. - (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1977:11).

Elever i obligatoriska skolor 1847-1962. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1974. – (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1974:5).

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

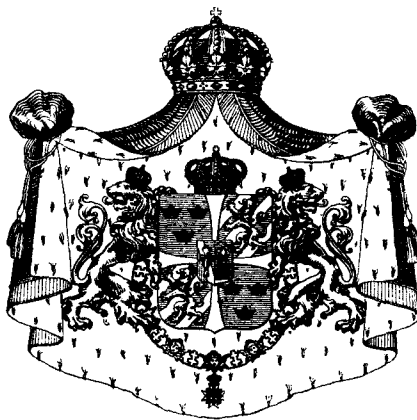
P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.**

BERÄTTELSE

OM

FOLKSKOLORNA FÖR ÅR 1903

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

Innehållsförteckning.

Text (sid. 1—23).

	Sid.
Inledning.	1
I. Högre folkskolorna. (Tab. 1)	1
II. Allmänna folkskolorna:	
Antal skoldistrikt, skolor, skolhus m. m. (Tab. 2—3).....	2
Skolornas anordning enligt normalplanens olika littera. (Tab. 4—9)	4
Lärare och lärarinnor i folk- och småskolor. (Tab. 10—11) ...	8
Antal skolpliktiga barn m. m. (Tab. 12—14).....	10
Ekonomiska förhållanden. (Tab. 15—17).....	17

Tabell-bilagor (sid. 1*—33*).

Tab.	Sid.
1. Högre folkskolor år 1903.	2*
2. Antal skoldistrikt, skolor m. m. länsvis år 1903.....	4*
3. Antal skoldistrikt, folkskolehus och folkskolor m. m. åren 1881—1903.	6*
4. Antal och fördelning enligt normalplanens littera af folkskolorna länsvis år 1903.	8*
5. Folkskolornas fördelning efter landsbygd och städer år 1903.	10*
6. Antal och fördelning enligt normalplanens littera af de mindre folkskolorna länsvis år 1903.	12*
7. Antal och fördelning enligt normalplanens littera af småskolorna länsvis år 1903.	14*
8. Småskolornas fördelning efter landsbygd och städer år 1903.	16*
9. Fördelning länsvis år 1903 af sådana folk- och småskolor med undervisning på skilda tider (dock ej periodläsning), hvilka därför lämnat redogörelse.	17*
10. Lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor länsvis år 1903.	18*
11. Lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor år 1903 med fördelning efter landsbygd och städer	20*
12. Antal skolpliktiga barn samt hela antalet i folk- och småskolor undervisade barn länsvis år 1903.	22*

Table des matières.

Texte (p. 1—23).

	Page.
Introduction.	1
I. Écoles primaires supérieures. (Tabl. 1)	1
II. Écoles primaires ordinaires:	
Nombre de districts scolaires, d'écoles, de maisons scolaires, etc. (Tabl. 2—3)	2
L'organisation des écoles d'après les lettres diverses du programme général. (Tabl. 4—9)	4
Personnel enseignant dans les écoles primaires. (Tabl. 10—11) ..	8
Nombre d'enfants dans l'âge scolaire, etc. (Tabl. 12—14)	10
Économie. (Tabl. 15—17)	17

Tableaux annexés (p. 1*—33*).

Tabl.	Page.
1. Écoles primaires supérieures, en 1903.	2*
2. Nombre de districts scolaires, d'écoles etc., par préfecture, en 1903.	4*
3. Nombre de districts scolaires, de maisons scolaires, d'écoles etc. pendant les années 1881—1903.	6*
4. Nombre et disposition d'après les lettres du programme général des écoles primaires, par préfecture, en 1903....	8*
5. Les écoles primaires, par campagne et par villes, en 1903.	10*
6. Nombre et disposition d'après les lettres du programme général des écoles primaires inférieures, par préfecture, en 1903.	12*
7. Nombre et disposition d'après les lettres du programme général des écoles petites, par préfecture, en 1903.	14*
8. Les écoles petites, par campagne et par villes, en 1903.	16*
9. Disposition par préfecture des écoles primaires où des groupes différents d'élèves ont reçu l'enseignement seulement dans certaines périodes de l'année, en 1903.	17*
10. Personnel enseignant dans les écoles primaires par préfecture, en 1903.	18*
11. Personnel enseignant dans les écoles primaires en 1903, par campagne et par villes.	20*
12. Nombre d'enfants dans l'âge scolaire et total d'enfants, enseignés dans les écoles primaires, par préfecture, en 1903.	22*

	Sid.
Tab. 13. Antal skolpliktiga barn m. m. år 1903 med fördelning efter landsbygd och städer.	24*
» 14. Folk- och småskolelärare samt lärarinnor jämte skolpliktiga barn (i åldern 7—14 år) i de större städerna år 1903...	26*
» 15. Skoldistriktens ekonomiska förhållanden länsvis år 1903.	28*
» 16. Skoldistriktens ekonomiska förhållanden år 1903 med fördelning efter landsbygd och städer.	30*
» 17. Folkskoleväsendets ekonomiska förhållanden år 1903 i rikets större städer.	32*

	Page.
Tabl. 13. Nombre d'enfants dans l'âge scolaire etc. en 1903, par campagne et par villes.	24*
» 14. Personnel enseignant et enfants dans l'âge scolaire (7—14 ans) dans les grandes villes, en 1903.....	26*
» 15. L'état économique des districts scolaires, par préfecture, en 1903.	28*
» 16. L'état économique des districts scolaires en 1903, par campagne et par villes.	30*
» 17. L'état économique de l'enseignement primaire dans les grandes villes, en 1903.	32*

TILL KONUNGEN.

Härmed öfverlämnas en inom E. K. M:ts Ecklesiastik-departement utarbetad berättelse om folkskolorna för år 1903.

Stockholm den 14 September 1906.

Underdånigst

HUGO HAMMARSKJÖLD.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastik-Departementet.

Den berättelse om folkskolorna, som härmed öfverlämnas, är utarbetad efter samma grunder som de båda närmast föregående. Med afseende å vissa därvid tillämpade metoder och använda beräkningssätt torde det därför vara tillräckligt att hänvisa till berättelsen för år 1901. Likaså har det ansetts onödigt att här ånyo återgifva vissa tabellariska öfversikter för tiden fr. o. m. 1881, hvilka införts i redogörelserna för år 1901 (ang. de skolpliktiga barnens under-

visning samt ang. folkskolornas ekonomiska förhållanden) och år 1902 (ang. lärarepersonalen). Däremot har i här ifrågavarande berättelse bland tabellbilagorna medtagits en öfversiktstabell för åren 1881—1903 öfver antalet skoldistrikt, skolhus, skolor m. m.

Hela antalet af de för utarbetandet af 1903 års berättelse om folkskoleväsendet i riket afsända anmärkningskrifvelser till skolrådsordförande m. fl. uppgick till 1,720.

I. Högre folkskolorna.

Tab. 1.

Utöfver de upplysningar, som kunna hämtas ur tab. 1, må följande här meddelas direkt från de inkomna primäruppgifterna.

Lärokursens längd uppgifves vid 1 skola till ett å två år, vid 14 till två, vid 1 till två å tre samt vid 2 till tre år. — Läsveckornas antal har varit 23 vid en skola, 24 vid tre, 26 vid två, 27½ vid en, 28 vid två, 30 vid fyra, 31 vid en, 32 vid två och 34 vid två skolor. — Läsdagarnes antal i veckan uppgick till 5 vid sex och till 6 vid tolf skolor. — Hvad undervisningstimmarnas antal i veckan angår, hafva desamma utgjort 26 vid en skola (med 24 veckor), 27 vid en (med 30 veckor), 28 vid en (med 34 veckor), 29 vid en (med 24 veckor), 30 vid sex (hvaraf en med 24, en med 27½, en med 28, en med 30, en med 31 och en med 32 veckor), 32 vid två (hvaraf en med 26 och en med 32 veckor), 34 vid två (hvaraf en med 28 och en med 30 veckor) och 35 vid fyra (hvaraf en med 23, en med 26, en med 30 och en med 34 veckor). I ofvanstående antal undervisningstimmar äro inräknade timmarne för såväl läs- som öfningsämnen.

Såsom tab. 1 närmare utvisar, afse de till denna berättelse hörande pedagogiska uppgifterna vid de 17 skolor, hvarest läsåret skäres af kalenderåret, läsåret 1903—1904 samt vid den återstående skolan kalenderåret 1903. De ekonomiska uppgifterna afse vid samtliga skolor kalenderåret 1903.

Vid här ifrågavarande 18 skolor voro anställda tillsammans 43 lärare, af hvilka 25 undervisade i läsämnen (ensamt eller i förening med öfningsämnena) och 18 endast i öfningsämnena. Bland de förra voro 4, bland de senare 5 kvinnor. Lärjungarnes antal utgjorde 519, af hvilka 379 (225 gossar och 154 flickor) voro under 15 år samt 140 (70 gossar och 70 flickor) 15 år och däröfver. Omkostnaderna uppgingo till 58,746 kr. 2 öre. Om man fördelar omkostnadsbeloppet på antalet lärjungar, finner man, att kostnaden för hvarje lärjunge uppgick till 113 kr. 19 öre mot 99 kr. 21 öre under närmast föregående år.

Lästerminernas fördelning har varit mycket olika; till belysande häraf lämnas följande öfversikt angående de tider, å hvilka undervisningen pågått vid hvarje skola.

Malmköping:	den 1 Okt. — 18 Dec. 1903; den 12 Jan. — 6 Maj 1904
Huskvarna:	» 1 Sept. — 10 » » ; » 20 » — 25 » »
Klinte:	» 10 » — 11 » » ; » 15 » — 20 » »
Jämsbög:	» 12 Okt. — 18 » » ; » 25 » — 6 » »
Båstad:	» 1 » — 30 Nov. » ; » 1 Febr. — 31 » »
Tryde:	» 14 Sept. — 12 Dec. » ; » 15 Jan. — 20 » »
Allerum:	» 2 Nov. — 18 » » ; » 7 » — 31 Maj »
Brunnby:	» 29 Apr. — 18 » » ¹⁾ ; » 13 » — 18 Apr. »
Flenninge:	» 15 Sept. — 14 » » ; » 15 » — 12 Maj »
Kattarp:	» 2 Nov. — 18 » » ; » 8 » — 31 » »
Väsby:	» 1 Okt. — 18 » » ; » 8 » — 28 Apr. »
Jonstorp—	
Farhult:	» 2 Nov. — 19 » » ; » 9 » — 31 Maj »
Onsala:	» 15 Sept. — 15 » » ; » 15 » — 28 » »
Fåssberg:	» 15 Jan. — 4 Juni 1904; » 10 Sept. — 17 Dec. »
Lysekil:	» 14 Sept. — 12 Dec. 1903; » 22 Jan. — 2 Juni »
Ulricehamn:	» 3 » — 19 » » ; » 21 » — 28 Maj »
Sunne:	» 26 Okt. — 19 » » ; » 11 » — 7 » »
Gudmundrå:	» 2 Nov. — 19 » » ; » 7 » — 30 Apr. »

Anm. Den kursiva stilen är använd för den skola, där läsåret sammanföll med kalenderåret. — ¹⁾ Under denna tid ägde dock ferier rum mellan den 1 Juni och den 11 Oktober.

Undervisningen har vid alla skolorna omfattat kristendoms-kunskap, modersmålet, historia (vid 16 både svensk och allmän, vid 1 endast svensk och vid 1 endast allmän), geografi, geometri, räkning, naturkunnighet (vid 2 af dem nämnes äfven hälsolära), samt frihandsteckning eller linearritning. Vid 13 skolor har undervisats i välskrifning, vid 9 i bokföring, vid 10 i tyska samt vid 2 i både tyska och engelska språken. Bland undervisningsämnen uppräknas dessutom vid 3 skolor statskunskap, vid 1 svensk statskunskap, vid 2 kommunalkunskap och vid 1 kunskap i grund-

och kommunallagarna. Vid 2 skolor hafva flickorna undervisats i hushållslära och matlagning. Sång har förekommit vid 14 skolor, gymnastik vid 9, slöjd för gossar vid 6 och slöjd för flickor vid 4 samt trädgårdsskötsel vid 3 skolor. Vid 1 skola synes slöjden för gossar hafva omfattat endast metallslöjd.

Angående lärarne (respektive hufvudlärarne) i läsnena är, då afseende ej fästes vid aflagda undervisningsprof, i sammanhang härmed att nämna, att bland dem 3 aflagt filosofie kandidatexamen och folkskolelärareexamen, 1 filosofie kandidatexamen, 2 prästexamen och folkskolelärareexamen, 1 prästexamen, 1 teoretisk och praktisk teologisk examen och folkskolelärareexamen, 1 teoretisk teologisk examen och folkskolelärareexamen, 1 teologisk filosofisk examen och folkskolelärareexamen, 4 mogenhetsexamen och folkskolelärareexamen, 1 mogenhetsexamen och 3 folkskolelärareexamen. En af förenämnde lärare var i egenskap af riksdagsman frånvarande från skolan under efterjulsterminen, och hade den, som under denna tid uppehöll tjänsten, aflagt filosofie kandidatexamen. — Vid en af de fem skolor, som voro försedda med biträdande lärare i läsnena, tjänstgjorde i denna egenskap dels en lärare, som aflagt folkskolelärareexamen och dels en från högre lärarinneseminariet utexaminerad lärarinna, vid två skolor funnos lärarinnor samt vid en skola en lärare, som alla aflagt mogenhetsexamen och folkskolelärareexamen och vid den femte skolan tjänstgjorde dels en lärare, som aflagt mogenhetsexamen och folkskolelärareexamen och dels en lärarinna, som genomgått en kurs i huslig ekonomi.

II. Allmänna folkskolorna.

Antal skoldistrikt, skolor, skolhus m. m.

Tab. 2 och 3.

Antalet *skoldistrikt* i riket uppgick enligt *tab. 2* år 1903 till 2,403 mot 2,400 år 1902. Ökningen beror dels därpå, att i Gottlands län Linde och Lojsta församlingar, hvilka förut tillsammans med Fardhem bildat ett skoldistrikt, från och med år 1903 äro särskilda distrikt, dels därpå, att i Älfsborgs län Fullestads församling, som tillsammans med Lena församling utgjort ett skoldistrikt, från och med år 1903 bildar eget skoldistrikt.

År 1903 funnos i riket 5,516 *folkskolor*, hvaraf 4,985 fasta och 531 flyttande, 2,103 *mindre folkskolor*, hvaraf 1,325 fasta och 778 flyttande samt 5,711 *småskolor*, hvaraf 4,587 fasta och 1,124 flyttande. Hela antalet folk- och småskolor uppgick sålunda år 1903 till 13,330 mot 13,077 år 1902. Af de nyttillkomna 253 skolorna voro 98 folkskolor, 106 mindre folkskolor och 49 småskolor. — Vid fördelning

af de i tabellen upptagna skolorna efter deras belägenhet i landsbygden eller i städerna finner man, att å landsbygden funnos 12,198 och i städerna 1,132 folk- och småskolor. Motsvarande tal för år 1902 voro respektive 11,979 och 1,098¹⁾.

Antalet skolhus (skollokalerna), egna eller förhyrda, uppgick enligt kolumnerna 19—21 år 1903 till 12,505 mot 12,371 år 1902. Af dessa 12,505 skollokalerna voro 9,134 skoldistriktens egna, under det att 3,371 förhyrdes eller voro hyresfritt upplåtna; motsvarande tal år 1902 voro respektive 8,996 och 3,375.

¹⁾ I sammanhang härmed må nämnas, att af rikets 98 städer 2 mindre, nämligen Sigtuna och Skellefteå, med sammanlagt 1,956 inwånare äro förda till landsbygden, emedan hvar och en af dem tillsammans med respektive landsförsamling bildar ett skoldistrikt, hvar emot en sockendel och 5 mindre landsförsamlingar med tillsammans 3,924 inwånare af likartade skäl äro förda till städerna Vaxholm, Mariefred, Vadstena, Visby, Skanör och Falköping.

Antalet skoldistrikt, hvilka år 1903 erhöilo statsbidrag för den fortsatta undervisningen, uppgick till 897, hvaraf 832 voro belägna å landsbygden och 65 voro städer. Antalet fortsättningsskolor, som under samma tid erhöilo dylikt bidrag, uppgick till 1,639, hvaraf 1,481 på landsbygden och 158 i städerna. År 1902 meddelades statsbidrag för den fortsatta undervisningen åt 829 skoldistrikt, nämligen 767 på landsbygden och 62 i städerna; antalet fortsättningskolor, som under samma tid erhöilo dylikt bidrag, uppgick till 1,537, hvaraf 1,380 å landsbygden och 157 i städerna. — För Stockholms stad finnas inga fortsättningsskolor upptagna, när den fortsatta undervisningen därstädes ej är anordnad enligt de grunder, som äro fastställda för statsbidrags åtnjutande.

Såväl i 1901 som i 1902 års berättelser om folkskolorna finnas intagna vissa uppgifter angående den i gällande folkskolestadgas § 5 och i 1900 års normalplan, sid. 52, omtalade folkskolans högre afdelning. På grund af tabellformulärens uppställning äro emellertid de uppgifter om folkskolans högre afdelning, hvilka kunna inflyta i primäruppgifterna, synnerligen knapphändiga. Med stöd af de upplysningar, som ur primäruppgifterna kunnat erhållas har här nedan gjorts en sammanställning af antalet klasser och antalet lärare i denna påbyggnad å vår folkskola.

Län och skoldistrikt	Antal klasser				Antal lärare
	Kl. 5	Kl. 6	Kl. 7	Summa	
Stockholm	77	13	—	90	90
Upplands län:					
Uppsala	3	—	—	3	3
Södermanlands län:					
Eskilstuna	3	—	—	3	3
Östergötlands län:					
Norrköping	2	2	2	6	4
Kristianstads län:					
Kristianstad	1	—	—	1	1
Malmöhus län:					
Malmö	9	6	3	18	18
Lund	6	—	—	6	6
Landskrona	1	1	—	2	1
Hälsingborg	5	—	—	5	5
Trelleborg	1	—	—	1	1
Hyllie (Limhamn)	1	—	—	1	1
Hallands län:					
Halmstad	2	—	—	2	2
Göteborgs och Bohus län:					
Göteborg	11	4	—	15	15
Värmlands län:					
Filipstad	1	—	—	1	1
Fernebo	1	—	—	1	1
Tillsammans	124	26	5	155	150

Af tabellen framgår, att folkskolan utvidgats med högre afdelningar hufvudsakligen i några större städer.

¹⁾ Tre gosskole- och 3 flickskoleklasser. — ²⁾ De tre gosskoleklasserna hafva gemensam lärare, de tre flickskoleklasserna hafva hvar sin lärarinna. — ³⁾ skolan tillhör littera A-typen, men har ingen särskild lärare för femte klassen.

Såsom redan ofvan är nämnt, äro i de inkomna redogörelserna för folkskolorna upplysningarna angående folkskolans högre afdelning synnerligen otillfredsställande. Så har det visat sig omöjligt att erhålla uppgifter angående antalet skolbarn i de olika klasserna af folkskolans högre afdelning.

Antalet skoldistrikt, som år 1903 erhöilo statsbidrag för undervisning i slöjd för gossar, uppgick till 1,348, hvaraf 1,264 voro belägna på landsbygden och 84 voro städer; antalet slöjdafterdelningar, för hvilka under samma år statsbidrag utgick, utgjorde 4,016, hvaraf 2,940 å landsbygden och 1,076 i städerna. År 1902 utdelades statsbidrag för undervisning i slöjd för gossar åt 1,311 skoldistrikt, hvaraf 1,229 voro belägna i landsbygden och 82 voro städer; antalet slöjdafterdelningar, för hvilka under samma år statsbidrag utgick, utgjorde 3,835, hvaraf 2,805 å landsbygden och 1,030 i städerna.

Antalet skoldistrikt, som år 1903 erhöilo statsbidrag för undervisning i slöjd för flickor, uppgick till 1,533, hvaraf 1,443 voro belägna på landsbygden och 90 voro städer; antalet slöjdafterdelningar, för hvilka under samma år statsbidrag utbetalades utgjorde 4,732, hvaraf 3,679 på landsbygden och 1,053 i städerna. År 1902 utdelades statsbidrag för undervisning i slöjd för gossar åt 1,456 skoldistrikt, af hvilka 1,367 voro belägna å landsbygden och 89 voro städer; slöjdafterdelningarnas antal utgjorde samma år 4,416, hvaraf 3,401 å landsbygden och 1,015 i städerna.

Antalet skolträdgårdar uppgick år 1903 till 2,538, af hvilka 2,074 voro för barnens undervisning särskildt anordnade, under det att de öfriga 464 utgjordes af lärarens jordland, hans privata trädgård eller andra för tillfälligt bruk upplåtna jordområden. År 1902 uppgick antalet skolträdgårdar till 2,548, hvaraf 2,082 voro för barnens undervisning särskildt anordnade.

Tab. 3 innehåller en öfversikt öfver antalet skoldistrikt, skolhus, skolor och slöjdafterdelningar under åren 1881—1903.

Antalet skoldistrikt uppgick år 1881 till 2,351 och har sedan, därigenom att skoldistrikt, som förut varit sammanlagda, uppdelat sig i skilda skoldistrikt, så småningom ökats, så att antalet år 1903 utgjorde 2,403.

Med afseende på antalet skolhus eller skollokal har man att skilja på sådana som tillhöra skoldistrikt (äro skoldistriktens egna) och sådana som af skoldistrikt blifvit förhyrda eller åt desamma hyresfritt upplåtits.

Det förra slaget af skolhus uppgick år 1881 till 6,535, hade år 1891 ökat till 7,767 och uppgick år 1903 till 9,134, således en ökning för hela tiden af 2,599 eller 40 %. Denna ökning är i och för sig visserligen betydande, men får dock

sin rätta belysning, om man tager i betraktande ej blott antalet af nytillkomna skolhus, utan äfven den omständigheten, att på senare åren de nya skolhusen, särskildt i städerna, byggas allt större och större. Några uppgifter angående de nybyggda skolhusens storlek hafva dock tyvärr ej förelegat till bearbetning för de officiella berättelserna angående folkskolorna. Det andra slaget af skollokaler, de förhyrda eller hyresfritt upplåtna, hafva ökat från 2,508 år 1881 till 3,371 eller 34 %. Sistberörda skollokaler användas till stor del för de flyttande skolorna, hvilkas antal under senare tiden allt mer börjat aftaga. Att dock en betydande ökning af dylika lokaler ägt rum beror därpå, att vid befolkningens starka tillströmning under senare tider till större städer och industricentra man ofta sett sig nödsakad att förhyra skollokaler, till dess nya och rymligare skolhus hunnit uppföras.

Antalet skolor har jämväl att uppvisa en stark ökning, som åskådliggöres af efterföljande tabell.

	Antal		Ökning (+) eller minskning (—)	
	år 1881	år 1903	Antal	%
Folkskolor.....	4,042	5,516	+ 1,474	+ 36.5
Mindre folkskolor	910	2,103	+ 1,193	+ 131.1
Småskolor.....	4,585	5,711	+ 1,126	+ 24.6
Samtliga skolor	9,537	13,330	+ 3,793	+ 39.8
Däraf fasta »	6,115	10,897	+ 4,782	+ 78.2
» flyttande »	3,422	2,433	— 989	— 28.9

Såsom synes har hela antalet skolor under tiden 1881—1903 ökat från 9,537 till 13,330, d. v. s. med 3,793 eller 39.8 %. Denna tillväxt fördelade sig på de särskilda slagen skolor på följande sätt: folkskolor 1,474 eller 36.5 %, mindre folkskolor 1,193 eller 131.1 % och småskolor 1,126 eller 24.6 %. I samma mån som antalet skolor på detta sätt tilltagit, har naturligtvis behovet att lokalt utvidga skolornas verksamhetsområde genom flyttning blifvit mindre. Under det att år 1881 ej mindre än 3,422 flyttande skolor af olika slag voro i verksamhet, hade dessas antal år 1903 minskats till 2,433, d. v. s. med 989 eller 28.9 %; den samtidiga ökningen för de fasta skolorna utgjorde sålunda 4,782 eller 78.2 %, d. v. s. från 6,115 år 1881 till 10,897 år 1903.

Statsbidrag till den fortsatta undervisningen, som år 1881 tillkommo endast 275 skoldistrikt med 435 särskilda fortsättningsskolor, utgingo år 1903 till 897 skoldistrikt med 1,639 fortsättningsskolor.

Undervisningen i slöjd för gossar understöddes år 1881 med statsbidrag för 300 slöjdfdelningar i 210 skoldistrikt, år 1903 däremot för 4,016 slöjdfdelningar i 1,348 skoldistrikt.

Först år 1897 utgick statsbidrag för undervisning i slöjd för flickor, nämligen till 878 skoldistrikt med 2,421 slöjdfdelningar; år 1903 åtnjoto 1,533 skoldistrikt statsbidrag för 4,732 slöjdfdelningar.

Skolornas anordning enligt normalplanens olika littera.

Tab. 4—9.

Folkskolor. Tab. 4 innehåller en öfversikt länsvis för år 1903 öfver folkskolornas antal och anordning enligt de littera, hvilka finnas upptagna i normalplanen af den 7 December år 1900. Dessa littera eller olika sätt för folkskolornas anordning äro till antalet sju och betecknas i normalplanen med bokstäfverna A, B, C, D, E, F och G. De sex första beteckna fasta, den sista flyttande folkskolor.

Littera A-skolan, den högsta af dessa folkskoletyper, har fyra årsklasser och särskild lärare eller lärarinna för hvarje klass. Denna skoltyp förekommer hufvudsakligen i de större städerna, där folkskoleväsendet nått en högre utveckling, men äfven på en mängd ställen å landsbygden, där större samhällen uppstått. — Den näst följande formen för undervisningens anordning, som normalplanen upptar, *littera B-skolan*, består äfven af fyra årsklasser, sammanlagda till två afdelningar, hvardera afdelningen omfattande två årsklasser och undervisad af särskild lärare eller lärarinna. Detta slag af skolor kan äfven anordnas så, att hvardera afdelningens klasser undervisas på skilda tider (*littera B²*). Med denna sista anordning vinnes visserligen den fördelen, att hvarje klass undervisas för sig, hvaremot olägenheten ligger däri, att hvarje barn erhåller undervisning endast hälften af den bestämda tiden. — Den egentliga skolan med skild tids undervisning är dock *littera C-skolan*, som, liksom *littera B-skolan*, består af två afdelningar med hvardera afdelningen omfattande två årsklasser; men under det att i *littera B-skolan* hvarje afdelning har sin lärare, undervisas här båda afdelningarna af samma lärare, och undervisningen meddelas i stället på skilda tider. Hvarje lärare undervisar således alltid två klasser samtidigt, och hvarje barn erhåller undervisning endast hälften af den bestämda tiden. Såväl *littera B²-skolor* som *littera C-skolor* böra enligt normalplanen förekomma endast där lokala förhållanden eller medellöshet hindra inrättandet af fast folkskola med en årlig undervisningstid af åtta kalendermånader för hvarje skolbarn. — För de olika slagen af skild tids undervisning (periodläsning, hvarannandagsläsning m. m.) skall närmare redogöras i sammanhang med redogörelsen för tabell 9. — *Littera D-skolan* omfattar endast tre årsklasser, hvilka samtidigt undervisas af samma lärare eller lärarinna. För denna form af skola förutsättes antingen en fast småskola med tre årsklasser, af hvilka den tredje motsvarar folkskolans första årsklass, eller hellre första folkskoleklassens undervisning af särskild lärare eller lärarinna. Äfven här kan således, likasom i *littera B-skolan*, förekomma två lärare, men under det att i den sistnämnda skolan hvarje lärare har två klasser och de båda lärarne i allmänhet äro med afseende på sin utbildning likställda (två ordinarie folkskolelärare eller en ordinarie och en extra ordinarie, men examinerad folkskolelärare o. s. v.), undervisar i *littera D-skolans* första klass i regel en småskolelärarinna såsom biträdande. — *Littera E-skolan*, som jämte *littera C-skolan*

är den vanligaste skolformen, består af fyra klasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna. — *Littera F-skolan* omfattar både småskole- och folkskoleafdelningen, undervisade af samma lärare eller lärarinna. Enligt 1889 års normalplan skulle båda afdelningarna undervisas samtidigt, men 1900 års normalplan bestämmer, att de skola undervisas på skilda tider. — Af *flyttande folkskolor* upptogs i 1889 års normalplan två former, littera G-skolan, flyttande på två stationer, samt littera H-skolan, flyttande på tre stationer. Då emellertid de på tre stationer flyttande folkskolornas antal visat sig vara stadt i ett allt starkare nedgående och deras antal i hela riket år 1900 uppgick till endast 34, har man i 1900 års normalplan ej upptagit denna skolform, utan endast *littera G-skolan*, hvarmed betecknas en folkskola med fyra årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna och flyttande på två stationer.

Vid fördelningen af de olika slagen af folkskolor under de i normalplanen angifna littera hafva ej obetydliga svårigheter att under de gifna littera inpressa mångfalden af skolformer gjort sig gällande likaväl år 1903 som föregående år. Då 1900 års normalplan ej upptagit någon särskild littera för folkskolor, som flytta på tre stationer, hafva dessa skolor i tab. 3 betecknats med G². Men äfven där den littera, dit en folkskola kan anses höra, finnes i 1900 års normalplan angifven, träffar man dock ofta på skolor med undervisningen så inrättad, att de ej tillfullo passa in i den anordning af undervisningen, som normalplanen för den ifrågavarande skolformen föreskrifver. Så t. ex. föreskrifver 1900 års normalplan, att undervisningen i littera F-skolorna skall meddelas på skilda tider, under det att enligt 1889 års normalplan samtidig undervisning var förutsett såsom det vanliga. Men i verkligheten finnes fortfarande en mängd littera F-skolor, där småskole- och folkskoleafdelningen undervisas samtidigt. Så finnes äfven ett antal folkskolor, hvilka, ehuru de hafva endast tre folkskoleklasser, dock ej kunna föras till littera D-skolorna o. s. v. Dessa och andra slag af folkskolor med en anordning, i ett eller annat afseende afvikande från den, som normalplanen för en viss littera föreskrifver, hafva förts till underafdelningar under de littera, dit de närmast kunna anses höra.

Beträffande de principer, som tillämpats vid skolornas gruppering i de icke sällsynta fall, då deras anordning gifvit anledning till tvekan härutinnan, hänvisas till föregående berättelse. (Jfr jämväl tabellbilaga 9, anm. 1—3.)

Hela antalet folkskolor år 1903 utgjorde 5,516, hvaraf 4,985 (90·4 %) voro fasta och 531 (9·6 %) flyttande. En mycket stor del af de *fasta folkskolorna* kunna dock ej hänföras till hvad man menar med en normal fast skola, d. v. s. en sådan skola, där hvarje barn erhåller undervisning åtta månader af året. I en mängd af dem undervisas nämligen de olika klasserna eller afdelningarna på skilda tider. Man plägar kalla en sådan anordning af undervisningen *afdel-*

ningsläsning. Då hvarje i sådan skola intaget barn i allmänhet får deltaga i undervisningen endast hälften af den för barnen i folkskolan föreskrifna undervisningstiden af åtta månader, blifver i sådan skola effekten af den hvarje barn meddelade undervisningen ej stort bättre än den effekt, som vinnes i skolor, flyttande på två stationer. I ett afseende stå de dock framför de senare, nämligen däri att en lärare eller lärarinna i afdelningsskolor ej har så många klasser att samtidigt undervisa som en lärare eller lärarinna i de flyttande skolorna. — I 1900 års normalplan är undervisning på skilda tider (afdelningsläsning) föreskrifven för littera B²-skolor, littera C-skolor och littera F-skolor. Littera B²-skolorna uppgingo år 1903 till endast 113, hvaremot littera C-skolornas antal utgjorde ej mindre än 1,333. Hvad littera F-skolorna angår, hade af de 1,058 sådana, som år 1903 funnos, 949 undervisningen meddelad på skilda tider. Men äfven i åtskilliga skolor med annan anordning äger, såsom tab. 4 (med anm.) utvisar, ehuru normalplanen därom ingenting nämner, afdelningsläsning åtminstone delvis rum, nämligen i 13 littera A-skolor och 44 littera D-skolor. Af de 4,985 fasta folkskolorna hafva således ej mindre än 2,452 eller 49·2 % undervisningen anordnad så, att de olika afdelningarna undervisas på skilda tider.

Denna undervisning på skilda tider kan naturligtvis anordnas på en mängd olika sätt; att lämna en närmare redogörelse härför är ej möjligt med de primäruppgifter, som nu stå till buds. Man kan dock urskilja två hufvudgrupper; den ena hufvudgruppen omfattar sådana skolor, som hafva undervisningen anordnad på det sätt, att hvardera af skolans afdelningar undervisas under en längre tidsföljd, hvaremot den andra hufvudgruppen har undervisningen anordnad så, att tidsperioderna, då hvardera afdelningen undervisas, hafva gjorts kortare. Man har plägat kalla det första slaget af anordning för *periodläsning*. Denna kan å sin sida ordnas antingen så, att den ena afdelningen undervisas under höstterminen och den andra afdelningen under vårterminen, eller om man vill göra de olika perioderna lika stora, så att den ena afdelningen undervisas i början af höstterminen och i slutet af vårterminen, samt den andra afdelningen i slutet af höstterminen och början af vårterminen; eller ock så att hvarje afdelning undervisas två månader i följd eller hvarannan månad o. s. v. Äfven finnes en mängd skolor med kombinerad undervisning, d. v. s. med undervisningen ordnad så, att den under en tidsperiod af läsåret meddelas samtidigt, under en annan period på skilda tider. I detta fall har en skolas hänförelse till den ena eller andra gruppen berott på längden af den tidsperiod, under hvilken ettdera slaget af undervisning ägt rum. (Jfr tab. 9, anm. 1—3.) — Det andra slaget utaf afdelningsskolor består af sådana skolor, där tidsperioderna, under hvilka hvarje skolas afdelning undervisas, äro kortare, och är den vanligaste formen för dylika skolor sådan, att undervisningen för de olika afdelningarna äger rum hvarannan dag, s. k. *hvarannandagsläsning*. Men dit hafva räknats äfven sådana skolor, där de olika afdelningarna undervisats hvarannan vecka eller den ena afdelningen på förmiddagen och den

andra afdelningen på eftermiddagen. För detta slag af skolor är, för så vidt primäruppgifterna kunnat lämna material därtill, närmare redogjort i tabell 9.

De flyttande folkskolorna voro år 1903 tillsammans 531, hvaraf 520 skolor, som flytta på två stationer, och 11, som flytta på tre stationer. Gifvet är, att vid dessa slag af skolor effekten af undervisningen skall blifva synnerligen svag, i det att vid de på två stationer flyttande skolorna hvarje barn i allmänhet erhåller undervisning endast under hälften och vid de på tre stationer flyttande endast en tredjedel af den i folkskolestadgan bestämda undervisningstiden. Härtill kommer, att flera af de på två stationer flyttande folkskolorna äro delade på afdelningar med undervisning endast hvarannan dag, hvarigenom resultatet blifver ännu sämre. Sådana skolor, d. v. s. flyttande folkskolor med undervisning på skilda tider, återfinnas i tab. 4 (med anm.) till ett antal af 22.

Bland samtliga år 1903 verksamma 5,516 folkskolor voro enligt tab. 5 5,022 (91.0 %)¹⁾, hvaraf 4,492 fasta och 530 flyttande, belägna å landsbygden samt 494 (9.0 %), hvaraf 1 flyttande, i städer. Om man fördelar littera A-skolorna och littera B-skolorna på landsbygd och städer, så finner man, att utaf de år 1903 befintliga 592 A-skolorna 445 (75.2 %) voro belägna i städer och 147 (24.8 %) å landsbygden samt att utaf de 479 B-skolorna 21 (4.4 %) anträffades i städer och 458 (95.6 %) å landsbygden. Af städernas 494 skolor voro, såsom nyss nämndes, de flesta, nämligen 445 (90.1 %) A-skolor och 21 (4.2 %) B-skolor. De återstående 28 (5.7 %) skolorna i städerna utgjordes af 3 littera C-, 2 littera D-, 15 littera E- och 7 littera F-skolor, hvarjämte 1, tillhörande Filipstads skoldistrikt, flyttade på 2 stationer.

I och för jämförelse med förhållandena under de närmast föregående åren meddelas här nedan en öfversikt öfver antalet folkskolor, anordnade enligt normalplanens:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.
littera A.....	517 (9.7 %)	541 (10.0 %)	592 (10.7 %)
» B.....	451 (8.5 »)	461 (8.5 »)	479 (8.7 »)
» C.....	1,301 (24.4 »)	1,308 (24.1 »)	1,333 (24.2 »)
» D.....	150 (2.8 »)	165 (3.1 »)	164 (3.0 »)
» E.....	1,309 (24.5 »)	1,335 (24.6 »)	1,359 (24.6 »)
» F.....	1,020 (19.1 »)	1,039 (19.2 »)	1,058 (19.2 »)
» G.....	554 (10.4 »)	552 (10.2 »)	520 (9.4 »)
» G ² (H)	31 (0.6 »)	17 (0.3 »)	11 (0.2 »)
Tillsammans	5,333 (100.0 %)	5,418 (100.0 %)	5,516 (100.0 %)

¹⁾ Observeras bör, att den enda inom stadsområde belägna flyttande folkskolan i tab. 5 återfinnes i kol. 11.

Dessa siffror utvisa, att den förskjutning till förmån för de högre skolformerna, som konstaterades i föregående berättelse, fortsatts jämväl under år 1903.

Mindre folkskolor. I 1900 års normalplan omtalas endast två slag af mindre folkskolor, nämligen *fasta*, omfattande både folkskole- och småskoleafdelning, undervisade af samma lärare eller lärarinna på skilda tider (littera H), samt *på två stationer flyttande*, omfattande folkskoleafdelningens fyra årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare eller lärarinna (littera I). Af tabell 6 finner man dock, att den mindre folkskolan utvecklat sig betydligt mångsidigare och framträder i en mängd olika former.

De mindre folkskolornas antal uppgick år 1903 till 2,103 mot 1,997 år 1902. Af dessa 2,103 mindre folkskolor voro 1,325 (63.0 %) fasta och 778 (37.0 %) flyttande, hvaremot år 1902 funnos 1,245 (62.3 %) fasta och 752 (37.7 %) flyttande mindre folkskolor.

Af de 1,325 *fasta mindre folkskolorna* äro visserligen de allra flesta eller 1,289 (97.3 %) inrättade enligt normalplanens föreskrift med både småskole- och folkskoleafdelning, hvaremot 36 (2.7 %) hafva endast folkskoleafdelning; men föreskriften, att undervisningen skall äga rum på skilda tider, har följts endast med afseende på 1,080 af dessa skolor (81.5 %), under det att i 245 skolor (18.5 %) småskole- och folkskoleafdelningen undervisats samtidigt. Med afseende på organisationen i öfrigt af de med både småskole- och folkskoleafdelning försedda fasta mindre folkskolorna må nämnas, att vid 1,060 af dem folkskoleafdelningens alla fyra klasser funnos, hvaremot folkskoleafdelningarna vid 77 hade endast de tre lägsta, vid 139 endast de två lägsta klasserna och vid 13 endast den lägsta klassen. Småskoleafdelningen hade vid 83 skolor treårig, vid en skola fyraårig kurs. Tre skolor i kol. 2 och en i kol. 6 voro försedda med två lärare hvar, hvarjämte vid en i kol. 10 upptagen skola undervisningen bestriddes af tre lärare. — Af de med endast folkskoleafdelning försedda fasta mindre folkskolorna hade 29 alla fyra folkskoleklasserna, 1 de tre högsta, 2 de tre lägsta, 3 de två lägsta samt 1 endast den lägsta klassen. Vid 18 af de i kol. 13 upptagna skolorna ägde undervisningen rum på skilda tider, vid 11 undervisades alla klasserna samtidigt, vid 2 skolor, en med samtidig och en med skild tids undervisning, bestriddes denna af två lärare. Vid alla de i kol. 14 upptagna skolorna undervisades alla klasserna samtidigt.

I 1900 års normalplan föreskrifves, såsom ofvan är nämnt, att vid de *flyttande mindre folkskolorna* undervisningen skall äga rum på två stationer. Af de 778 flyttande mindre folkskolorna läsa också största delen eller 618 (79.4 %) på två stationer, hvaremot undervisning vid 155 (19.9 %) meddelas på tre och vid 5 (0.7 %) på fyra stationer. Angående denna undervisning på flera än två stationer må nämnas, att i 1889 års normalplan, som var gällande till och med år 1900, ingenting fanns föreskrifvet därom, på huru många stationer undervisningen vid de flyttande

mindre folkskolorna skulle äga rum. — De på flera än två stationer flyttande mindre folkskolorna äro, såsom af tabellen synes, hufvudsakligast belägna i de nordligaste länen, där de i obygderna på många ställen ersatt den undervisning, som förut meddelats i hemmen, och så till vida ändock beteckna en förbättring, att barnen åtminstone under någon del af året kunna få undervisning af en examinerad småskolelärarinna.

Vid ett närmare studium af anmärkningarne under tabellen framgår, att i de flyttande mindre folkskolorna i regel finnas såväl småskole- som folkskoleafdelning; den förra afdelningen saknas fullständigt vid endast 8 sådana skolor. Endast en folkskoleklass hade 25 i kol. 20 och 18 i kol. 24 uppförda skolor. Vid samtliga utom 5 af de på tre (eller flera) stationer flyttande skolorna undervisas alla lärjungarne samtidigt. Vid 538 (87.1 %) af de på två stationer flyttande folkskolorna undervisas alla klasserna samtidigt, vid 80 (12.9 %) äger undervisningen rum på skilda tider.

De mindre folkskolorna äro till sitt öfvervägande antal belägna på landsbygden; dock finnas 3 sådana, belägna inom stadsområden. Såsom af anmärkningarne till tabellen framgår, äro af dessa två uppförda i kol. 3 och en i kol. 14.

Småskolor. Såväl i 1889 som i 1900 års normalplaner omtalas bland de *fasta småskolorna* både *littera a*, med två årsklasser, hvardera klassen undervisad af särskild lärarinna, och *littera b*, med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna. Angående anordnandet af småskolan *littera c* äro föreskrifterna olika i de olika normalplanerna. I 1889 års normalplan heter det, att med *littera c*-skola menas en småskola med två årsklasser, undervisade af samma lärarinna på skilda tider, och i en anmärkning tillägges: »Där omständigheterna sådant påkalla och medgifva, må en tredje årsklass kunna vid fast småskola anordnas och undervisningen meddelas af samma lärarinna antingen samtidigt för hela skolan eller på skilda tider för olika afdelningar.» Att härvid afsetts, att den tredje klassen skulle motsvara folkskolans första klass, framgår, ehuru det ej med tydlighet här utsäges, dels af den å sidan 70 intagna läsordningen för *littera c*-skolan, där i tredje klassen de till folkskolans första klass hörande ämnena geografi och naturkunnighet äro upptagna, dels också af »motiven» till 1889 års normalplan, där det å sidan 52 heter: »Där antalet barn i folkskola, som är förenad med förberedande småskola, tillväxer så, att svårighet möter för barnens samtida undervisning, kan, i stället för den mindre lämpliga utvägen att låta afdelningar af barnen besöka folkskolan på olika dagar i veckan, vidtagas den anordning, att en fast småskola med tre årsklasser anordnas. Med afseende härpå har i normalplanen upptagits dels såväl fasta som flyttande småskolor med tre årsklasser, dels fast folkskola med tre årsklasser, samtidigt undervisade.» Denna fasta folkskola är den, som i normalplanerna betecknas med *littera D*. Att man dock redan vid utarbetandet af 1889 års normalplan tänkt på tre-åriga småskolor, i hvilka

endast småskolekursen genomginges, synes af yttrandet å sidan 53 i nämnda normalplan, där det heter: »Om någon småskola, i följd af bristfällig organisation eller annan omständighet, icke skulle medhinna den bestämda kursen, bör anledningen därtill undanröjas, icke genom minskning af kursen, hvilken ju i alla fall måste inhämtas vare sig i den ena eller den andra skolan, utan hellre genom förlängning af lärotiden eller på annat lämpligt sätt.» Samma anvisning återfinnes ordagrant å sid. 64 i 1900 års normalplan.

Angående *littera c*-skolan heter det i 1900 års normalplan, att därmed menas en småskola med två afdelningar, af hvilka den ena omfattar en årsklass och den andra en eller två årsklasser, båda afdelningarna undervisade af samma lärarinna på skilda tider. Vid jämförelse med de å sid. 82—84 i samma normalplan intagna läsordningarna finner man, att med *littera c*-skola numera menas en sådan småskola, där undervisningen är anordnad antingen med periodläsning eller med hvarannandagsläsning och där småskolekursen genomgås antingen på två eller tre år. — Däremot finnes ett särskildt slag af småskola, *littera d*, nu omnämnd i en anmärkning till *littera c*-skolan, där det heter: »Då lokala förhållanden sådant påkalla och ett ringa barnantal i småskolans två årsklasser det kan medgifva, må en tredje årsklass, motsvarande folkskolans första årsklass, kunna vid fast småskola anordnas och undervisningen meddelas af samma lärarinna antingen samtidigt för hela skolan eller på skilda tider för olika afdelningar.»

Såsom *flyttande småskolor* omtalas i 1889 års normalplan dels *littera g*-skolor med två årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärare och lärarinna, på två stationer, dels *littera h*-skolor med tre årsklasser, samtidigt undervisade af samma lärarinna, på två eller tre stationer. I 1900 års normalplan finnes endast den förra af dessa former upptagen, omfattande två eller tre årsklasser.

Enligt *tab. 7* uppgick hela antalet af såväl fasta som flyttande småskolor år 1903 till 5,711 mot 5,662 år 1902 och 5,625 år 1901. Under de tre åren fördelade sig de *fasta småskolorna* på följande sätt:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.
littera a	801 (18.2 %)	836 (18.6 %)	869 (18.9 %)
» b	2,447 (55.6 »)	2,481 (55.4 »)	2,553 (55.7 »)
» c	735 (16.7 »)	730 (16.3 »)	741 (16.2 »)
» d	417 (9.5 »)	433 (9.7 »)	424 (9.2 »)
Tillsammans	4,400 (100.0 %)	4,480 (100.0 %)	4,587 (100.0 %)

De fasta småskolorna voro sålunda år 1901 4,400, år 1902 4,480 och år 1903 4,587, motsvarande resp. 78.2 %, 79.1 % samt 80.3 % af hela antalet småskolor.

Enligt normalplanen *skall* undervisning på skilda tider äga rum vid *littera c*-skolorna och *kan* äga rum äfven vid *littera d*-skolorna; så var år 1903 fallet med 85 *littera d*-skolor. Såsom af kolumnrubrikerna och anmärkningarna

framgår, har under året undervisning på skilda tider därjämte ägt rum äfven vid 3 littera a-skolor och 7 littera b-skolor. Antalet fasta småskolor, där undervisning på skilda tider under 1903 ägt rum, uppgick sammanlagdt till 836 eller 18·2 % af hela antalet fasta småskolor; motsvarande tal år 1902 var 833 och år 1901 817 eller båda åren 18·6 %.

Treklassiga småskolor förekomma ej blott bland littera c- och littera d-skolorna, utan äfven bland skolorna tillhörande littera a- och b-typerna. Antalet sådana skolor, där under de tre åren endast småskolekursen inhämtats, uppgick till 107, af hvilka 1 var anordnad efter littera a, 52 efter littera b, 53 efter littera c och 1 uppgifves vara anordnad enligt littera d. — Treklassiga småskolor, där den tredje klassen motsvarar folkskolans första klass, utgöra hufvudmassan af littera d-skolorna. — Till småskolorna hafva äfven räknats ett antal skolor, som hafva folkskolans ej blott första utan äfven andra klass. Antalet sådana skolor uppgick år 1903 till 42, af hvilka 3 återfinnas i kol. 5, 17 i kol. 11 och 22 i kol. 12. De hafva i regel påbyggnad af en folkskola med endast tredje och fjärde eller endast andra, tredje och fjärde klasserna.

Antalet flyttande småskolor uppgick år 1903 till 1,124 eller 19·7 % af samtliga småskolor mot 1,182 eller 20·9 % år 1902 samt 1,225 eller 21·8 % år 1901. Af dessa flyttade under hvartera året:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.
på 2 stationer.....	995 (81·2 %)	1,008 (85·3 %)	989 (88·0 %)
» 3 »	203 (16·6 »)	150 (12·7 »)	121 (10·8 »)
» 4 eller flere stationer	27 (2·2 »)	24 (2·0 »)	14 (1·2 »)
Tillsammans	1,225 (100·0 %)	1,182 (100·0 %)	1,124 (100·0 %)

De på fyra eller flere stationer flyttande småskolorna utgöras till hufvudsakligaste delen af de s. k. lappkateket-skolorna. Vid de flesta af de flyttande småskolorna undervisas alla klasserna samtidigt; vid 11 i kol. 15, 4 i kol. 16 och 2 i kol. 17 upptagna skolor äger undervisning dock rum på skilda tider. — Af de 989 på två stationer flyttande småskolorna hafva 609 småskolekursen två-årig och 306 tre-årig. Af de 74 i kol. 17 upptagna småskolorna hafva 60 utom de två småskoleklasserna äfven folkskolans första och 14 dess såväl första som andra klass. — Af de på tre stationer flyttande småskolorna hafva 33 småskolekursen två-årig och 58 tre-årig; af de 30 i kol. 21 upptagna skolorna hafva 14 folkskolans såväl första som andra klass. — Af de på fyra eller flera stationer flyttande småskolorna har ingen två-årig, men 6 tre-åriga småskolekurser; af de i kol. 25 upptagna 8 skolorna hafva 5 folkskolans första, 2 dess såväl första som andra samt 1 dess första, andra och tredje klass.

Enligt hvad tabell 8 utvisar, voro af de fasta småskolorna 3,953 (86·2 %) belägna på landsbygden och 634 (13·8 %) i städerna. Af de 634 i städerna belägna fasta småskolorna voro 585 littera a-skolor, 40 littera b-skolor, 3 littera c-skolor samt 6 littera d-skolor. — Samtliga de flyttande småsko-

lorna voro belägna på landsbygden med undantag af en, som tillhörde Filipstads stadsområde.

Tab. 9. Såsom redan ofvan är nämnt, är den undervisning, som äger rum på skilda tider, anordnad på hufvudsakligen två olika sätt, nämligen antingen såsom periodläsning, då undervisningen med hvarje afdelning fortgår under en längre tidsfölj, eller såsom hvarannandagsläsning. Men denna undervisning kan äfven vara ordnad med läsning hvarannan vecka för hvardera afdelningen eller med undervisning för den ena afdelningen på förmiddagarna och för den andra på eftermiddagarna. För såvidt upplysning härom kunnat inhämtas ur de tillgängliga primäruppgifterna samt genom särskilda förfrågningar, har en redogörelse för de tre senare slagen af undervisning på skilda tider lämnats i tab. 9. Enligt densamma skulle under år 1903 dylik undervisning hafva ägt rum vid 2,439 skolor. Såsom af tabellerna 4, 6 och 7 framgår, uppgick emellertid hela antalet skolor med skild tids undervisning år 1903 till 4,512, hvaraf 2,453 fasta och 22 flyttande folkskolor, 1,099 fasta och 85 flyttande mindre folkskolor samt 836 fasta och 17 flyttande småskolor. Häraf skulle sålunda följa, att vid 2,073 skolor s. k. periodläsning ägt rum.

Af de 2,439 skolor, som haft sin undervisning anordnad på sätt i tabell 9 omtalas, voro 1,292 folkskolor, 426 mindre folkskolor och 721 småskolor; 2,365 voro fasta och 74 flyttande. Såsom af anmärkningarna till tabellen närmare framgår, ägde dock vid flera af de flyttande skolorna skild tids undervisning rum endast på den ena stationen.

Lärare och lärarinnor i folk- och småskolor.

Tab. 10—11.

Tab. 10 innehåller uppgift på antalet lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor, fördelade länsvis, år 1903 äfvensom rikssummor för åren 1899—1903. Tabellens hufvudsakliga resultat återfinnas i nedanstående tabellariska öfversikt öfver antalet lärare och lärarinnor:

A) I läsämnena:

	Lärare.	Lärarinnor.	Tillsam.
Folkskolor	5,118	2,727	7,845
Mindre folkskolor	231	1,880	2,111
Småskolor	178	6,497	6,675
Samtliga skolor år 1903.....	5,527	11,104	16,631
» » » 1902.....	5,468	10,786	16,254
» » » 1901.....	5,408	10,501	15,909
» » » 1900.....	5,355	10,251	15,606
» » » 1899.....	5,318	9,958	15,276

B) I läsämnena i förening med öfningsämnena och handaslöjder:

Samtliga skolor år 1903	2,520	3,527	6,047
» » » 1902	2,460	3,652	6,112
» » » 1901.....	2,346	3,349	5,695

C) I öfningsämnen och handslöjder ensamt:

	Lärare.	Lärarinnor.	Tillsam.
Samtliga skolor år 1903.....	411	783	1,194
» » » 1902.....	405	768	1,173
» » » 1901.....	337	706	1,043
» » » 1900.....	344	669	1,013
» » » 1899.....	339	648	987

Då afseende endast fästes vid undervisningen i läsämnen, företer lärarepersonalen år 1903 vid jämförelse med år 1902 en tillökning af 377 (2·3 %) eller från 16,254 till 16,631. Vid folkskolorna utgjorde tillväxten 183, nämligen 66 lärare och 117 lärarinnor; vid de mindre folkskolorna var ökningen 107, nämligen 3 lärare och 104 lärarinnor; vid småskolorna minskades lärarnes antal med 10, men ökades lärarinnornas med 97, så att hela tillväxten uppgick till 87. Vid alla skolor tillsammans ökades sålunda lärarnes antal med 59 (1·1 %) och lärarinnornas med 318 (2·9 %).

Vid folkskolorna fördelade sig lärarepersonalen på följande sätt:

	Lärare.	Lärarinnor.	Tillsammans.
Ordinarie	4,974	1,945	6,919
Extra ordinarie ...	131	193	324
Biträdande	13	589	602
Tillsammans	5,118	2,727	7,845

Samtliga ofvannämnda kategorier förete någon ökning i förhållande till år 1902; störst var ökningen med afseende å antalet ordinarie lärarinnor.

En översikt för de särskilda länen år 1903 lämnas af följande tabell, i hvilken intet tal införts i kol. 3 för Stockholms stad såsom där utan betydelse.

1	2	3	4	5	6	7
L ä n.	Lärare och lärarinnor i läs- ämnen.					Hela antalet lärare och lärarinnor, som undervisat endast i öfnings- ämnen eller handslöjder, i % af hela antalet d:o d:o i lässämen (kol. 2).
	Hela antalet.	På 100 □-kilometer eller 1 □-nyml.	På 10,000 af folkmängden.	Fördelade efter kön i % inom hvarje län.		
				Lärare.	Lärarinnor.	
Stockholms stad	787	—	25·3	18·7	81·3	7·9
Stockholms län	633	8·50	34·3	29·1	70·9	7·7
Uppsala >	401	7·82	31·9	38·9	61·1	8·6
Södermanlands >	552	8·80	32·7	33·5	66·5	16·2
Östergötlands >	829	8·22	29·2	40·2	59·8	7·2
Jönköpings >	609	5·74	29·9	37·9	62·1	8·9

1	2	3	4	5	6	7
L ä n.	Lärare och lärarinnor i läs- ämnen.					Hela antalet lärare och lärarinnor, som underviserat endast i öfnings- ämnen eller handslöjder, i % af hela antalet d:o d:o i lässmen (kol. 2).
	Hela antalet.	På 100 □-kilometer eller 1 □-nyml.	På 10,000 af folkmängden.	Fördelade efter kön i % inom hvarje län.		
				Lärare.	Lärarinnor.	
Kronobergs län	402	4·51	25·5	43·0	57·0	3·2
Kalmar »	617	5·63	27·2	37·1	62·9	9·1
Gottlands »	187	6·00	35·2	50·3	49·7	17·6
Blekinge »	395	13·64	26·7	34·9	65·1	7·8
Kristianstads »	766	12·31	35·0	40·6	59·4	7·2
Malmöhus »	1,568	33·16	37·2	36·8	63·2	7·4
Hallands »	472	9·89	33·3	31·6	68·4	3·0
Göteborgs o. Bohus »	1,067	21·79	30·7	26·2	73·8	9·7
Älfsborgs »	839	7·09	30·0	35·8	64·2	10·7
Skaraborgs »	672	8·32	28·0	38·5	61·5	6·2
Värmlands »	752	4·23	29·7	43·0	57·0	4·3
Örebro »	678	8·18	34·0	36·0	64·0	6·2
Västmanlands »	524	8·11	35·1	31·9	68·1	8·0
Kopparbergs »	919	3·26	41·7	31·6	68·4	7·0
Gäflleborgs »	787	4·20	32·5	27·2	72·8	6·0
Västernorrlands »	696	2·88	29·4	28·4	71·6	2·4
Jämtlands »	386	0·81	34·2	27·7	72·3	1·6
Västerbottens »	529	0·95	35·5	15·9	84·1	5·5
Norrbottnens »	564	0·87	39·1	27·3	72·7	2·0
Hela riket år 1903	16,631	4·04	31·9	33·2	66·8	7·2
» » » 1902	16,254	3·95	31·8	33·6	66·4	7·2
» » » 1901	15,909	3·87	30·7	34·0	66·0	6·6
» » » 1900	15,606	3·80	30·4	34·3	65·7	6·5
» » » 1899	15,276	3·72	30·0	34·8	65·2	6·5

Tab. 11 innehåller uppgift angående lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor, fördelade efter landsbygd och städer. Förhållandet mellan landsbygd och städer utvisas af nedanstående procent-tabell.

Lärare och lärarinnor.	Landsbygd.	Städer.	Hela riket.
A) I läsämnen:	%	%	%
I folkskolor:			
Ordinarie:			
Lärare	31·8	22·2	29·9
Lärarinnor	7·7	28·2	11·7

Lärare och lärarinnor.	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
	%	%	%
Extra ordinarie:			
Lärare	0·5	2·1	0·5
Lärarinnor	0·5	4·0	1·2
Biträdande:			
Lärare	0·1	—	0·1
Lärarinnor	3·4	4·3	3·5
I mindre folkskolor:			
Lärare	1·7	—	1·4
Lärarinnor	14·0	0·1	11·3
I småskolor:			
Lärare	1·3	0·0	1·0
Lärarinnor	39·1	39·0	39·1
I samtliga skolor:			
Lärare	35·4	24·3	33·2
Lärarinnor	64·6	75·7	66·8
Summa	100	100	100
B) a) I läsämnen i förening med handaslöjder:			
Lärare	41·0	47·5	41·7
Lärarinnor	59·0	52·5	58·3
Summa	100	100	100
b) I öfningsämnena och handaslöjder ensamt:			
Lärare	34·3	33·7	34·4
Lärarinnor	65·2	66·3	65·6
Summa	100	100	100

Antal skolpliktiga barn samt hela antalet i folk- och småskolor undervisade barn.

Tab. 12—14.

De genom Kungl. cirkuläret af den 6 Oktober 1893 fastställda nya formulären för primäruppgifterna rörande folkundervisningen hafva, såsom i berättelsen för år 1893 (sid. 7) närmare uppvisades, medfört några smärre förändringar i uppställningen af hit hörande tabeller. Med af-

seende på grunderna för dessa tabeller och dit hörande primäruppgifter behöfver för öfrigt endast erinras om föreskriften, att barn, som under året undervisats i olika skolor, skall räknas som lärjunge endast i den skola, som det under kalenderåret senast tillhört.

Tab. 12 innehåller en öfversikt länsvis öfver antalet skolpliktiga barn samt antalet i folk- och småskolor undervisade barn år 1902, äfvensom en öfversikt af motsvarande rikssummor för åren 1898—1902. Enligt den allmänna befolkningsstatistiken utgjorde folkmängden vid 1902 års slut i ålder af 7—14 år 854,249, af hvilket antal voro med afseende på under året åtnjuten undervisning af skolråden redovisade 98·0 %. För år 1903 utgjorde folkmängden inom samma årsklasser 855,584. Om detta tal jämföres med rikssumman, 840,061 för »hela antalet barn af 7—14 års ålder» (tab. 12, kol. 27), så finner man, att de af skolråden redovisade barnens antal sistnämnda år utgjorde 98·2 %. De icke redovisades procenttal utgjorde således för de båda åren resp. 2·0 och 1·8. Om det ofvannämnda antalet af 855,584 fördelas efter kön, så har man 434,070 gossar och 421,514 flickor. Jämför man med dessa tal antalen redovisade gossar och flickor (kol. 25 och 26), så blir de redovisade gossarnes procenttal 98·3 och flickornas 98·1.

Till hvilka antal de sålunda redovisade barnen, såvidt känt är, åtnjutit eller icke åtnjutit undervisning, utvisas af följande tabell.

Barn af 7—14 års ålder,	
1	som under året åtnjutit undervisning på nedan angifna sätt
	767,718
2	som under året ej åtnjutit sådan undervisning
	66,398
3	om hvilka uppgifter saknas
	5,945
Summa år 1903	
	840,061
»	» 1902
	836,836
»	» 1901
	835,467
»	» 1900
	833,554
»	» 1899
	829,040

Vid jämförelse mellan de två sista åren (tab. 12) finner man, att hela antalet redovisade barn i skolåldern vuxit med 3,225, eller från 836,836 till 840,061, samt att antalet af dem, som enligt rad 1 under året åtnjutit undervisning, ökats med 5,152, hvaremot antalet af dem, som enligt rad 2 under året ej åtnjutit sådan undervisning, minskats med 881 och antalet af dem, om hvilka enligt rad 3 uppgifter saknas, minskats med 1,046.

Om man för de båda åren fördelar barnen å rad 1 i föregående tabell efter samma grunder, som användts för kol. 11—17 af tab. 12, så erhåller man följande öfversikt.

Barn af 7—14 års ålder, som under året åtnjutit undervisning i:		
4	samtliga folkskolor, mindre d:o och småskolor	721,418
5	seminariernas öfningskolor	1,265
6	högre folkskolor	379
7	allmänna läroverk och fackskolor	13,871
8	skolor för abnorma barn	1,177
9	enskilda skolor	17,481
10	hemmen	12,627
Summa år 1903.....		767,718
»	» 1902.....	762,566
»	» 1901.....	759,431
»	» 1900.....	754,637
»	» 1899.....	755,788
Särskild fördelning af de å rad 4 inräknade, efter undervisning i:		
11	deras egna distrikts skolor	705,088
12	skolor utom deras egna distrikt	16,330
Summa		721,418

Vid jämförelse mellan de två sista åren (tab. 12) finner man, att antalet barn i skolåldern, som undervisats i samtliga folkskolor, mindre folkskolor och småskolor, ökats med 5,669, samt antalet i seminariernas öfningskolor och i enskilda skolor undervisade barn tillväxt med resp. 22 och 61. Däremot hade antalet barn, som åtnjutit undervisning i hemmen minskats med 853. — Om man såsom mått på folkskolefrekvensen under de två sista åren använder talet å rad 4, beräknadt i procent af hela folkmängden inom åldersgruppen 7—14 år, så är detta procenttal 83:s för år 1902 och 84:s för år 1903. Om »hela antalet» i de allmänna folkskolorna under året undervisade barn befunnit sig i 7—14 års ålder, eller m. a. o. om man för dylik beräkning i stället för talen å rad 4 använder för 1902 talet 747,696 och för 1903 talet 752,567 (tab. 12, kol. 30), så blifva procenttalen i stället 87:s för år 1902 och 88:o för år 1903.

Bland de å rad 9 omtalade »enskilda skolor» äro *icke* sådana inräknade, som äro inrättade på enskildes bekostnad enligt folkskolestadgans § 62, mom. 2, och för hvilka enligt de gällande formulären primäruppgifter afgifvits. Dessa skolor hafva, såsom i berättelsen för år 1882 (sid. 16) närmare utvecklats, inräknats på vederbörliga platser bland de andra skolorna. Således afser rad 9 sådana enskilda skolor, som omtalas i mom. 1 af nyss anförda § af folkskolestadgan. Antagligen finnes däribland ett mindre antal skolor, som närmast motsvara de allmänna folkskolorna, i synnerhet småskolorna; men sannolikt utgöras de till största delen af elementarläroverk, särskildt sådana för flickor. — Beträffande de barn, som äro räknade till rad 10, är det antagligt, att efter den särskilda uppmärksamhet, hvilken vid granskningen ägnats de uppgifter i primärtabellerna, som afse dylika barn, numera å rad 10 ej alltför många återfinnas, hvilka rätteligen bort hänföras till dem, »som under året ej åtnjutit sådan undervisning» (rad 2), eller till dem, »om hvilka uppgifter saknas» (rad 3). Å andra sidan måste

ock afseende fästas därvid, att åtskilliga barn, som fortfarande återfinnas å rad 10, äro sådana, som först under året inträdt i skolåldern.

Vid fördelning af de i föregående tabell å rad 11 upptagna lärjungarne efter de 3 hufvudslagen af skolor (folkskolor, mindre folkskolor och småskolor), äfvensom efter skolornas olika natur af fasta eller flyttande, erhåller man följande öfversikt.

Barn af 7—14 års ålder, som under året undervisats i sina egna distrikts skolor, nämligen i:		
13	fasta folkskolor.....	397,747
14	flyttande »	36,849
15	fasta mindre folkskolor.....	48,859
16	flyttande »	30,541
17	fasta småskolor.....	153,246
18	flyttande »	37,846
Summa		705,088
19	samtliga fasta skolor	599,852
20	samtliga flyttande »	105,236
Summa år 1903.....		705,088
»	» 1902.....	699,604
»	» 1901.....	695,885
»	» 1900.....	690,439
»	» 1899.....	689,635

Man finner vid jämförelse mellan de två sista åren (tab. 12), att antalet barn i samtliga fasta skolor ökats med 11,044, medan antalet i samtliga flyttande skolor minskats med 5,560.

Om man slutligen fördelar de å rad 2 af denna tabellgrupps första tabell (sid. 10) upptagna barnen efter anledningarna därtill, att de ej åtnjutit undervisning under året, så erhåller man efterföljande tabell, vid hvilken den anmärkningen må förutskickas, att de å rad. 21 och 22 upptagna talen alldeles icke angifva antalen af dem, som under året visat sig hafva inhämtat folkskolans minimikurs eller aflagt godkänd afgangspröfning. De barn, med hvilka ettdera varit förhållandet, höra nämligen till rad. 21 och 22, endast om de därjämte äro inom skolåldern samt för öfrigt — förutom själfta profvens afläggande — alldeles icke under året åtnjutit undervisning eller åtminstone icke på något af de sätt, som äro angifna å rad. 4—10 i första tabellen å sidan 11. Det är nämligen antagligt, att icke få af barnen å rad. 21 och 22 af följande tabell under året deltagit i s. k. repetitionskurs eller i s. k. konfirmationsskola.

Barn af 7—14 års ålder, som under året ej åtnjutit undervisning enligt rad. 4—9 här ofvan, nämligen:		
21	efter inhämtande af folkskolans minimikurs	7,830
22	efter godkänd afgangspröfning	38,772
23	till följd af sjukdom eller naturfel	3,432
24	af annan anledning	16,814
Summa år 1903.....		66,898
»	» 1902.....	67,279
»	» 1901.....	68,691
»	» 1900.....	70,787
»	» 1899.....	66,147

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
L ä n.	Barn af 7—14 års ålder,									Lärjungarne för-		Lärjungar i medeltal		
	som under året undervisats i				som under året ej åtnjutit undervisning enligt kol. 2—5,				om hvilka uppgifter saknas,	delade länsvis i % mellan		på hvarje lärare eller lärarinna i läsämnen		
	folkskolor, enskilda skolor och sam. öfr.-sk.	högre folkskolor, allm. läroverk o. fackskolor samt skolor för afnorma barn,	hemmen,	enskilda skolor,	efter inbäm-tande af folk-skolans målmyndighet,	efter godkänd afgä- ngs- pröfning,	till följd af sjukdom eller naturl.,	af annan an- ledning,		fasta	flytande	i fasta	i flytande	i samtliga
fördelade länsvis i % af hela antalet redovisade.										skolor.		skolor.		
Stockholms stad	76.0	7.0	11.8	0.1	0.4	1.9	0.2	2.1	0.8	100	—	34	—	34
Stockholms län	82.8	1.8	1.8	1.6	2.3	6.4	0.5	2.7	0.6	97.7	2.3	42	39	42
Uppsala »	79.9	2.0	2.2	1.8	1.7	8.0	0.4	3.5	0.5	100	—	43	—	43
Södermanlands »	87.2	1.7	1.0	1.0	1.2	6.0	0.4	1.1	0.4	99.8	0.2	47	55	47
Östergötlands »	81.0	2.0	2.1	1.4	1.9	7.9	0.4	2.2	1.1	97.3	2.7	47	36	46
Jönköpings »	84.3	1.4	1.5	1.5	0.5	7.6	0.4	2.3	0.5	62.2	37.8	48	45	46
Kronobergs »	88.0	0.9	0.6	1.0	0.6	6.1	0.4	2.1	0.3	40.4	59.6	60	58	58
Kalmar »	84.6	1.8	1.1	1.3	1.3	7.3	0.5	1.9	0.3	73.2	26.8	51	58	53
Gottlands »	89.0	1.5	1.5	0.3	1.3	5.7	0.4	0.2	0.1	100	—	36	—	36
Blekinge »	90.6	1.4	2.7	1.5	0.6	1.5	0.4	0.8	0.5	98.1	6.9	56	78	58
Kristianstads »	94.7	1.2	1.2	0.5	0.2	1.4	0.3	0.3	0.2	94.7	5.3	42	58	43
Malmöhus »	90.2	2.7	2.9	0.4	0.5	2.4	0.3	0.3	0.3	100	—	39	—	39
Hallands »	90.9	1.5	1.7	0.6	0.5	3.2	0.3	1.1	0.2	94.9	5.1	48	34	47
Göteborgs o. Bohus »	88.6	2.3	3.9	0.4	0.5	3.3	0.4	0.2	0.4	88.3	11.7	48	42	47
Älfsborgs »	88.1	1.1	1.4	1.6	0.5	5.2	0.3	1.2	0.6	85.4	14.6	50	41	49
Skaraborgs »	85.6	1.5	1.1	2.4	0.6	6.2	0.2	2.1	0.3	94.7	5.3	51	51	51
Värmlands »	91.0	1.3	1.0	0.9	0.3	3.3	0.4	1.3	0.5	58.8	41.2	53	47	50
Örebro »	86.4	1.5	1.4	0.5	1.0	6.9	0.4	1.4	0.5	98.6	1.4	44	37	44
Västmanlands »	84.0	1.8	1.4	0.8	1.2	7.7	0.3	2.4	0.4	98.9	1.1	42	48	42
Kopparbergs »	91.1	0.6	1.1	0.7	0.5	3.9	0.3	1.5	0.3	97.2	2.8	38	35	38
Gäflleborgs »	83.4	1.5	1.3	0.4	1.5	5.8	0.4	4.9	0.8	91.7	8.3	46	40	45
Västernorrlands »	82.2	1.3	1.1	5.4	0.9	3.3	0.5	2.4	2.9	70.7	29.3	55	49	53
Jämtlands »	83.9	1.1	0.8	4.2	0.8	2.6	0.8	4.0	1.3	54.2	45.8	51	38	44
Västerbottens »	81.7	0.8	0.8	4.7	2.4	1.5	1.2	4.9	2.0	44.7	55.3	45	47	46
Norrbottnens »	82.2	1.1	1.6	4.6	1.6	1.3	0.6	4.5	2.0	71.9	28.1	45	36	42
Hela riket år 1903	86.0	1.8	2.1	1.5	0.9	4.6	0.4	2.0	0.7	85.1	14.9	45	46	45
» » » 1902	85.7	1.7	2.1	1.6	0.9	4.7	0.4	2.1	0.8	84.3	15.7	46	47	46
» » » 1901	85.4	1.7	2.1	1.7	1.0	4.7	0.4	2.1	0.9	83.2	16.8	46	49	47
» » » 1900	84.8	1.7	2.1	1.9	1.3	4.6	0.4	2.2	1.0	82.8	17.7	47	50	48
» » » 1899	85.1	1.7	2.0	2.4	1.2	4.3	0.4	2.1	0.8	81.0	19.0	48	52	48

Såsom i berättelsen för år 1882 (sid. 13) anmärktes, kan man som maximigräns för antalet barn i skolåldern, hvilkas undervisning varit under året försummad, betrakta den summa, som erhålles genom att hoplägga antalet icke redovisade, antalet af dem, om hvilka uppgifter saknas, samt antalet af dem, som af annan anledning icke åtnjutit undervisning. För år 1902 utgjorde denna maximigräns 41,525 (= 17,413 + 6,991 + 17,121) och för år 1903 åter 37,782 (= 15,523 + 5,945 + 16,314). Om dessa två

tal förvandlas till procent af rikets folkmängd vid årets slut i ålder af 7—14 år, så får man 4.9 för 1902 och 4.4 för 1903. Sammanhåller man detta sista resultat därmed, att — såsom å sid. 10 och i föregående berättelser visats — redovisningsprocenterna för gossar och flickor äro mycket höga och i allmänhet föga skiljaktiga, så inser man lätt, att någon synnerlig olikhet ej kan förefinnas i de båda könsens skolfrekvens.

En öfversikt för de särskilda länen af innehållet i tab. 12 lämnas af här ofvan stående tabell, rörande hvilken föl-

jande anmärkningar må förutskickas. Kol. 2—10 innehålla en *procentfördelning* af antalen redovisade barn af 7—14 års ålder, d. v. s. af de absoluta tal, som finnas i kol. 27 å tab. 12. Några af de större skiljaktigheter, som jämlikt nämnda öfversikt förefinnas mellan länen, kunna förtjäna att särskildt framhållas. Det lägsta procenttalet för barn, som under år 1903 undervisats i allmänna folkskolorna samt seminariernas öfningsskolor (kol. 2), finner man för Stockholms stad, hvarefter följa Uppsala, Östergötlands, Västerbottens, Norrbottens och Västernorrlands län. Hvad angår de i enskilda skolor undervisade barnen, återfinnes det högsta procenttalet, 11·8, för Stockholms stad, och det därefter för Göteborgs och Bohus län med 3·9 %. De lägsta procenttalen för undervisning i hemmen finner man för Stockholms stad, Gottlands, Göteborgs och Bohus, Malmöhus samt Gäfleborgs län, inom hvilka de ej uppgå till $\frac{1}{2}$ %. Med hänsyn till de barn, som under året »af annan anledning» (kol. 9) ej åtnjutit undervisning, må nämnas, att skiljaktigheterna kunna vara mera skenbara än verkliga, emedan vid en på fullständig kännedom grundad fördelning antagligen såväl de barn, »om hvilka uppgifter saknas» (kol. 10), som äfven de icke redovisade skulle för det mesta hafva fått sin plats i kol. 9.

Med afseende på lärjungarnes fördelning mellan fasta och flyttande skolor visar tabellen, att i Stockholms stad samt Uppsala, Gottlands och Malmöhus län ej några flyttande skolor finnas, hvarjämte i Södermanlands län de i dylika skolor undervisade barnen uppgå till endast 0·2 procent af hela antalet barn. Däremot undervisas i Kronobergs län 59·6, i Västerbottens län 55·3, i Jämtlands län 45·8, i Värmlands län 41·2, i Jönköpings län 37·8, i Västernorrlands län 29·3 samt i Norrbottens län 28·1 procent af barnen i flyttande skolor. Anmärkningsvärdt är, att det delvis glest befolkade Kopparbergs län har endast 2·8 samt således lägre procenttal än t. ex. Kristianstads och Skaraborgs län med hvardera 5·3.

Af tabellens sista afdelning finner man, att den största lärarepersonalen i förhållande till lärjungeantalet träffas i Stockholms stad samt Gottlands, Kopparbergs och Malmöhus län. De minst gynnsamma förhållandena träffar man däremot i Blekinge, Kronobergs, Kalmar och Västernorrlands län. — Det torde böra särskildt framhållas, att de i dessa kolumner stående talen endast angifva, huru många lärjungar i medeltal hvarje lärare (lärarinna) under kalenderåret haft att undervisa, men ingalunda huru många varit i medeltal — äfven vid den ordentligaste skolgång — under samma undervisningstimmor förenade. De senare medeltalen äro naturligtvis betydligt lägre, hvilket beror på två särskilda anledningar af helt olika natur, nämligen dels — och hufvudsakligen — därpå, att de lärjungar, som en och samma lärare (lärarinna) har att undervisa, i en mängd fall äro delade på afdelningar, som undervisas på skilda tider, dels — ehuru i vida mindre grad — därpå, att kalenderår och läsår ej behöfva sammanfalla. I berättelsen för år 1882 (sid. 28 och 29) finner man en närmare undersökning om

det inflytande, som de båda nämnda anledningarna utöfva i berörda hänseende.

Nedanstående tabell visar, med fördelning efter landsbygd och städer, samt för hvarje län, huru de skolpliktiga barnen under år 1903 varit fördelade på folkskolor, anordnade efter normalplanens littera A, samt på öfriga folkskolor.

L ä n.	Antal skolpliktiga barn undervisade i						
	folkskolor af litt. A-typen.			öfriga folkskolor.			Samtliga folkskolor.
	Landsbygd.	Städer.	Summa.	Landsbygd.	Städer.	Summa.	
Stockholms stad	—	18,532	18,532	—	49	49	18,581
Stockholms län	2,112	847	2,959	11,426	312	11,738	14,697
Uppsala »	581	2,032	2,613	8,069	—	8,069	10,682
Södermanl. »	1,722	2,353	4,075	13,046	172	13,218	17,293
Östergötl. »	1,695	4,727	6,422	16,986	91	17,077	23,499
Jönköpings »	1,154	2,420	3,574	13,273	68	13,341	16,915
Kronobergs »	—	622	622	13,210	—	13,210	13,832
Kalmar »	193	2,147	2,340	17,823	92	17,914	20,254
Gottlands »	—	584	584	3,918	22	3,940	4,524
Blekinge »	1,006	2,112	3,118	10,759	281	11,040	14,158
Kristianstads »	497	1,052	1,549	19,559	—	19,559	21,108
Malmöhus »	4,619	11,142	15,761	24,479	237	24,716	40,477
Hallands »	362	1,964	2,326	10,060	296	10,356	12,682
Göteb. o. Boh. »	3,328	12,209	15,537	13,827	266	14,093	29,630
Älfsborgs »	1,303	2,038	3,341	20,176	335	20,511	23,852
Skaraborgs »	466	1,513	1,979	19,448	498	19,946	21,925
Värmlands »	1,202	1,640	2,842	20,766	32	20,798	23,640
Örebro »	1,039	2,063	3,102	15,328	153	15,486	18,588
Västmanl. »	1,079	2,462	3,541	10,075	137	10,212	13,753
Kopparbergs »	2,589	923	3,512	17,296	63	17,359	20,871
Gäfleborgs »	1,508	3,434	4,942	13,860	516	14,376	19,318
Västernorr. »	281	2,055	2,336	14,483	84	14,567	16,903
Jämtlands »	—	426	426	5,116	—	5,116	5,542
Västerbottens »	348	257	605	4,179	—	4,179	4,784
Norrbottens »	1,552	817	2,369	4,669	50	4,719	7,088
Hela riket år 1903	28,636	80,371	109,007	321,830	3,759	325,589	434,596
» » » 1902	24,579	78,053	102,632	323,730	4,736	328,466	431,098
» » » 1901	22,666	78,669	101,335	324,143	3,826	327,969	429,304

Enligt denna tabell voro af de år 1903 skolpliktiga, vid folkskolorna undervisade 434,596 barnen 109,007 (25·1 %) undervisade i littera A-skolor och 325,589 (74·9 %) undervisade i öfriga folkskolor. Af de 109,007 i littera A-skolor undervisade barnen, tillhörde 28,636 (26·3 %) landsbygden, under det att 80,371 (73·7 %) tillhörde städerna; af de 325,589 i öfriga folkskolor undervisade barnen tillhörde 321,830 (98·8 %) landsbygden, men endast 3,759 (1·2 %) städerna. Af de enligt kol. 2 och 3 i tab. 13 i landsbygdens folkskolor undervisade 350,466 barnen gingo endast 28,636 (8·2 %) i littera A-skolor, men 321,830 (91·8 %) i öfriga slag af folkskolor; af de enligt samma tabell och kolumner

i städerna undervisade 84,130 barnen, gingo 80,371 (95.5 %) i littera A-skolor, men endast 3,759 (4.5 %) i öfriga slag af folkskolor.

Vid jämförelse de olika länen emellan finner man, att å landsbygden inga littera A-skolor funnos i Kronobergs, Gottlands och Jämtlands län. Däremot finner man vid jämförelse mellan här föreliggande tabell och tab. 5, att dylika slag af skolor hufvudsakligen förekomma i län med större städer och talrikare industricentra. Så förekommo i Malmöhus läns landsbygd 22 littera A-skolor med tillsammans 4,619 barn, i Göteborgs och Bohus läns landsbygd 18 littera A-skolor med tillsammans 3,328 barn, i Kopparbergs läns landsbygd 14 littera A-skolor med tillsammans 2,589 barn, i Stockholms läns landsbygd 12 littera A-skolor med 2,112 barn o. s. v.

Tab. 13 innehåller en redogörelse för de skolpliktiga barnens undervisning särskildt för landsbygden och särskildt för städerna. I en serie tabeller här nedan framställas samma förhållanden i procent.

	Barn af 7—14 års ålder,	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
1	som under året åtnjutit undervisning på nedan angifna sätt.....	90.9	93.7	91.4
2	» » » ej åtnjutit sådan undervisning	8.4	5.7	7.9
3	om hvilka uppgifter saknas	0.7	0.6	0.7
	Summa	100	100	100

Om de å rad 1 i ofvanstående tabell inräknade barnen fördelas efter undervisningens hufvudarter, så erhålles följande öfversikt.

	Barn af 7—14 års ålder, som under året åtnjutit undervisning i:	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
4	folk- och småskolor samt semin. öfn.-skolor	87.8	78.8	86.0
5	högre folkskolor, allm. lärov. och fackskolor	0.6	6.2	1.6
6	skolor för abnorma barn	0.1	0.2	0.2
7	enskilda skolor	0.6	8.4	2.1
8	hemmen	1.8	0.4	1.8
	Summa	90.9	93.7	91.4

Fördelas de i sina egna distrikts skolor undervisade barnen efter de olika slagen af skolor, så erhåller man följande öfversikt.

	Barn af 7—14 års ålder, som under året undervisats i sina egna distrikts skolor, nämligen i:	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
9	fasta folkskolor (inkl. semin. öfn.-skolor) ...	46.1	53.7	47.5
10	flyttande »	5.4	0.0	4.4
11	fasta mindre folkskolor	7.2	0.0	5.8
12	flyttande »	4.5	—	3.6
13	fasta småskolor	17.2	22.5	18.3
14	flyttande »	5.5	0.0	4.5
	Summa	85.9	76.2	84.1
15	samtliga fasta skolor	70.5	76.2	71.6
16	samtliga flyttande »	15.4	0.0	12.5
	Summa	85.9	76.2	84.1

Om de å rad 2 af denna tabellgrupps första tabell inräknade barnen fördelas efter anledningarna, hvarför de under året ej åtnjutit undervisning, blifver resultatet följande.

	Barn af 7—14 års ålder, som under året ej åtnjutit undervisning enligt rad. 4—8 här ofvan, nämligen:	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
17	efter inhämtande af folkskolans minimikurs...	1.0	0.7	0.9
18	efter godkänd afgangspröfning	4.9	3.2	4.6
19	till följd af sjukdom eller naturfel	0.4	0.2	0.4
20	af annan anledning	2.1	1.4	2.0
	Summa	8.4	5.7	7.9

Vill man slutligen jämföra landsbygd och städer med afseende på medeltalen af lärjungar på hvarje lärare eller lärarinna i läsämnen, så kan detta lätt ske i enlighet med de grunder, som användts för utarbetandet af kol. 13—15 i tabellen å sid. 12. För landsbygden har man 512,596 lärjungar i fasta skolor och 112,172 i flyttande, medan antalet af lärare och lärarinnor i läsämnen utgör 10,991 vid de fasta skolorna och 2,431 vid de flyttande. För städerna äro de motsvarande lärjungeantalen 127,749 och 50 samt de motsvarande lärareantalen 3,207 och 2. De resultat, som man på grund här af erhåller med afseende på förhållandet mellan antalen lärare och lärjungar, äro sammanställda i följande tabell.

Lärjungar i medeltal på hvarje lärare eller lärarinna i läsämnen.	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
I fasta skolor	47	40	45
» flyttande »	46	25	46
» samtliga »	47	40	45

Att dessa tal endast angifva, huru många lärjungar i medeltal hvarje lärare (lärarinna) under kalenderåret haft att

undervisa, men ingalunda huru många varit i medeltal — äfven vid den ordentligaste skolgång — under samma undervisningstimmar förenade, är förut anmärkt å sid. 13.

I berättelsen om folkskolorna för år 1900 samt de flesta föregående år, för hvilka dylika berättelser utarbetats, hafva funnits intagna tabeller, innehållande redogörelse för skolor, lärare och lärarinnor, lärjungar samt ekonomiska förhållanden i hvar och en af rikets städer. Då emellertid tabeller angående dessa förhållanden finnas upprättade särskildt för landsbygd och särskildt för städer, och då dessutom folkskoleförhållandena i våra mindre städer ofta under flera år undergå inga eller åtminstone högst obetydliga förändringar, hafva från och med 1901 dylika tabeller intagits endast rörande folkskoleförhållandena i våra större städer. I *tabell 14* lämnas nu för år 1903 en öfversikt angående lärare, lärarinnor och lärjungar i 30 städer, upptagna i ordning efter sin storlek.

Om man fäster afseende endast vid de fyra största af våra städer, visar tabellen, att under år 1903 vid folk- och småskolorna i Stockholm undervisade 147 lärare och 640 lärarinnor eller tillsammans 787, i Göteborg 104 lärare och 267 lärarinnor eller tillsammans 371, i Malmö 51 lärare och 166 lärarinnor eller tillsammans 217 samt i Norrköping 31 lärare och 84 lärarinnor eller tillsammans 115. Extraordinarie lärare eller lärarinnor funnos i 29 af de 30 städerna, biträdande lärarinnor i 13. — Antalet skolpliktiga barn utgjorde år 1903 i Stockholm 35,256, i Göteborg 19,361, i Malmö 9,495 och i Norrköping 6,063, af hvilka respektive 33,430, 18,522, 8,669 och 5,599 erhållit undervisning. Af dessa senare barn undervisades i Stockholm 26,704 (79.9 %) i folk- och småskolor, 2,467 (7.4 %) i allmänna läroverk, seminarieskolor och fackskolor, 72 (0.2 %) i skolor för abnorma barn samt 4,187 (12.5 %) i enskilda skolor eller hemmen. För Göteborg voro motsvarande tal 15,857 (85.6 %), 898 (4.8 %), 47 (0.3 %) och 1,720 (9.3 %), för Malmö 7,573 (87.3 %), 491 (5.7 %), 8 (0.1 %) och 597 (6.9 %) samt för Norrköping 4,838 (86.4 %), 362 (6.5 %), 23 (0.4 %) och 376 (6.7 %). Af de öfriga hade en del befriats från undervisning på grund af sjukdom, naturfel eller af annan anledning, en del hade fullbordat sin skolkurs redan före fyllda 14 år, angående en del saknades uppgifter. — Med afseende på de här ofvan upptagna barn, hvilka redovisats såsom undervisade i skolor för abnorma barn, må nämnas, att dessa tal utan tvifvel äro för låga, i det att många dithörande barn redovisats antingen såsom undervisade i hemmen eller såsom sådana, hvilka på grund af sjukdom, naturfel eller af annan anledning ej åtnjutit undervisning.

Från och med år 1894 hafva redogörelser lämnats för det antal skolor, där *undervisning i slöjd för gossar och för flickor* ägt rum, äfvensom för det antal gossar och flickor, som hvarje år åtnjutit sådan undervisning. Då emellertid begreppet skola i berättelserna från och med år 1901, sär-

skildt hvad littera A-skolorna angår, tages i en annan bemärkelse än förut, och då dessutom en skola, där de slöjdande barnen uppgå till ett högre antal, äger rätt att dela de slöjdande i afdelningar af en viss storlek och för hvarje afdelning erhålla statsbidrag, hafva i tabellen å sid. 16 uppgifterna om antalet skolor uteslutits och i stället anförts medeltalet barn i hvarje slöjdafdelning, för hvilken statsbidrag erhållits.

Bidrag af allmänna medel till undervisning i slöjd för gossar har lämnats sedan år 1878 och till undervisning i slöjd för flickor sedan år 1896. Angående bidrag till det förra slaget af slöjd finnas stadganden utfärdade genom Kungl. kungörelserna den 11 Sept. 1877 och den 1 Juni 1894; angående bidrag till det senare slaget af slöjd utfärdades de första bestämmelserna genom Kungl. kungörelsen den 29 Maj 1896.

Med upphäfvande af Kungl. kungörelsen den 1 Juni 1894 angående anslag för beredande af undervisning i slöjd åt i skolåldern varande gossar samt Kungl. kungörelsen den 29 Maj 1896 angående anslag för beredande af undervisning i slöjd åt i skolåldern varande flickor fastställdes genom Kungl. kungörelsen den 25 Maj 1900 nya grunder för erhållande af statsbidrag för undervisning i slöjd, hvilka lända till efterrättelse från och med år 1901.

Genom nämnda kungörelse bestämdes, hvad angår statsbidrag för undervisning i *slöjd för gossar*, bland annat, att skoldistrikt, som i folkskola eller särskild slöjdskola för gossar anordnat undervisning i slöjd, hvilken slöjdundervisning ej behöfver omfatta endast träslöjd, utan kan afse äfven andra lämpliga slöjdarter, äger för hvarje sådan skola, i hvilken under ett kalenderår minst tio gossar varit för deltagande i slöjdundervisningen vid hvarje lästermins början inskrifna och, så länge de tillhört skolan, i allmänhet uti denna undervisning deltagit, af statsmedel erhålla ett understöd för samma år å åttio kronor. Om i en dylik folkskola eller en särskild slöjdskola antalet af de i slöjdundervisningen deltagande varit så stort, att de för denna undervisning fördelats på två eller flera afdelningar, äger skoldistriktet att för hvarje sådan slöjdafdelning, i hvilken antalet slöjdande uppgått till minst femton, erhålla ett statsbidrag å likaledes åttio kronor. — Med afseende på slöjd för gossar heter det i 1900 års normalplan, att den samma bör omfatta träslöjd och andra för gossar lämpliga slöjdarter samt att vid undervisningen i slöjd, som icke afser inlärandet af något visst yrke, böra gossarne lära att begagna de vanligast förekommande verktygen, särdeles snickarverktyg, hvarvid förfärdigandet af sådana föremål, hvilka äro för allmogen behöfliga och användbara, bör i främsta rummet afses.

Rörande bidrag af statsmedel till undervisning i *slöjd för flickor* stadgas i Kungl. kungörelsen den 25 Maj 1900 bland annat, att skoldistrikt, som i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola för flickor anordnat undervisning i slöjd, bestående i stickning, linnesömnad, stoppning och lappning samt, där omständigheterna så medgifva, klädsömnad, spånad, väfnad och flättningsarbeten, äger att

L ä n.	Antal barn, som undervisats i slöjd				Antal barn, som undervisats i trädgårdsskötsel och trädplantering.
	för gossar.		för flickor.		
	Hela antalet.	Medeltal barn i hvar slöjd-afdelning.	Hela antalet.	Medeltal barn i hvar slöjd-afdelning.	
Stockholms stad.....	6,966	33	12,526	61	59
Stockholms län	2,230	20	4,948	23	4,421
Uppsala »	1,974	17	2,909	27	3,173
Södermanlands »	3,362	20	6,561	31	6,123
Östergötlands »	3,805	18	7,730	23	5,124
Jönköpings »	2,047	17	3,357	25	3,409
Kronobergs »	694	20	1,059	31	3,430
Kalmar »	3,122	19	6,106	29	3,875
Gottlands »	1,292	16	2,029	22	2,516
Blekinge »	2,561	20	5,427	36	3,130
Kristianstads »	2,921	22	6,617	30	8,142
Malmöhus »	8,186	24	19,838	34	12,499
Hallands »	1,954	18	3,074	27	2,963
Göteb. o. Bohus »	6,941	20	10,655	34	3,333
Älfsborgs »	5,016	17	4,257	22	6,763
Skaraborgs »	1,938	16	3,075	22	9,428
Värmlands »	5,598	19	3,692	23	2,909
Örebro »	3,599	18	6,356	27	2,584
Västmanlands »	1,862	19	3,979	27	3,742
Kopparbergs »	4,283	19	4,015	26	2,753
Gäflleborgs »	3,103	17	5,251	23	2,883
Västernorrlands »	3,506	22	4,243	26	560
Jämtlands »	858	21	280	25	455
Västerbottens »	1,062	21	4,377	18	528
Norrbottnens »	1,293	18	2,934	22	159
Landsbygd	54,692	19	88,729	24	91,555
Städer	25,481	24	46,566	44	3,406
Hela riket år 1903	80,173	20 ^o	135,295	29	94,961
» » » 1902	77,279	20 ^o	131,360	30	95,730
» » » 1901	74,114	20 ^o	125,619	31	94,410
» » » 1900	68,299	19 ^o	120,137	34	93,384
» » » 1899	65,563	19 ^o	116,819	36	93,625

för hvarje skola, i hvilken minst tio, och för hvarje slöjdfdelning, i hvilken minst tjugufem flickor deltagit uti ifrågasvarande undervisning, erhålla af statsmedel ett årligt understöd af fyrtio kronor. — I 1900 års normalplan uppräknas endast såsom föremål för undervisning i slöjd för flickor de slöjdarter, hvilka äro här ofvan omnämnda.

För åtnjutande af de i det föregående omtalade bidragen af statsmedel såväl för anordnande af undervisning i slöjd för gossar som för anordnande af undervisning i slöjd för flickor stadgas dessutom vissa villkor, angående hvilka hänvisas till själfva författningen, hvilken äfven innehåller

bestämmelser angående slöjdundervisningens närmare anordning.

Vidstående tabell lämnar, dels länsvis, dels särskildt för landsbygd och särskildt för städer, uppgift på det antal barn, som under år 1903 undervisats i goss-slöjd och i flickslöjd, äfvensom på det antal barn, som under samma år undervisats i trädgårdsskötsel och trädplantering. Dessutom meddelas uppgift på medeltal barn i hvar slöjdfdelning, för hvilken statsbidrag åtnjutits. Antalet sådana slöjdfdelningar återfinnes i tab. 2 bland tabellbilagorna.

Af tabellen synes, att under år 1903 de slöjdande gossarnes antal uppgick till 80,173, af hvilka 54,692 tillhörde landsbygden och 25,481 städerna, samt att de slöjdande flickornas antal uppgick till 135,295, af hvilka 88,729 tillhörde landsbygden och 46,566 städerna. År 1894, det första året då uppgifterna om antalet slöjdande barn bearbetades, uppgick antalet slöjdande gossar till endast 44,388 och antalet slöjdande flickor till endast 85,476, och hade således antalet slöjdande gossar under tiden 1894—1903 ökat med 35,785 eller 80° % och antalet slöjdande flickor under samma tid med 49,819 eller 58° %. I jämförelse med nästföregående år utgjorde ökningen för slöjdande gossar 2,894 eller 3° % och för slöjdande flickor 3,935 eller 3° %.

Medeltalet barn i hvarje slöjdfdelning utgjorde år 1903 för slöjdande gossar 20 samt för slöjdande flickor 29. Såsom slöjdfdelningar räknas då ej blott sådana afdelningar i större folkskolor, där statsbidrag utgår för hvarje antal af 15 gossar och 25 flickor, utan äfven antalet slöjdande gossar och flickor i sådana folkskolor med mindre barnantal, där inga slöjdfdelningar förekomma, utan där statsbidrag erhålles, så snart de slöjdande barnens antal uppgår till 10.

Om man tager i betraktande medeltalet af de slöjdande särskildt för landsbygden och särskildt för städerna, finner man, att medeltalet för gossarne utgjorde å landsbygden 19 och i städerna 24 samt medeltalet för flickorna å landsbygden 24 och i städerna 44. Det högre talet för städerna i allmänhet och särskildt för Stockholm, där medeltalen för gossar och flickor uppgingo till respektive 33 och 61, har sin förklaring däri, att en mängd barn från småskolorna, hvilka ej få medräknas vid statsbidrags sökande, särskildt i städerna inräknats bland de slöjdande barnen. Medeltalen för antalen slöjdande barn höjas på sina ställen äfven något därigenom, att i några skolor undervisning i slöjd meddelats, ehuru intet statsbidrag kunnat erhållas. — Bland de för Stockholms stad upptagna 6,966 slöjdande gossarne äro ej inräknade 2,374 gossar i de lägsta årsklasserna, hvilka undervisats i flickslöjd (stickning och sömnad). Äfven på några andra ställen äro gossar frånräknade, om hvilka det uppgifvits, att de undervisats i flickslöjd.

Ofvanstående tabells sista afdelning innehåller uppgifter dels länsvis, dels särskildt för landsbygd och särskildt för städer, på antalet barn, som erhållit undervisning i trädgårdsskötsel och trädplantering. Detta antal uppgick år 1903

1	2	3	4	5	6	7
Län.	Antal skoldistrikt, hvari abnorma barn upptejvits finnas.	Barn vid årets slut af 7—14 års ålder, behäftade med				Summa.
		ett af följande lyten:			mer än ett af före- nämnda lyten.	
		döfstumhet.	blindhet.	sinnesslöhet.		
Stockholms stad.....	1	34	8	103	—	145
Stockholms län.....	57	26	11	62	2	101
Uppsala ».....	34	19	2	41	—	62
Södermanlands ».....	39	17	5	40	5	67
Östergötlands ».....	62	19	9	94	7	129
Jönköpings ».....	58	28	9	58	5	100
Kronobergs ».....	40	26	6	42	5	79
Kalmar ».....	56	28	6	74	7	115
Gottlands ».....	19	2	2	22	—	26
Blekinge ».....	27	14	1	40	—	55
Kristianstads ».....	63	28	13	60	4	105
Malmöhus ».....	79	37	11	87	4	139
Hallands ».....	36	22	3	40	1	66
Göteborgs o. Bohus ».....	48	39	9	109	4	161
Älfsborgs ».....	78	31	10	75	6	122
Skaraborgs ».....	70	32	10	51	1	94
Värmlands ».....	60	27	7	80	4	118
Örebro ».....	41	14	5	68	4	91
Västmanlands ».....	39	20	7	43	2	72
Kopparbergs ».....	37	39	10	74	—	123
Gäflleborgs ».....	39	36	4	65	3	108
Västernorrlands ».....	46	53	11	56	2	122
Jämtlands ».....	40	24	2	55	6	87
Västerbottens ».....	25	61	4	70	1	136
Norrbottens ».....	19	35	12	42	1	90
Landsbygd	1,046	602	153	1,242	63	2,060
Städer	67	109	24	309	11	453
Hela riket år 1903	1,113	711	177	1,551	74	2,513
» » » 1902	1,114	743	176	1,559	88	2,566
» » » 1901	1,141	773	182	1,552	93	2,600
» » » 1900	1,137	793	173	1,455	95	2,516
» » » 1899	1,155	811	179	1,472	107	2,569

till 94,961 hvaraf 91,555 tillhörde landsbygden och 3,406 städerna. Från år 1894, då antalet i trädgårdsskötsel och trädplantering undervisade barn uppgick till 80,676 hade antalet till år 1902 ökats till 95,730, d. v. s. med 15,054 eller 18.7 %. År 1903 uppvisar således i jämförelse med näst-föregående år en obetydlig minskning. — Hela antalet af de för barnens undervisning ordnade skolträdgårdarna uppgick år 1903 enligt tab. 2 till 2,074, af hvilka dock 107 af en eller annan anledning (jfr berättelsen för år 1894, sid. 17) ej voro under året för sitt ändamål använda. Men därjämte användes 464 jordland, hvilka ej voro till skolträdgårdar afsedda, under år 1903 såsom sådana. Af

dessa senare utgjordes, såsom af anmärkningarna under tab. 2 närmare framgår, 358 af lärarens jordland, 18 på en gång skolträdgård och lärarens jordland o. s. v. För en del af de i tabellen upptagna barnen har undervisningen bestått endast i skogsplantering och sådd af skogsfrön på främmande mark. Däremot har bland de undervisade barnen ej medräknats det antal af 523, som erhållit undervisning endast teoretiskt, d. v. s. endast efter en lärobok eller lärarens muntliga föredrag. — Enligt 1900 års normalplan skall undervisning i trädgårdsskötsel och trädplantering omfatta: handledning vid odlingen af de vanligaste blomsterarterna och matnyttiga växterna, uppdragande af buskar och trädplantor, fruktträds förädling genom ympning och okulering samt anvisning om hushållsträdgårdens anordning och skötsel.

I berättelsen om folkskolorna för år 1893 kunde för första gången upptagas en redogörelse för antalet *abnorma barn i skollåldern*. I de nya tabellformulär, som detta år trädde i kraft, fanns nämligen en föreskrift, att uppgifter skulle lämnas för hvarje skoldistrikt dels om antalet vid årets slut till skoldistriktet hörande barn, som voro behäftade med ett af lytena döfstumhet, blindhet eller sinnesslöhet, dels om antalet barn af samma kategori, som voro behäftade med mer än ett af förutnämnda lyten. Trots alla ansträngningar äro dock de inkomna primäruppgifterna ännu ganska bristfälliga, hvarför de i ofvanstående tabell lämnade talen äro att anse såsom rena minimital.

Bland de i kol. 3 ingående fallen finnas enligt anteckningar vid primäruppgifterna några, vid hvilka icke både döfhet och stumhet ägt rum. Sålunda uppgifvas 2 endast höra illa, hvarjämte det sällsynta fallet af stumhet utan döfhet skulle hafva förekommit 3 gånger.

De i kol. 6 upptagna fallen innefatta följande förening af lyten.

- 1) Döfstumhet och blindhet 8
- 2) Döfstumhet och sinnesslöhet 45
- 3) Blindhet och sinnesslöhet 11
- 4) Döfstumhet, blindhet och sinnesslöhet 10

Summa 74

Bland de å rad 1 inräknade uppgifves 1 vara stum och nästan blind. Bland de å rad 2 inräknade uppgifvas 15 vara stumma och sinnesslöa eller idioter, 2 vara sinnesslöa och nästan stumma samt 1 ej fullt normal och ej kunna tala.

Ekonomiska förhållanden.

Tab. 15—17.

De hithörande tabellerna äro uppställda efter samma grunder, som de motsvarande i berättelserna för åren 1893—1902, hvarför det med afseende på dessa grunder är till-

räckligt att hänvisa till den förstnämnda berättelsen (sid. 13 och 14).

Sedan 1902 års riksdag anslagit medel till statsbidrag för *aflönande* i vissa fall af *vikarie för lärare och lärarinna vid högre folkskolor*, fastställdes genom K. kungörelsen den 13 juni 1902 vissa bestämmelser rörande sådana vikariers löneförmåner, hvilka bestämmelser skulle träda i kraft från och med år 1903.

Till en riktig uppfattning af flera bland kolumnrubrikerna i hithörande tabellbilagor behöfvas vissa närmare upplysningar, som ej där kunnat få plats. Dessa upplysningar äro hufvudsakligen intet annat än delar af de anvisningar, hvilka lämnats såsom ledning vid utarbetande af redogörelserna enligt tabellformulären litt. A och B.

Kol. 2 och 21. Tillgångar vid årets början och vid dess slut: Här äro inräknade icke blott den kontanta behållningen i kassan, utan äfven fordringar, värdepapper samt kapitalvärdet å de skolväsendet tillhöriga fastigheter eller delar af fastigheter, för hvilka särskild afkastning genom hyror, arrenden m. m. erhålles. Värdet å skolhus, hvaraf ingen hyra inflyter, äfvensom värdet af inventarier och undervisningsmateriel, äro däremot ej inräknade. Beloppet af donationer för folkskoleväsendet äro här inräknade, äfven om särskilda räkenskaper föras öfver desamma eller de stå under särskild förvaltning.

Kol. 4 och 5. Bidrag af skoldistriktet: Här äro inräknade icke blott värdet af de naturaprestationer, som jämte bidragen till den egentliga lönen utgått till lärare och lärarinnor, utan äfven af öfriga sådana bidrag vare sig att de utgått af distriktet i dess helhet eller af de särskilda rotarna. Äfven kontanta bidrag af de särskilda rotarna inräknas här.

Kol. 6. Bidrag af staten: Distriktets afgifter till folkskolelärnarnes pensionskassa äfvensom afgifterna till deras änke- och pupillkassa äro här ej frånräknade. Detsamma gäller om distriktets afgifter till ålderdomsunderstödsanstalten.

Kol. 8 och 9. Öfriga inkomster: Under *a* äro upptagna de möjligen förekommande och ej till *b* hörande hufvudposterna, såsom andel i brännvinsförsäljningsmedel, hundskattemedel o. s. v. Under *b* äro uppförda *dels* under året mottagna gåfvor och donationer, *dels* den under året genom förändrad värdeberäkning uppkomna tillökningen i de i kol. 2 och 21 inräknade tillgångarna.

Kol. 14 och 15. Utgifter för lärares och lärarinnors aflöning: I dessa utgifter ingå *a*) egentlig lön, *b*) lönetillökning för tjänstgöring öfver 8 månader, *c*) ersättning för den »fortsatta undervisningen», *d*) ersättning för undervisning i slöjd, *e*) värdet af eller ersättning för bostad, *f*) d:o för bränsle. Däremot är det ej föreskrifvet, att bland löneförmånerna skall inräknas värdet af planteringslanden, vare sig det åt läraren eller lärarinnan till brukning för eget behof af jordfrukter upplättna jordlandet eller den egentliga och för undervisningen afsedda skolträdgården.

Kol. 18 och 19. Öfriga utgifter: Under *a* äro intagna de ej till *b* hörande hufvudposterna, såsom afgifter till folkskolelärnarnes pensionsinrättning, kostnaden för *skollokalernas* eldning (icke kostnaden för bränsle åt lärare och lärarinnor) och renhållning, brandstodsafgifter, premier åt skolbarn, räntebetalningar o. s. v. Afgifter till folkskolelärnarnes änke- och pupillkassa äro här endast i de fall inräknade, då deras bestridande åligger skoldistriktet. — Under *b* äro upptagna *dels* under året lidna förluster i de i kol. 2 inräknade tillgångarna, *dels* den under året genom förändrad värdeberäkning uppkomna minskningen däri.

Beträffande särskildt donationer för folkskoleväsendet må hänvisas till berättelsen för år 1882 (sid. 35 o. 36) för närmare kännedom om de grundsatser, som hafva iakttagits vid bearbetningen af primäruppgifterna.

En jämförande öfversikt af hithörande rikssummor för åren 1899—1903 återfinnes i tabellbilagorna under *tab. 15*. Af denna öfversikt finner man, att skoldistriktens *skulder* vid 1902 års slut upptagits till 23,954,669 kronor, men vid 1903 års början till 24,000,099, samt att skoldistriktens *räntegifvande tillgångar* vid 1902 års slut upptagits till 9,626,538 kronor, men vid 1903 års början till 9,695,732 kronor. Denna brist på öfverensstämmelse beror nu, likasom de föregående åren, därpå, att under den vidlyftiga brefväxling, som hvarje år föres med ordförandena i skolråden, en mängd felaktigheter och missförstånd upptäckas i de aflämnade räkenskapssammandragen, hvilka kunna rättas först i ett följande års räkenskapssammandrag. — Skoldistriktens räntebärande tillgångar utgjorde, såsom ofvan är nämnt, vid 1903 års början 9,695,732 kronor och hade vid dess slut stigit till 10,004,919 kronor, d. v. s. ökats med 309,187 kronor. En betydande del af dessa tillgångar utgöres af donationer till folkskoleväsendet. Dessa hafva under året ökats från 5,925,057 till 6,203,030 eller med 277,973 kronor. Bland tillgångarne vid årets slut inräknas äfven de resterande beloppen af under samma eller föregående år upptagna lån, hvilka ännu ej blifvit för sitt ändamål använda. Gifvet är, att härigenom dessa tillgångar vissa år komma att förete betydande förändringar. — Skoldistriktens *skulder* uppgingo vid 1903 års början till 24,000,099 kronor och vid dess slut till 24,872,872 kronor och visa således en ökning af 872,773 kronor. Till allra största delen hafva dessa skulder uppkommit genom lån, upptagna för skolhusbyggnader.

Skoldistriktens *inkomster* hafva under året ökats från 23,043,987 till 24,306,599 kronor eller med 1,262,612 kronor. Af dessa 24,306,599 kronor utgöra 460,623 (1.9 %) räntor, arrenden och afkomst af donationer o. d., 15,528,722 kronor (63.9 %) bidrag af skoldistriktet (däraf 1,007,410 det beräknade värdet af de från skoldistriktet utgående naturaprestationerna), 6,994,724 kronor (28.8 %) bidrag af statsmedel, 133,569 kronor (0.5 %) bidrag af landsting och hushållningssällskap samt 1,188,961 kronor (4.9 %) öfriga inkomster. (Jfr *tab. 15*, not 1.)

Skoldistriktens *utgifter* hafva under året ökat från 24,203,482 till 24,870,185 kronor eller med 666,703 kronor. Af dessa 24,870,185 kronor utgingo 15,146,973 kronor (60.9 %) till lärares och lärarinnors aflönning (hvaraf 1,409,908 kronor utgjorde det beräknade värdet af de till dem utgående naturaförmånerna), 4,995,580 kronor (20.1 %) för de till skolorna hörande byggnader, för skolplatser och för inventarier, 376,622 kronor (1.5 %) till undervisningsmateriel och 4,351,010 kronor (17.5 %) till öfriga utgifter (se ofvan).

Vid jämförelse af »Värdet af naturaprestationer» i kol. 5 och 15 finner man beloppet vara något lägre på det förra stället. Beträffande de olika skoldistriktet beror det likväl på omständigheterna, huruvida beloppet på det ena eller på det andra stället blir högre. Om skoldistriktet t. ex. inköpt ved till bränsle åt lärarne och till skollokalernas eldning, så måste naturligtvis i debet hela det för inköpet använda beloppet uppföras i kol. 4 såsom kontant bidrag, medan i kredit en del därav måste uppföras i kol. 15, om det utgått till lärarne såsom naturaprestation, och återstoden föras i kol. 18. Har åter den behöfliga vedmängden erhållits genom sammanskott in natura af skoldistriktets medlemmar, så skall naturligtvis värdet därav uppföras i kol. 5 såsom naturaprestation, medan med de motsvarande posterna under kredit förhållas som nyss. I sammanhang härmed bör framhållas, att det i kol. 5 här ofvan stående värdet på naturaprestationerna numera, sedan en omfattande skriftväxling därom förts, torde kunna anses tämligen exakt; i föregående berättelser har detsamma, såsom ock uttryckligen angifvits, utan tvifvel upptagits något för högt, beroende därpå, att i åtskilliga fall, då skoldistrikt inköpt ved, som sedermera lämnats lärare och lärarinnor in natura, kostnaden för denna ved äfven i debet uppförts såsom naturaprestation, utan att denna felaktighet kunnat vid bearbetningen afhjälpas.

De i efterföljande tabell upptagna statsbidragen innefatta för år 1903, likasom för åren 1897—1902, fem skilda hufvudposter, nämligen det allmänna lönetillskottet åt lärare och lärarinnor, lönetillskott för den fortsatta undervisningen, bidrag för undervisning i slöjd för gossar, bidrag för undervisning i slöjd för flickor och bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier för lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor.

I tabell 15 äro dessa fem skilda hufvudposter sammanförda i en summa i kol. 6. Delningen har verkställts efter de uppgifter angående utbetaladt statsbidrag, hvilka hvarje år till Kungl. Maj:ts inkomma från statskontoret för Stockholm samt från Kungl. Maj:ts befallningshafvande för länen, på så sätt att, sedan de fyra senare posterna specificerats, deras summa dragits från hela summan af statsbidraget i kol. 6 af tab. 15, och såsom det allmänna lönetillskottet uppförts den sålunda uppkomna resten.

Fördelning af statsbidraget.

	Kronor.
Allmänna lönetillskottet m. m. åt lärare och lärarinnor ...	6,297,324
Lönetillskott för den fortsatta undervisningen	105,125
Bidrag för undervisning i slöjd för gossar	317,975
D:o d:o för flickor	183,799
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier	90,501
Summa år 1903	6,994,724
» » 1902	6,805,820
» » 1901	6,630,640
» » 1900	5,721,964
» » 1899	5,589,774

Det allmänna lönetillskottet för år 1903 skulle således efter det här ofvan omnämnda förfarandet, uppgå till 6,297,324 kronor; enligt de nyssnämnda från statskontoret och Kungl. Maj:ts befallningshafvande inkomna uppgifterna uppgick det dock till endast 6,249,754 kronor, således till 47,570 kronor mindre. I anledning af denna skiljaktighet må erinras om åtskilliga förhållanden, som vålla, att full öfverensstämmelse ej kan väntas mellan de summor, som erhållas på de båda olika vägarna. För det första kan det inträffa, att ett för ett visst år utgående lönetillskott, hvilket af någon orsak utbetalas först under det följande året, blir af skoldistriktet och landtränteriet påfördt olika års räkenskaper. Men för det andra bör, äfven om ingen olikhet förefinnes i nyss berörda hänseende, summan, som erhålles på den förra vägen, vara större än den, som erhålles på den senare, emedan i den förra summan, men ej i den senare, böra äfven vara inräknade några smärre belopp, som utgå af tre mindre anslag, för hvilka finnes närmare redogjort längre fram, nämligen anslagen »Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar», till »Lappmarks ecklesiastikverk» samt till »Pedagogier och folkskolor».

Om lönetillskottet för den fortsatta undervisningen år 1903, 105,125 kronor, tänkes lika fördeladt på de 1,639 »försättningsskolor», som därav kommit i åtnjutande (se sid. 3), så får man 64 kr. 1 öre på hvarje. Sammanhålles detta resultat med bestämmelserna (se berättelsen för år 1882, sid. 32) angående statsbidragets varierande storlek, 25, 50 eller 75 kr., allt efter som af de sex undervisningsveckorna två, fyra eller alla sex varit förlagda utom folkskolans ordinarie undervisningstid, så finner man, att i medeltal något mer än 5 af samtliga de 6 undervisningsveckorna varit sålunda förlagda. Om man åter skiljer på landsbygd och städer (jfr tab. 2), så får man följande resultat. Till hvar och en af de 158 försättningsskolorna i städerna, hvarest för öfrigt den fortsatta undervisningen ofta meddelas i aftonskola, hade lönetillskottet utgått med 75 kr. med undantag endast för 22, som fått efter 50 kr., och 6, som fått efter 25, hvadan dit utgått tillsammans 11,000 kronor eller i medel-

tal 69 kr. 62 öre för hvarje fortsättningsskola. — På landsbygdens 1,481 fortsättningsskolor, bland hvilka 902 fått lönetillskott med 75 kr., 480 med 50 kr. och 99 med 25 kr., komma således 94,125 kronor eller i medeltal 63 kr. 56 öre på hvarje sådan skola. Det må tilläggas, att äfven på landsbygden den fortsatta undervisningen någon gång meddelas i aftonskola.

För *undervisning i slöjd för gossar* utdelades statsbidrag till 4,016 slöjdskolor eller slöjdaufdelningar, hvaraf 2,940 å landsbygden och 1,076 i städerna. — För *undervisning i slöjd för flickor* utdelades statsbidrag till 4,732 slöjdskolor eller slöjdaufdelningar, hvaraf 3,679 å landsbygden och 1,053 i städerna. — Från och med år 1901 har utgått statsbidrag till *aftönande af vikarie* för sådan lärare eller lärarinna vid folk- och småskola, som af sjukdom urståndsättes att fullgöra sin tjänst. (Från och med år 1895 utgick statsbidrag till vikarie för ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola.) För år 1902 uppgingo statens bidrag till 76,147 kr. 69 öre och antalet lärare, för hvilka de vikarierande tjänstgjort, till 532. För år 1903 uppgingo statens bidrag till 90,501 kronor och antalet vikarier, för hvilka de utbetalats, till 612. — Slutligen må nämnas, att bland de statsbidrag för slöjdundervisningen, som i ofvanstående tabell intagits, icke äro inräknade de smärre belopp, som för samma ändamål utgått af anslagen »Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar» och till »Lappmarks ecklesiastikverk».

De medel, hvilka utgått af *landsting och hushållningssällskap*, hafva till största delen afsedt befrämjande af slöjdundervisningen. Dock har äfven en del utgått såsom aflöningar vid de med landstingsseminarierna förenade öfningskolor. De medel åter, som utgått af »andra skoldistrikt» afse de — åtminstone så vidt primäruppgifterna utvisa — ytterst få fall, då ett skoldistrikt erhållit ersättning från ett angränsande distrikt för barn från det senare distriktet, hvilka undervisats i skola, tillhörande det förra, eller då två angränsande distrikt rent af förenat sig om att gemensamt bestrida utgifterna för en skola, som genom sitt läge är användbar för dem båda. De dubbelräkningar, som härigenom måste uppstå, äro så obetydliga, att de ej förtjäna att vidare uppmärksammas i denna berättelse.

Under »*Öfriga utgifter*: a» innefattas tre poster, som förtjäna att särskildt omnämnas, nämligen afgifter till folkskolelärares pensionsinrättning, afgifter till ålderdomsunderstödsanstalten och räntebetalningar. — De pensionsafgifter, som skola erläggas för hvarje läraretjänst vid högre folkskola och hvarje ordinarie läraretjänst vid egentlig folkskola, uppgingo år 1903 till 366,088 kr. 46 öre enligt den till Kungl. Maj:t af direktionen för pensionsinrättningen afgifna berättelsen. — Enligt den till Kungl. Maj:t af samma direktion för år 1903 afgifna berättelsen rörande ålderdomsunderstödsanstalten uppgingo de under nämnde år från skoldistriktet influtna afgifterna till 88,750 kronor. Af detta belopp skulle enligt de i berättelsen om folkskolorna för år 1893 (sid. 14) framställda grunderna 53,250 kr. (0·6) falla

på skoldistriktet och 35,500 kr. (0·4) på vederbörande lärare och lärarinnor, men skoldistriktens verkliga andel i afgifterna är sannolikt ej obetydligt högre än den nyss angifna, enär de synas ganska ofta hafva eftergifvit sin rätt att uttaga den andel, som ålegat lärarepersonalen.

En öfversikt i vissa hänseenden för de särskilda länen år 1903 lämnas af nedanstående tabell.

1	2	3	4	5
Län.	Hela utgifts- beloppet i medeltal på hvarje barn i allmänna folkskolorna. hvarje person af folkskoleåldern.	Behållning (+) eller brist (—) vid årets slut	Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet	i medeltal på hvarje skoldistrikt.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Stockholms stad	7·81	83·88	— 3,509,774	416,931
Stockholms län	4·96	34·04	— 5,702	2,933
Uppsala »	4·48	32·32	— 2,805	3,391
Södermanlands »	5·18	33·83	— 5,953	5,646
Östergötlands »	4·30	31·83	— 2,713	4,227
Jönköpings »	3·77	27·20	— 2,659	1,513
Kronobergs »	3·01	20·23	— 2,156	1,482
Kalmar »	3·22	22·39	— 1,598	1,394
Gottlands »	5·46	42·79	— 1,710	301
Blekinge »	3·57	23·24	— 7,224	1,581
Kristianstads »	4·89	32·81	— 4,447	1,992
Malmöhus »	6·16	42·32	— 12,362	1,128
Hallands »	4·34	27·83	— 2,318	1,869
Göteborgs o. Bohus »	5·18	35·86	— 6,637	2,702
Älfsborgs »	3·36	23·03	— 949	2,056
Skaraborgs »	3·43	24·00	+ 233	1,622
Värmlands »	4·07	27·14	— 2,657	1,756
Örebro »	5·35	36·11	— 128	5,578
Västmanlands »	7·42	50·57	— 11,883	2,624
Kopparbergs »	5·50	35·10	— 13,113	5,980
Gäflleborgs »	5·48	37·14	— 7,896	6,849
Västernorrlands »	4·62	29·61	— 7,775	2,667
Jämtlands »	3·56	23·74	— 989	1,550
Västerbottens »	3·14	19·10	— 1,633	2,983
Norrbottnens »	4·69	28·65	— 34,536	164
Hela riket år 1903	4·76	33·05	— 6,187	2,581
» » » 1902	4·66	32·37	— 5,970	2,469
» » » 1901	4·53	31·49	— 5,507	2,466
» » » 1900	4·49	31·12	— 5,076	2,414
» » » 1899	4·17	28·72	— 4,124	2,340

Anm. Med afseende på uppgifterna om Stockholms stad i kol. 4 och 5 må erinras därom, att Stockholm utgör ett enda skoldistrikt.

Förhållandet mellan landsbygd och städer med afseende på skoldistriktens ekonomiska förhållanden utvisas af följande tabell.

Skoldistriktens tillgångar, inkomster, utgifter, skulder, behållningar eller brister och donationsbelopp.	Lands- bygd.	Städer.	Hela riket.
Debet.	%	%	%
Tillgångar vid årets början	18·4	13·5	16·5
Inkomster:			
Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	0·9	0·6	0·8
Bidrag af skoldistriktet:			
Kontant.....	24·7	24·5	24·7
Värdet af naturaprestationer	2·7	0·3	1·7
Bidrag af staten	15·2	6·8	11·9
» » landsting, hushållningssällskap eller andra skoldistrikt.....	0·3	0·1	0·2
Öfriga inkomster: a	0·7	0·1	0·4
b	0·5	3·2	1·6
Skuld vid årets slut	36·6	50·9	42·2
Summa	100	100	100
Kredit.	%	%	%
Skuld vid årets början	33·4	52·2	40·8
Utgifter:			
För lärares och lärarinnors aflöning:			
Kontant.....	25·4	20·2	23·3
Värdet af naturaprestationer	3·7	0·3	2·4
För de till skolorna hörande byggnader, för skolplatser och för inventarier	10·6	5·3	8·5
För undervisningsmateriel	0·8	0·4	0·6
Öfriga utgifter: a	6·9	7·9	7·3
b	0·0	0·1	0·1
Tillgångar vid årets slut	19·2	13·6	17·0
Summa	100	100	100
Brist (öfverskott af »Skuld» öfver »Tillgångar») vid årets slut i medeltal på hvarje skoldistrikt	Kr. 2,695	Kr. 92,938	Kr. 6,187
Beloppet vid årets slut af donationer för folkskoleväsendet i medeltal på hvarje skoldistrikt...	1,848	20,795	2,581

Såsom tillägg till föregående framställning af de ekonomiska förhållandena lämnas här en förteckning öfver hit hörande anslag enligt riksstaten för år 1903.

Under åttonde hufvudtiteln och »Folkundervisningen» upptagas å *ordinarie stat*:

	Kronor.
1) Seminarier för folkskolelärares bildande	347,425
2) Stipendier för seminarieelever	75,000
3) Arfvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer	95,000
4) Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor...	20,000
5) Understöd åt högre folkskolor	25,000
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>	562,425

	Transport	562,425
6) Bidrag till aflönande af vikarie under öfningslärares vid folkskolelärare-seminarium sjukdom, <i>förslagsanslag</i>		4,000
7) Bidrag till aflönande af lärare och lärarinnor vid seminarier för småskolelärares och småskolelärarinnors bildande, <i>förslagsanslag</i>		20,000
8) Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i>		45,000
9) Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i>		5,250,000
10) Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> ...		120,000
11) Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningsskolan, <i>förslagsanslag</i>		50,000
12) Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i>		240,000
13) För anordnande af kvinnlig slöjd i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola, <i>förslagsanslag</i>		90,000
14) Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för lärare eller lärarinna vid folkskola eller småskola, <i>förslagsanslag</i>		75,000
15) Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid småskolelärareseminarium, <i>förslagsanslag</i>		2,000
16) Bidrag till aflönande af vikarie för lärare vid högre folkskola, <i>förslagsanslag</i>		2,000
Summa		6,460,425

Samtliga dessa anslag, med undantag af det första, som höjts från 346,325 kr. till 347,425 kr., samt det sextonde, som är nytt, finnas å ordinarie stat till samma belopp uppförda äfven i riksstaten för år 1902. — Det första anslaget höjdes, på Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning, med 1,100 kronor för beredande af medel till ålderstillägg, enligt behörigen fastställda grunder, åt lärare och lärarinnor i musik och sång vid folkskolelärare- och folkskolelärarinneseminiarierna samt åt de vid seminariernas öfnings-skolor förordnade lärare och lärarinnor. Det sista anslaget å 2,000 kr., beviljades likaledes på framställning af Kungl. Maj:t. Tillökningen på ordinarie stat uppgick således till 3,100 kronor. — Med afseende på det 4:e anslaget må nämnas, att detsamma är afsedt »dels för att understödja utarbetandet af tjänliga läroböcker, dels för anskaffande af tjänlig undervisningsmateriel i öfrigt, såsom kartor, glober, modeller, hjälpmedel för åskådningsundervisningen m. m.»

Enligt Statskontorets af trycket utgifna »Kapital-konto till rikshufvudboken för år 1903» utvisa de 5 första anslagen vid början af år 1903 en reservation af 36,092 kr. 76 öre, hvilken vid årets slut minskats till 18,780 kr. 88 öre. Det 6:e och 7:e anslaget utvisa en besparing för året af tillsammans 762 kr. 2 öre, det femtonde en besparing af 1,887 kr. 50 öre samt det sextonde en besparing af 1,690 kr. 31 öre.

Under åttonde hufvudtiteln och å ordinarie stat finnas ännu två anslag, som böra här omnämnas, nämligen för-

slagsanslaget till »Lappmarks ecklesiastikverk» och anslaget till »Pedagogier och folkskolor».

Det förra anslaget, som i riksstaten för år 1903 — lika som för år 1902 — är uppfördt med 55,000 kr., men hvarå enligt nämnda kapital-konto under året uppkom en brist af 44,751 kr. 97 öre, användes dels till aflöning af »skolmästare, skollärare och kateketer» samt till arfvode för undervisning i slöjd, dels till bestridande af kostnaderna för ett lappskt småskolelärareseminarium, för stipendier åt seminarie-elever samt för underhåll och inackordering af lappska skolbarn.

Det senare anslaget, hvarom närmare finnes meddeladt i »Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåret 1876—77» (sid. 191), är i riksstaten för år 1903 uppfördt med sammanlagdt 25,166 kr. Detsamma afser till allra största delen de s. k. egentliga pedagogierna, för hvilka redogöres i sammanhang med allmänna läroverken. De därunder upptagna medel, som afse folkundervisningen, utgöras hufvudsakligen af 4,500 kr. till Sällskapet för Folkundervisningens [f. d. Vexelundervisningens] befrämjande.

Riksstaten för 1903 upptager vidare under åttonde hufvudtiteln såsom *extra ordinarie anslag* till »Folkundervisningen»:

	Kronor.
1) För uppehållande dels under vårterminen 1903 af undervisningen uti de vid folkskolelärare-seminariet i Göteborg och folkskolelärarinne-seminariet i Kalmar anordnade parallellklasser, dels ock under år 1903 af undervisningen uti en folkskolans högre afdelning vid den med seminariet i Kalmar förenade öfningskolan.....	8,090
2) Till uppförande af en gymnastikbyggnad vid folkskolelärare-seminariet i Göteborg	20,000
3) Till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärarinne-seminarium i Landskrona	29,000
4) För uppehållande af undervisningen vid folkskolelärarinne-seminariet i Landskrona.....	44,000
5) Till uppförande af erforderliga byggnader för ett folkskolelärare-seminarium i Strängnäs	50,000
6) För uppehållande af verksamheten vid folkskolelärare-seminariet i Strängnäs	22,450
7) Till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärare-seminarierna samt till arfvoden åt teckningslärare för extra tjänstgöring och extra arfvoden åt musiklärare vid dessa seminarier...	36,300
8) Till anordnande af repetitionskurser i gymnastik för folkskolelärare	7,000
9) För beredande af möjlighet till skolgång för fattiga inom Vilhelmina församlings fjälltrakter och inom Risbäcks kapellförsamling på längre afstånd från skolorna boende skolpliktiga barn	5,000
Transport	221,840

	Transport	221,840
10) För understöd åt mindre bemedlade, manliga och kvinnliga lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel.....		25,000
11) För resestipendier åt rektorer samt öfriga lärare och lärarinnor vid folkskolelärare- och folkskolelärarinne-seminarierna		2,000
12) För resestipendier åt folkskolelärare och folkskolelärarinnor		4,000
13) För inköp af 2,500 exemplar utaf fil. dr. M. A. Lindblads svampbok		10,000
	Summa	262,840

Alla dessa anslag beviljades i öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar.

Det andra, sjunde, tionde, elfte och tolfte anslaget voro uppförda å ordinarie stat till samma belopp äfven i riksstaten för år 1902. Jämväl det första, tredje, fjärde, femte och sjätte anslaget voro i sistnämnda riksstat uppförda, ehuru med andra belopp än år 1903. De öfriga anslagen voro nya.

Då den ordinarie staten för »Folkundervisningen», såsom ofvan är nämnt, ökades med 3,100 kr. och den extra ordinarie staten minskades med 90,460 kr., förete således de för år 1903 på ordinarie och extra ordinarie stat uppförda anslagen tillsammans en minskning af 87,360 kronor.

Under riksstatens tionde hufvudtitel finnas för år 1903 å ordinarie stat uppförda två anslag, hvilka i detta sammanhang äfven böra omtalas, nämligen:

	Kronor.
1) Bidrag till folkskolelärares pensionering	622,873
2) Bidrag till folkskolelärares änke- och pupillkassa	63,500
	Summa 686,373

Båda dessa anslag funnos äfven uppförda i riksstaten för 1902 på ordinarie stat och till samma belopp.

Slutligen må äfven erinras därom, att i det å riksstaten för år 1903 under tionde hufvudtiteln uppförda anslaget till »Allmänna indragningsstaten» äro inräknade följande båda poster:

	Kronor.
1) Understöd åt f. d. folkskolelärare, som tagit afsked före år 1867	10,000
2) Ålderdomsunderstöd åt lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och e. o. lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka efter minst 15 års oförvitlig tjänstgöring afgått från tjänsten utan understöd	19,400
	Summa 29,400

Den förra af dessa poster har årligen från och med år 1885, då den beviljades med anledning af därom väckta motioner, varit i riksstaten intagen. Under år 1903 anvisade Kungl. Maj:t understöd af detta anslag åt 20 f. d.

folkskolelärare med 350 kr. åt hvar och en. — Det under andra posten omnämnda ålderdomsunderstödet har utgått från och med år 1902, i det att 1901 års riksdag, i anledning af framställning från Kungl. Maj:t för ändamålet beviljade ofvan upptagna belopp. Under år 1903 anvisade Kungl. Maj:t medel af detta anslag åt 131 understödstagare med 100 kronor åt hvar och en.

Vissa under afdelningen angående de ekonomiska förhållandena behandlade ämnen återfinnas jämväl inom en annan gren af den officiella statistiken, nämligen i de af K. Statistiska Centralbyrån utgifna berättelserna om kommunernas finanser. Med afseende på de jämförelser, hvilka kunna göras angående de båda berättelsernas framställningar af folkskolans ekonomiska förhållanden, och de resultat, till hvilka man i de båda berättelserna kommit, må hänvisas till berättelserna om folkskoleväsendet år 1900 och föregående år.

Stockholm den 8 September 1906.

E. f.

Gunnar Huss.

TABELL-BILAGOR.

Tab. 1. Högre folkskolor.

1:o. Lärare och lärjungar m. m. under läsåret 1903—04 eller kalenderåret 1903.

Anm. Vid den skola, som är uppförd på rad. 14, sammanfaller kalenderåret med läsåret, hvaremot vid de öfriga kalenderåret skär läsåret.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	L. ä. n.	Församling, där skolan är belägen.	Lärare.		Lärjungar.				Nyn- skrifne.		A f g å n g n e.							S k o l g å n g e n.					
			I läsa- men (ensamt eller i förening med öfriga läsa- men).	Endast i öfriga läsa- men.	Under 15 år.		15 år eller däröfver.		Från den församling, där skolan är belägen.	Från andra församlingar.	Gossar.				Flickor.			Summa.	Dagar, då skolan bort vara i verksamhet.	Dagar, då undervis- ningen varit inställd till följd af		Frånvaro, i dagar, till- samman för alla lärjungarne.	
					Gossar.	Flickor.	Gossar.	Flickor.			Efter godkänd afgångspröfning.		Öfriga.	Efter godkänd afgångspröfning.	Öfriga.	Summa.	Med giltigt förfall.			Utan giltigt förfall.			
											Till annat högskola.	Till andra närings- skolor.									Till landt- mannavet.	Till annat högskola.	Till andra närings- skolor.
1	Södermanlands ...	Lilla Malma ¹⁾	1	²⁾ 2	12	5	2	3	22	7	5	1	2	2	4	1	2	12	156	—	—	33	—
2	Jönköpings	Hakarp ²⁾	⁴⁾ 3	⁵⁾ 4	25	14	4	4	47	20	2	—	14	—	2	7	2	25	185	—	—	25	—
3	Gottlands	Klinter	1	—	10	7	6	—	23	5	8	2	—	5	3	1	4	15	150	—	—	136	—
4	Blekinge	Järnshög	1	—	12	7	5	12	36	10	9	3	3	1	2	3	—	12	120	—	—	280	—
5	Kristianstads	Bästad	1	—	7	2	—	2	11	3	—	—	—	—	2	1	1	4	144	4	3	17	—
6	»	Tryde	⁶⁾ 2	—	4	2	6	6	18	5	2	—	—	—	1	—	1	2	174	—	—	111	—
7	Malmöhus	Allerum	1	⁷⁾ 1	11	4	—	—	15	14	—	9	1	—	—	2	—	12	134	—	1	109	12
8	»	Brunnby	1	—	17	16	8	8	49	49	—	2	6	—	6	6	13	33	136	—	—	635	15
9	»	Flenninge ...	1	—	7	11	—	—	18	13	1	1	—	4	—	2	4	11	176	—	1	208	—
10	»	Kattarp	1	⁸⁾ 1	17	15	2	—	34	27	—	2	5	—	3	5	3	18	133	—	—	200	—
11	»	Väsby	1	⁷⁾ 1	18	—	4	—	22	7	1	3	10	—	4	—	—	17	120	—	—	262	—
12	»	Jonstorp-Far- hult	1	—	11	11	1	7	30	—	12	1	—	—	6	10	2	19	164	—	1	100	2
13	Hallands	Onsala	1	—	9	6	2	2	19	9	—	—	3	—	—	5	1	9	192	—	2	367	—
14	Göteborgs o. Bohus	Fässberg ³⁾	¹⁰⁾ 2	¹¹⁾ 4	21	20	14	15	70	15	7	—	6	2	7	10	4	29	204	2	10	290	—
15	»	Lysekil	1	¹²⁾ 1	17	13	—	—	30	25	—	—	1	—	10	1	—	12	187	3	2	167	—
16	Älfsborgs	Ulricehamn ...	¹³⁾ 2	—	9	13	1	—	23	5	2	—	—	1	—	2	—	3	194	—	7	38	—
17	Värmlands	Sunne	1	¹⁴⁾ 2	8	4	4	—	16	13	2	1	2	—	1	—	—	4	136	—	—	76	—
18	Västernorrlands ...	Gudmundrå ...	¹⁵⁾ 3	¹⁶⁾ 2	10	4	11	11	36	22	7	2	15	4	—	11	4	36	136	—	—	329	—
19	Summa		25	18	225	154	70	70	519	249	58	27	68	19	51	67	41	273	2,841	9	27	3,383	29

¹⁾ Skolans namn är *Malmöhus högre folkskola*; den tillhör köpingen, icke församlingen. — ²⁾ En i slöjd för gossar och en i teckning; den senare var kvinna. — ³⁾ Skolans namn är *Huskvarna högre folkskola*. — ⁴⁾ Två ordinarie och en biträdande; därjämte hafva tvenne lärare (den ene öfningslärare) under kortare tider vikarierat; en af de ordinarie lärarne var kvinna. — ⁵⁾ En i teckning, sång och gymnastik; en i slöjd och bokföring, en i teckning, sång och fria lekar samt en i handarbete; de två senare voro kvinnor. — ⁶⁾ En af dem var kvinna. — ⁷⁾ I sång; har ej åtnjutit artfride. — ⁸⁾ I sång; flickorna hafva

gemensamt med dem i folkskolan undervisats i handslöjder. — ⁹⁾ Skolans namn är *Götiska förbundets högre folkskola*. — ¹⁰⁾ En ordinarie och en biträdande. — ¹¹⁾ En i slöjd för gossar, en i teckning, en i sång samt en i handarbete; den sistnämnda var kvinna. — ¹²⁾ Lärarinna i slöjd för flickor. — ¹³⁾ En ordinarie lärare och en vikarierande lärarinna. — ¹⁴⁾ En i slöjd för gossar och en i sång; den senare var kvinna. — ¹⁵⁾ En ordinarie och två biträdande, af hvilka senare den ena var kvinna. — ¹⁶⁾ En i sång och en i teckning.

Tab. 1 (forts.). Högre folkskolor.

2:o. Omkostnader under kalenderåret 1903.

1		2		24		25		26		27		28		29		30		31		32		
L ä n.		Församling, där skolan är belägen.	L ä r a r e s a f l ö n i n g										Skollokaler och inventarier.		Under- visnings- materiel.		Öfriga omkosti- nader.		Summa.			
			i p e n n i n g a r.					i n n a t u r a.														
			Bidrag af församlingarna.		Bidrag af staten.		Öfriga bidrag.	Bostad till värde af		Bränsle till värde af												
			Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre
1	Södermanlands ...	Lilla Malma...	408	33	1,200	—	545	—	300	—	82	50	125	62	34	20	178	64	2,874	29		
2	Jönköpings	Hakarp	801	78	2,709	69	375	—	—	—	—	—	500	—	10	—	175	—	4,571	47		
3	Gottlands.....	Klinte	200	—	1,200	—	200	—	200	—	150	—	340	99	30	—	280	—	2,600	99		
4	Blekinge	Jämshög	350	—	1,200	—	—	—	300	—	90	—	367	70	31	59	97	39	2,436	68		
5	Kristianstads	Båstad	200	—	1,200	—	—	—	270	—	125	—	200	—	—	—	114	—	2,109	—		
6	»	Tryde	2,200	—	1,000	—	—	—	—	—	—	—	439	20	181	87	586	42	4,407	49		
7	Malmöhus	Allerum	225	—	1,200	—	—	—	200	—	80	—	417	31	33	53	336	83	2,492	67		
8	»	Brunnby	400	—	1,200	—	—	—	200	—	—	—	145	43	—	—	250	—	2,195	43		
9	»	Flenninge ...	390	—	1,200	—	—	—	300	—	272	52	9	25	8	30	97	—	2,187	07		
10	»	Kattarp	240	—	1,200	—	—	—	150	—	100	—	4,392	70	41	88	398	25	6,522	83		
11	»	Väsby	550	—	1,200	—	—	—	100	—	—	—	100	—	—	—	150	—	2,100	—		
12	»	Jonstorp-Far- hult	575	10	1,200	—	—	—	—	—	—	—	125	—	54	45	413	—	2,367	55		
13	Hallands	Onsala	350	—	1,200	—	—	—	200	—	—	—	81	73	131	—	177	33	2,140	06		
14	Göteborgs o. Bohus	Fässberg	951	66	2,480	—	1,430	84	300	—	100	—	455	28	284	87	713	57	6,716	22		
15	»	Lysekil	630	—	1,235	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	45	—	—	1,946	45		
16	Älfsborgs.....	Ulricehamn...	613	50	2,400	—	—	—	—	—	—	—	354	50	115	01	178	77	3,661	78		
17	Värmlands	Sunne	350	—	1,200	—	—	—	250	—	100	—	100	—	105	—	70	—	2,175	—		
18	Västernorrlands ...	Gudmundrå ..	1,924	83	1,200	—	800	—	300	—	95	—	124	58	74	29	722	34	5,241	04		
19		Summa	11,270	20	25,424	69	3,350	84	3,070	—	1,195	02	8,279	29	1,217	44	4,938	54	58,746	02		

Lilla Malma. Kol. 24—28: Till hufvudläraren 1,833 kr. 33 öre i penningar och 382 kr. 50 öre in natura; till slöjdläraren 250 kr.; till lärarinnan i teckning 70 kr. — Kol. 26: 300 kr. af landstinget och 175 kr. af länets slöjdnämnd.

Hakarp. Kol. 24 o. 25: Till hufvudläraren (delvis tjänstledig) 1,543 kr. 75 öre; till lärarinnan 1,125 kr.; till biträdande läraren 228 kr. 12 öre; till en vikarie 308 kr. 75 öre; till läraren i teckning, sång och gymnastik 121 kr. (där afven inberäknad vikariatsersättning); till läraren i slöjd och bokföring 318 kr. 25 öre; till lärarinnan i teckning, sång och fria lekar 111 kr.; till lärarinnan i handarbete 130 kr. 60 öre.

Klinte. Kol. 26—31: Af Herlitzska donationsfonden.

Tryde. Kol. 24 o. 25: Till hufvudläraren 2,000 kr.; till biträdande lärarinnan 1,200 kr.

Allerum. Kol. 24 o. 25: Se anm. till kol. 4.

Kattarp. Kol. 24—28: Till hufvudläraren 1,400 kr. i penningar och 250 kr. in natura; till sångläraren 40 kr. — Kol. 29: Här af 4,009 kr. 58 öre för uppförande af en ny lärosal.

Väsby. Kol. 24 o. 25: Se anm. till kol. 4.

Onsala. Kol. 29: Lärosal för högre folkskolan är upplåten i folkskolans hus.

Fässberg. Kol. 24—28: Till hufvudläraren 2,100 kr. i penningar och 400 kr. in natura; till biträdande läraren 1,200 kr.; till slöjdläraren 1,000 kr.; till läraren i teckning 250 kr.; till läraren i sång 100 kr.; till lärarinnan i handarbete 212 kr. 50 öre. — Kol. 26—31: 99 kr. af Mölndals by, 3,359 kr. 80 öre, af Fässbergs församling, återstoden af Götska förbundet och af donationsmedel.

Lysekil. Kol. 24 o. 25: Till läraren 1,800 kr.; till slöjdlärarinnan 65 kr.

Ulricehamn. Kol. 24 o. 25: Till läraren 2,000 kr., till vikarierande lärarinnan 1,000 kr.; till sångläraren 13 kr. 50 öre.

Gudmundrå. Kol. 24: Här af 1,424 kr. 83 öre från den församlingen tillhörande s. k. Näsmaniska donationsfonden. — Kol. 24—28: Till hufvudläraren 2,000 kr. i penningar och 395 kr. in natura; till biträdande läraren 1,100 kr.; till biträdande lärarinnan 750 kr.; till sångläraren 100 kr. och till teckningsläraren 100 kr. — Kol. 26: 500 kr. af landstinget och 300 kr. af hushållningssällskapet. — Kol. 31: Här ingå bl. annat kostnader för skolköket.

Tab. 2. Antal skoldistrikt och

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
	L ä n .	Ytvidd i kvadrat- km.	Folk- mängd vid årets slut.	Antal skoldi- strikt.	A n t a l s k o l o r .													
					Folkskolor.			Mindre folkskolor.			Småskolor.			Summa s k o l o r .				
					Fasta.	Flytt- ande.	Sum- ma.	Fasta.	Flytt- ande.	Sum- ma.	Fasta.	Flytt- ande.	Sum- ma.	Fasta.	Flytt- ande.	Till- sam- mans.	Däraf	
																	lands- bygd.	städer.
1	Stockholms stad.....	32	311,043	1	131	—	131	—	—	—	118	—	118	249	—	249	—	249
2	Stockholms län.....	7,444	184,291	115	222	—	222	92	12	104	199	4	203	513	16	529	509	20
3	Uppsala » 	5,121	125,559	85	168	—	168	33	—	33	132	—	132	333	—	333	309	24
4	Södermanlands » 	6,271	168,753	92	231	—	231	32	—	32	179	1	180	442	1	443	412	31
5	Östergötlands » 	9,969	284,207	150	308	6	314	65	9	74	258	14	272	631	29	660	597	63
6	Jönköpings » 	10,616	203,719	130	144	76	220	32	1	33	102	163	265	278	240	518	486	32
7	Kronobergs » 	8,907	157,855	80	74	93	167	25	—	25	42	150	192	141	243	384	377	7
8	Kalmar » 	10,962	227,058	109	191	61	252	48	16	64	157	75	232	396	152	548	519	29
9	Gottlands » 	3,117	53,161	88	97	—	97	2	—	2	71	—	71	170	—	170	159	11
10	Blekinge » 	2,896	147,811	41	134	6	140	23	4	27	124	10	134	281	20	301	269	32
11	Kristianstads » 	6,222	218,658	146	301	11	312	37	2	39	306	17	323	644	30	674	659	15
12	Malmöhus » 	4,729	421,969	249	501	—	501	58	—	58	541	—	541	1,100	—	1,100	955	145
13	Hallands » 	4,771	141,941	90	134	4	138	74	—	74	149	29	178	357	33	390	356	34
14	Göteb. o. Bohus » 	4,896	347,646	94	221	31	252	72	12	84	245	97	342	538	140	678	530	148
15	Älfsborgs » 	11,828	279,743	204	278	37	315	57	4	61	255	106	361	590	147	737	704	33
16	Skaraborgs » 	8,075	240,034	222	276	14	290	16	—	16	284	22	306	576	36	612	584	28
17	Värmlands » 	17,550	252,817	91	183	135	318	62	22	84	87	177	264	332	334	666	642	24
18	Örebro » 	8,290	199,411	61	263	3	266	61	2	63	233	6	239	557	11	568	536	32
19	Västmanlands » 	6,462	149,313	72	190	2	192	31	1	32	195	2	197	416	5	421	385	36
20	Kopparbergs » 	28,150	220,535	54	272	4	276	72	9	81	396	15	411	740	28	768	755	13
21	Gäflleborgs » 	18,314	242,489	52	244	2	246	127	55	182	191	18	209	562	75	637	571	66
22	Västernorrlands » 	24,127	237,113	66	184	19	203	74	154	228	127	46	173	385	219	604	573	31
23	Jämtlands » 	47,512	112,687	61	80	8	88	36	52	88	43	145	188	159	205	364	359	5
24	Västerbottens » 	55,769	149,224	26	59	7	66	82	269	351	60	10	70	201	286	487	482	5
25	Norrbottens » 	99,165	144,254	24	99	12	111	114	154	268	93	17	110	306	183	489	470	19
26	Hela riket år 1903	411,195	5,221,291	2,403	4,985	531	5,516	1,325	778	2,103	4,587	1,124	5,711	10,897	2,433	13,330	12,198	1,132
	» » » 1902	411,195	5,198,752	2,400	4,849	569	5,418	1,245	752	1,997	4,480	1,182	5,662	10,574	2,503	13,077	11,979	1,098
	» » » 1901	411,195	5,175,228	2,395	4,748	585	5,333	1,181	731	1,912	4,400	1,225	5,625	10,329	2,541	12,870	11,800	1,070
	» » » 1900	411,195	5,136,441	2,393	4,364	620	4,984	1,058	722	1,780	3,911	1,280	5,191	9,333	2,622	11,955	11,529	426
	» » » 1899	411,195	5,097,718	2,391	4,260	654	4,914	982	711	1,693	3,820	1,351	5,171	9,062	2,716	11,778	11,359	419

Anm. 1. Fast folkskola med både folk- och småskoleafdelning samt med två eller flere lärare räknas såsom två skolor, en folkskola (eller mindre folkskola) och en småskola. — Anm. 2. Flyttande skola, då af tillfällig anledning under ett år undervisning meddelats endast på en station, räknas lika väl såsom flyttande skola. —

Anm. 3. Flyttande skola, som på en eller två stationer är mindre folkskola, på den återstående stationen småskola, räknas såsom mindre folkskola. — ¹⁾ Den oerhörda stegringen af antalet skolor i städerna år 1901 bero därpå, att från och med detta år en ny princip tillämpades vid beräkningen af antalet skolor enligt littera A-typen,

skolor m. m. länsvis år 1903.

19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42		
Antal skolhus (skollokalerna).			Antal						Antal						Antal						Antal skolträdgårdar.				
			skoldistrikt,			fortsättningsskolor,			skoldistrikt,			slöjdaafdelningar,			skoldistrikt,			slöjdaafdelningar,			För barnens undervisning ordnade.			Öfriga.	Till-sammans.
Egna.	Förhyrda, hyresfritt upplåtna.	Till-sammans.	som erhållit statsbidrag för den fortsatta undervisningen.						som erhållit statsbidrag för undervisning i slöjd för gossar.						som erhållit statsbidrag för undervisning i slöjd för flickor.										
			Landsbygd.	Städer.	Tills.	Landsbygd.	Städer.	Tills.	Landsbygd.	Städer.	Tills.	Landsbygd.	Städer.	Tills.	Landsbygd.	Städer.	Tills.	Landsbygd.	Städer.	Tills.					
28	2	30	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	208	208	—	1	1	—	206	206	2	—	2	1	
358	85	443	28	4	32	34	5	39	62	3	65	108	4	112	90	6	96	195	17	212	107	7	114	2	
246	26	272	15	2	17	33	3	36	41	2	43	86	27	113	41	2	43	84	24	108	96	2	98	3	
312	36	348	43	5	48	82	7	89	55	6	61	135	32	167	67	6	73	185	29	214	145	13	158	4	
429	85	514	91	5	96	160	17	177	82	4	86	160	50	210	116	5	121	261	72	333	156	16	172	5	
372	156	528	45	3	48	62	7	69	57	3	60	95	24	119	55	3	58	105	28	133	87	16	103	6	
302	81	383	34	1	35	58	2	60	15	1	16	30	4	34	12	1	13	26	8	34	66	9	75	7	
420	81	501	53	5	58	119	10	129	58	5	63	118	44	162	72	5	77	174	33	207	80	27	107	8	
113	4	117	26	1	27	28	1	29	70	1	71	74	8	82	75	1	76	83	11	94	70	11	81	9	
282	36	268	7	4	11	17	10	27	30	5	35	101	30	131	35	4	39	123	27	150	50	16	66	10	
535	70	605	4	—	4	4	—	4	59	2	61	112	23	135	100	3	103	204	19	223	154	58	212	11	
814	54	868	12	2	14	16	4	20	102	6	108	221	125	346	209	7	216	434	146	580	255	78	333	12	
301	63	364	24	3	27	30	4	34	41	5	46	72	34	106	46	5	51	80	32	112	56	13	69	13	
350	234	584	32	2	34	44	31	75	51	5	56	148	205	353	53	6	59	157	157	314	37	28	65	14	
551	183	734	80	3	83	92	3	95	137	5	142	258	43	301	107	4	111	172	26	198	137	29	166	15	
490	52	542	149	6	155	171	7	178	69	6	75	95	25	120	72	6	78	119	23	142	145	67	212	16	
527	151	678	68	3	71	209	19	228	79	3	82	277	18	295	43	3	46	137	24	161	76	18	94	17	
359	89	448	30	3	33	96	5	101	40	4	44	157	38	195	50	4	54	207	27	234	70	17	87	18	
310	43	353	37	3	40	63	5	68	35	4	39	72	25	97	48	4	52	118	29	147	100	11	111	19	
676	97	773	14	3	17	48	3	51	49	2	51	219	9	228	40	3	43	138	14	152	58	4	62	20	
495	121	616	18	2	20	74	10	84	33	3	36	126	57	183	34	3	37	179	52	231	86	5	91	21	
285	413	698	10	2	12	24	2	26	40	3	43	134	24	158	30	3	33	143	18	161	17	7	24	22	
221	380	601	5	1	6	5	1	6	24	1	25	37	4	41	7	1	8	7	4	11	5	8	13	23	
287	440	727	3	—	3	4	—	4	18	1	19	45	5	50	22	1	23	226	14	240	13	2	15	24	
121	889	510	4	2	6	8	2	10	17	3	20	60	10	70	19	3	22	122	13	135	6	2	8	25	
9,134	3,371	12,505	832	65	897	1,481	158	1,639	1,264	84	1,348	2,940	1,076	4,016	1,443	90	1,533	3,679	1,053	4,732 ²⁾	2,074	³⁾ 464	2,538	26	
8,996	3,375	12,371	767	62	829	1,380	157	1,537	1,229	82	1,311	2,805	1,030	3,835	1,367	89	1,456	3,401	1,015	4,416	2,082	466	2,548		
9,003	3,337	12,340	722	66	788	1,259	158	1,417	1,193	81	1,274	2,661	992	3,653	1,279	84	1,363	3,094	911	4,005	2,060	420	2,480		
8,910	3,391	12,301	705	63	768	1,195	148	1,343	1,155	81	1,236	2,584	906	3,490	1,165	83	1,248	2,675	872	3,547	2,017	456	2,473		
8,683	3,364	12,047	655	60	715	1,088	152	1,240	1,131	81	1,212	2,465	872	3,337	1,102	81	1,183	2,454	828	3,282	2,026	412	2,438		

för hvilket beräkningsätt närmare redogöres i berättelsen för år 1901, sid. 3. — ²⁾ Af dessa skolträdgårdar hafva under året endast 1,967 varit för sitt ändamål använda.
— ³⁾ Dessa trädgårdar äro ej afsedda för barnens undervisning, utan hafva endast

tillfälligt varit för detta ändamål använda. Sålunda utgjordes 358 af lärarens jord-
land, 18 voro gemensamma för skola och lärare, 17 utgjordes af lärarens privata
trädgård, 11 af jordområde, upplåtet af enskild person o. s. v.

Tab. 3. Antal skoldistrikt, folkskolehus

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	År.	Folk- mängd vid årets slut.	Antal skol- di- strikt.	Antal skolhus (skollokalerna).			Antal skolor.														
				Egna.	För- hyrda eller hyres- fritt upp- låtna.	Sum- ma.	Folkskolor.						Mindre folkskolor.			Småskolor.			Sum- ma skolor.		
							Fasta		Sum- ma.	Flyttande			Sum- ma folk- skolor.	Fasta.	Flytt- ande.	Sum- ma mindre folk- skolor.	Fasta.	Flytt- ande.		Sum- ma små- skolor.	
							med en lärare.	med flere lärare.		på två	på tre	på fyra									
																					stationer.
1	1881	4,572,245	2,351	6,535	2,508	9,043	2,919	229	3,148	612	230	52	894	4,042	566	344	910	2,401	2,184	4,585	9,537
2	1882	4,579,115	2,353	6,612	2,741	9,353	2,953	248	3,201	623	212	40	875	4,076	563	381	944	2,493	2,108	4,601	9,621
3	1883	4,603,595	2,360	6,758	2,997	9,755	3,036	258	3,294	628	199	35	862	4,156	557	433	990	2,584	2,051	4,635	9,781
4	1884	4,644,448	2,365	6,911	2,928	9,839	3,102	275	3,377	630	184	37	851	4,228	573	468	1,041	2,660	1,983	4,643	9,912
5	1885	4,682,769	2,367	7,045	2,589	9,634	3,159	306	3,465	633	166	28	827	4,292	588	521	1,109	2,688	1,894	4,582	9,983
6	1886	4,717,189	2,368	7,181	2,966	10,147	3,180	322	3,502	634	164	23	821	4,323	596	532	1,128	2,751	1,846	4,597	10,048
7	1887	4,734,901	2,371	7,286	3,074	10,360	3,232	340	3,572	635	149	25	809	4,381	600	513	1,113	2,879	1,861	4,740	10,234
8	1888	4,748,257	2,376	7,350	2,996	10,346	3,264	357	3,621	647	139	19	805	4,426	648	519	1,167	2,948	1,832	4,780	10,373
9	1889	4,774,409	2,376	7,451	3,208	10,659	3,289	383	3,672	640	134	17	791	4,463	673	517	1,190	3,002	1,810	4,812	10,465
10	1890	4,784,981	2,376	7,630	3,185	10,815	3,310	406	3,716	639	129	15	783	4,499	711	558	1,269	3,046	1,749	4,795	10,563
11	1891	4,802,751	2,376	7,767	3,165	10,932	3,369	416	3,785	633	128	11	772	4,557	737	603	1,340	3,111	1,677	4,788	10,685
12	1892	4,806,865	2,379	7,881	3,142	11,023	3,403	429	3,832	625	124	10	759	4,591	767	586	1,353	3,169	1,671	4,840	10,784
13	1893	4,824,150	2,380	7,932	3,267	11,199	3,428	452	3,880	631	105	7	743	4,623	789	562	1,351	3,233	1,672	4,905	10,879
14	1894	4,873,183	2,383	8,071	3,165	11,236	3,455	480	3,935	637	93	5	735	4,670	829	567	1,396	3,331	1,621	4,952	11,018
15	1895	4,919,260	2,385	8,190	3,124	11,314	3,494	505	3,999	640	77	2	719	4,718	894	572	1,466	3,403	1,570	4,973	11,157
16	1896	4,962,568	2,387	8,360	3,282	11,642	3,524	536	4,060	638	69	1	708	4,768	889	606	1,495	3,544	1,517	5,061	11,324
17	1897	5,009,632	2,388	8,533	3,251	11,784	3,571	555	4,126	632	63	1	696	4,822	885	627	1,512	3,656	1,464	5,120	11,454
18	1898	5,062,918	2,390	8,659	3,292	11,951	3,592	592	4,184	637	50	1	688	4,872	915	670	1,585	3,763	1,412	5,175	11,632
19	1899	5,097,402	2,391	8,683	3,364	12,047	3,634	626	4,260	611	43	—	654	4,914	982	711	1,693	3,820	1,351	5,171	11,778
20	1900	5,136,441	2,393	8,910	3,391	12,301	3,711	653	4,364	586	34	—	620	4,984	1,058	722	1,780	3,911	1,280	5,191	11,955
21	1901	5,175,228	2,395	9,003	3,337	12,340	3,762	¹⁾ 986	4,748	554	31	—	585	5,333	1,181	731	1,912	¹⁾ 4,400	1,225	5,625	12,870
22	1902	5,198,752	2,400	8,996	3,375	12,371	3,821	1,028	4,849	552	17	—	569	5,418	1,245	752	1,997	4,480	1,182	5,662	13,077
23	1903	5,221,291	2,403	9,134	3,371	12,505	3,888	1,097	4,985	524	7	—	531	5,516	1,325	778	2,103	4,587	1,124	5,711	13,330
Medeltal																					
24	1881—1885	4,616,434	2,359	6,772	2,753	9,525	3,034	263	3,297	625	198	39	862	4,159	570	429	999	2,565	2,044	4,609	9,767
25	1886—1890	4,751,947	2,373	7,379	3,086	10,465	3,255	361	3,616	639	143	20	802	4,418	646	528	1,174	2,925	1,820	4,745	10,337
26	1891—1895	4,845,242	2,381	7,968	3,173	11,141	3,430	456	3,886	633	106	7	746	4,632	803	578	1,331	3,250	1,642	4,892	10,905
27	1896—1900	5,053,792	2,390	8,629	3,316	11,945	3,607	592	4,199	620	52	1	673	4,872	946	667	1,613	3,739	1,405	5,144	11,629

Anm. ¹⁾ Den högst betydande tillväxten i antalet fasta folkskolor med flere lärare och i antalet fasta småskolor år 1901 har sin förklaring i det förändrade sätt att beräkna antalet skolor af litt. A- och litt. a-typerna, som infördes från och

med nämnda år och hvarom närmare redogörelse lämnats i berättelsen om folkskolorna för år 1901, sid. 3.

och folkskolor m. m. åren 1881—1903.

22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
A n t a l						A n t a l						A n t a l						
skoldistrikt,			fortsättningsskolor,			skoldistrikt,			slöjdafdelningar,			skoldistrikt,			slöjdafdelningar,			
som erhållit statsbidrag för den fortsatta undervisningen.						som erhållit statsbidrag för undervisning i slöjd för gossar.						som erhållit statsbidrag för undervisning i slöjd för flickor. *)						
Lands- bygd.	Stä- der.	Tills.	Lands- bygd.	Stä- der.	Tills.	Lands- bygd.	Stä- der.	Tills.	Lands- bygd.	Städer.	Tills.	Lands- bygd.	Stä- der.	Tills.	Lands- bygd.	Stä- der.	Tills.	
*)245	*)30	275	*)365	*)70	435	*)195	*)15	210	*)240	*)60	300	—	—	—	—	—	—	1
270	33	303	400	82	482	219	18	237	297	70	367	—	—	—	—	—	—	2
319	33	352	474	112	586	295	24	319	386	77	463	—	—	—	—	—	—	3
345	39	384	519	128	647	350	28	378	489	100	589	—	—	—	—	—	—	4
366	36	402	554	126	680	415	30	445	606	118	724	—	—	—	—	—	—	5
384	39	423	588	130	718	494	38	532	722	144	866	—	—	—	—	—	—	6
399	40	439	607	128	735	548	44	592	831	167	998	—	—	—	—	—	—	7
410	41	451	633	126	759	613	53	666	952	196	1,148	—	—	—	—	—	—	8
426	46	472	655	134	789	674	54	728	1,067	209	1,276	—	—	—	—	—	—	9
440	47	487	677	142	819	720	59	779	1,162	235	1,397	—	—	—	—	—	—	10
452	48	500	704	146	850	760	63	823	1,250	237	1,487	—	—	—	—	—	—	11
467	48	515	713	146	859	819	64	883	1,355	261	1,616	—	—	—	—	—	—	12
489	49	538	749	147	896	878	67	945	1,484	303	1,787	—	—	—	—	—	—	13
504	47	551	788	137	925	911	70	981	1,565	322	1,887	—	—	—	—	—	—	14
532	52	584	835	141	976	947	72	1,019	1,769	718	2,487	—	—	—	—	—	—	15
557	53	610	882	151	1,033	992	77	1,069	1,971	762	2,733	—	—	—	—	—	—	16
568	55	623	914	156	1,070	1,031	79	1,110	2,164	792	2,956	804	74	878	1,747	674	2,421	17
602	58	660	997	168	1,165	1,085	81	1,166	2,340	815	3,155	988	79	1,067	2,182	765	2,947	18
655	60	715	1,088	152	1,240	1,131	81	1,212	2,465	872	3,337	1,102	81	1,183	2,454	828	3,282	19
705	63	768	1,195	148	1,343	1,155	81	1,236	2,584	906	3,490	1,165	83	1,248	2,675	872	3,547	20
722	66	788	1,259	158	1,417	1,193	81	1,274	2,661	992	3,653	1,279	84	1,363	3,094	911	4,005	21
767	62	829	1,380	157	1,537	1,229	82	1,311	2,805	1,030	3,835	1,367	89	1,456	3,401	1,015	4,416	22
832	65	897	1,481	158	1,639	1,264	84	1,348	2,940	1,076	4,016	1,443	90	1,533	3,679	1,053	4,732	23
309	34	343	462	104	566	295	23	318	404	85	489	—	—	—	—	—	—	24
412	42	454	632	132	764	610	49	659	947	190	1,137	—	—	—	—	—	—	25
489	49	538	758	143	901	863	67	930	1,485	368	1,853	—	—	—	—	—	—	26
617	58	675	1,015	155	1,170	1,079	80	1,159	2,305	829	3,134	—	—	—	—	—	—	27

Anm. *) Statsbidrag för undervisning i kvinnlig slöjd började utgå först från och med år 1897, jämlikt stadgandet i K. brefvet den 29 Maj 1896. —
Anm. *) Beträffande statsbidrag för den fortsatta undervisningen samt för undervis-

ningen i slöjd för gossar år 1881 finnas uppgifter endast för städer och landsbygd tillsammansantagna. De här införda specificerade talen äro därför approximativa.

Tab. 4. Antal och fördelning enligt normal-

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
L ä n.		F a s t a f o l k -														
		Litt. A.				Litt. B.		Litt. B ² .	Litt. B ³ .	Till- samman.	Litt. C.		Litt. D.			
		4*) Årskl., hvarje klass underv. af särskild lärare eller lärarinna.	4 Årsklasser på tre afdeln., hvarje afdeln. med särskild lärare eller lärarinna**).		Till- samman.	Två afdelningar, hvardera med två årsklasser och underv. af sär- skild lärare eller lärarinna***).		De 3 högre års- kl. på två afdeln., hvarje afd. underv. af särsk. lä- rare eller lärarinna samtidigt.	Två afdeln., hvardera med 2 års- kl., båda afdeln. un- dervis. af samma lär- e eller lära- re på skilda tider.		De 3 högre årsklasserna, underv. af samma lärare eller lärarinna		Två afdeln., den ena med 1:a kl., den andra med de 3 högre kl., hvar afd. un- derv. af särk. lärar. el. lärara		Till- samman.	
			samt- tidigt.	på skilda tider.		samt- tidigt.	på skilda tider.				samt- tidigt.	på skilda tider.	samt- tidigt.	på skilda tider.		
1	Stockholms stad	129	—	—	129	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
2	Stockholms län	12	6	—	18	4) 27	3	—	30	15	8	3	—	—	11	
3	Uppsala »	1) 11	2	—	13	5) 5	—	—	5	11	6	—	2	—	8	
4	Södermanlands »	16	3	—	19	8	1	—	9	30	4	—	3	—	7	
5	Östergötlands »	27	1	1	29	7	3) 13	—	20	161	1	2	—	—	3	
6	Jönköpings »	15	2	1	18	2	2	15) 1	5	77	2	4	1	—	7	
7	Kronobergs »	3	—	—	3	2	—	—	2	53	1	—	—	—	1	
8	Kalmar »	2) 12	—	1	13	6) 5	6	—	11	17) 99	1	1	—	—	2	
9	Gottlands »	3	—	—	3	1	—	—	1	3	—	—	1	—	1	
10	Blekinge »	16	2	—	18	9	5	—	14	28	—	—	—	3	3	
11	Kristianstads »	6	3	—	9	38	—	—	38	3	8	—	4	—	12	
12	Malmöhus »	70	6	—	76	69	10) 1	—	70	—	11	—	5	—	16	
13	Hallands »	10	1	1	12	6) 17	11) 12	—	29	50	2	2	—	—	4	
14	Göteborgs o. Bohus »	73	—	—	73	9	8) 8	—	17	102	—	1	—	2	3	
15	Älfsborgs »	1) 17	—	1	18	1	12) 13	—	14	192	—	2	1	—	3	
16	Skaraborgs »	8	2	—	10	9	5	1	15	156	2	11	1	—	14	
17	Värmlands »	12	1	3	16	1	7	—	8	90	1	—	—	—	1	
18	Örebro »	14	1	1	16	23	4	—	27	30	3	—	1	—	4	
19	Västmanlands »	12	6	—	18	19	1	—	20	15	5	—	—	—	5	
20	Kopparbergs »	3) 15	3	1	19	7) 41	2	10) 14	57	29	17	6	1	—	24	
21	Gäflleborgs »	21	4	2	27	9	9	—	18	93	—	2	1	—	3	
22	Västernorrlands »	14	1	—	15	12	18) 15	—	27	62	2	1	—	—	3	
23	Jämtlands »	2	—	—	2	8) 7	14) 5	1	13	14	22	3	—	—	25	
24	Västerbottens »	2	3	—	5	17	1	—	18	7	2	—	—	—	2	
25	Norrbottnens »	11	1	1	13	10	—	—	10	13	1	1	—	—	2	
26	Hela riket år 1903	531	48	13	592	349	113	17	479	1,333	99	39	21	5	164	
	» » » 1902	486	45	10	541	329	112	20	461	1,308	105	34	22	4	165	
	» » » 1901	463	42	12	517	329	104	18	451	1,301	98	34	14	4	150	

Anm. ¹) Här äro inräknade några få folkskolor med endast tre åldersklasser; dessa skolor äro i noterna särskildt angifna. — ²) Dessa skolor äro i allmänhet så organiserade, att kl. 1 och 2 undervisas af hvar sin lärare, hvaremot kl. 3 och 4 undervisas af samma lärare antingen samtidigt eller på skilda tider. — ³) Här äro äfven inräknade ett slags folkskolor med endast två årsklasser, undervisade af samma lärare eller lärarinna; dessa skolor äro i noterna särskildt angifna. — ⁴) Däråf 1 skola med endast kl. 2—4. — ⁵) Däråf 3 skolor (egentligen 1 skola med parallellafdel-

ningar) med endast kl. 1—3. — ⁶) Däråf 3 skolor med endast kl. 2—4. — ⁷) Däråf 1 skola med endast kl. 1—2 samt 1 med endast kl. 3—4. — ⁸) Däråf en skola med endast kl. 2—3. — ⁹) Däråf 5 skolor med endast kl. 3—4. — ¹⁰) Däråf 2 skolor med endast kl. 3—4. — ¹¹) Däråf 3 skolor med endast kl. 3—4. — ¹²) Däråf 1 skola med endast kl. 3—4. — ¹³) Denna skola omfattar endast kl. 3—4. — ¹⁴) Däråf 1 skola med endast kl. 2—3 samt 5 skolor med endast kl. 3—4. — ¹⁵) Däråf 4 skolor med endast kl. 3—4. — ¹⁶) Däråf 1 skola med endast kl. 1—2. — ¹⁷) Dessa

planens littera af folkskolorna länsvís år 1903.

16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36			
s k o l o r.											Flyttande folkskolor.												
Litt. E.			Litt. F.						Summa fasta folk- skolor.	Litt. G.						Litt. G ² .		Summa flyttande folk- skolor.	Summa folk- skolor.				
4 års- klasser	De 3 lägre års- klas- serna	Till- sam- mans.	Folkskoleafd. med 4 o. små- skoleafd. med 2 årskl.	Folkskole- afd. med 4 o. små- skoleafd. med 3 årskl.	Folkskoleafd. med de 3 lägre o. småskoleafd. med 2 årskl.	Folkskole- afd. m. de 3 lägre o. småskole- afd. m. 3 årskl.	Till- sam- mans.	På två stationer			Till- sam- mans.	På tre stationer med 4 årskl. underv. af samma lärare el. lärarinna samtidigt.	Summa										
								med folk- skolans 4 årskl.		med folk- skolans 3 lägre årskl.				med både folkskole-och småskoleafd.	underv. af samma lärare och lärarinna								
																sam- tidigt.	på skilda tider.			sam- tidigt.	på skilda tider.	sam- tidigt.	på skilda tider.
underv. af samma lärare eller lärarinna samtidigt.			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma lärare eller lärarinna																				
			undervisade af samma																				

skolor omfatta endast kl. 3—4. — ¹⁸⁾ Denna skola omfattar kl. 1—3. — ¹⁹⁾ Vid 1 af dessa skolor undervisas kl. 3—4 på skilda tider. — ²⁰⁾ Däraf 1 skola med endast kl. 1—3. — ²¹⁾ Däraf 2 skolor med samtidig undervisning. — ²²⁾ Däraf 1 skola med samtidig undervisning. — ²³⁾ Däraf 1 (missions-)skola med endast småskolans kl. 2 och folkskolans kl. 1—2. — ²⁴⁾ Dessa skolor omfatta kl. 2—4. — ²⁵⁾ Denna skola omfattar kl. 2—4. — ²⁶⁾ Vid denna skola saknas småskoleafdel-

ningen kl. 1. — ²⁷⁾ Vid 1 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1—3. — ²⁸⁾ Vid denna skola omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1—3. — ²⁹⁾ Vid 2 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1—3, vid en annan endast kl. 1—2. — ³⁰⁾ Denna skola omfattar på 2 stationer både folk- och småskoleafdelning med hvarannandageläsning. — ³¹⁾ Dessa skolor omfatta äfven småskoleafdelning.

Tab. 5. Folkskolornas fördelning efter

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
L ä n.		L a n d s -								
		F a s t a f o l k s k o l o r.								
		Litt. A.		Litt. B.	Litt. B ² .	Litt. C.	Litt. D.	Litt. E.	Litt. F.	Summa.
		Tab. 3 kol. 2.	Tab. 3 kol. 3—4.							
1	Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Stockholms län	7	5	24	3	15	11	101	46	212
3	Uppsala »	3	—	5	—	11	8	82	49	158
4	Södermanlands »	7	1	8	1	30	6	93	72	218
5	Östergötlands »	5	¹⁾ 2	7	13	160	3	12	82	284
6	Jönköpings »	5	²⁾ 1	⁴⁾ 2	2	77	7	6	31	131
7	Kronobergs »	—	—	2	—	53	1	4	11	71
8	Kalmar »	—	³⁾ 1	4	6	99	2	17	49	178
9	Gottlands »	—	—	1	—	3	1	54	34	93
10	Blekinge »	3	2	8	5	28	3	46	25	120
11	Kristianstads »	1	2	38	—	3	12	193	46	295
12	Malmöhus »	16	6	67	—	—	16	269	68	442
13	Hallands »	—	¹⁾ 2	15	12	50	4	22	15	120
14	Göteborgs o. Bohus »	18	—	8	8	102	3	8	16	163
15	Älfsborgs »	6	²⁾ 1	1	12	191	3	6	45	265
16	Skaraborgs »	2	—	⁴⁾ 9	3	156	14	19	62	265
17	Värmlands »	3	¹⁾ 4	1	7	90	1	4	64	174
18	Örebro »	2	¹⁾ 2	22	4	30	3	189	47	249
19	Västmanlands »	3	3	18	1	15	5	89	41	175
20	Kopparbergs »	11	3	³⁾ 54	⁴⁾ 3	29	24	67	75	266
21	Gäflleborgs »	3	¹⁾ 5	8	8	92	3	20	79	218
22	Västernorrlands »	2	—	12	15	62	3	26	48	168
23	Jämtlands »	—	—	⁴⁾ 8	5	14	25	18	8	78
24	Västerbottens »	—	3	17	1	7	2	20	7	57
25	Norrbottnens »	6	²⁾ 1	10	—	13	2	29	31	92
26	Hela riket år 1903	103	44	349	109	1,330	162	1,344	1,051	4,492
	» » » 1902	84	37	331	106	1,305	163	1,321	1,031	4,378
	» » » 1901	74	31	326	100	1,297	148	1,296	1,013	4,292

Anm. *) Den enda inom stadsområde belägna flyttande folkskolan återfinnes i kol. 11 (anm. 6). — ¹⁾ Därav 1 skola upptagen i kol. 4 af tab. 4. — ²⁾ Denna skola är i tab. 4 upptagen i kol. 4. — ³⁾ Därav 3 skolor upptagna i kol. 4 af tab. 4.

— ⁴⁾ Därav 1 skola upptagen i kol. 8 af tab. 4. — ⁵⁾ Därav 13 skolor upptagna i kol. 8 af tab. 4. — ⁶⁾ Därav 1 skola belägen inom Filipstads skoldistrikt. — ⁷⁾ Denna skola tillhör litt. F (tab. 4, kol. 20) i normalplanen. — ⁸⁾ Denna skola

landsbygd och städer år 1903.

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
b y g d.				S t ä d e r.						Summa folkskolor.
Flyttande folkskolor.			Summa folkskolor å landsbygden.	Fasta folkskolor*).					Summa folkskolor i städerna.	
Litt. G.	Litt. G ² .	Summa		Litt. A.		Litt. B.	Litt. E.	Öfriga littera.		
				Tab. 3 kol. 2	Tab. 3 kol. 3-4.					
—	—	—	—	129	—	1	—	⁷⁾ 1	131	131
—	—	—	212	5	1	3	1	—	10	222
—	—	—	158	8	2	—	—	—	10	168
—	—	—	218	9	2	—	1	⁸⁾ 1	13	231
6	—	6	290	22	—	—	1	⁹⁾ 1	24	314
74	2	76	207	10	2	1	—	—	13	220
92	1	93	164	3	—	—	—	—	3	167
60	1	61	239	12	—	1	—	—	13	252
—	—	—	93	3	—	—	1	—	4	97
6	—	6	126	13	—	1	—	—	14	140
11	—	11	306	5	1	—	—	—	6	312
—	—	—	442	54	—	3	2	—	59	501
4	—	4	124	10	—	2	2	—	14	138
31	—	31	194	55	—	1	—	¹⁰⁾ 2	58	252
36	1	37	302	11	—	1	—	⁹⁾ 1	13	315
14	—	14	279	6	2	3	—	—	11	290
⁶⁾ 134	1	135	309	9	—	—	—	—	9	318
3	—	3	252	12	—	1	—	⁸⁾ 1	14	266
2	—	2	177	9	3	1	2	—	15	192
4	—	4	270	4	⁷⁾ 1	—	1	—	6	276
2	—	2	220	18	⁷⁾ 1	2	4	⁹⁾ 1	26	246
19	—	19	187	12	1	—	—	¹¹⁾ 3	16	203
8	—	8	86	2	—	—	—	—	2	88
5	2	7	64	2	—	—	—	—	2	66
9	3	12	104	5	1	—	—	⁷⁾ 1	7	111
520	11	531	5,023	428	17	21	15	12	493	5,516
552	17	569	4,947	400	20	24	14	13	471	5,418
554	31	585	4,877	385	20	25	13	13	456	5,333

tillhör litt. D (tab. 4, kol. 13) i normalplanen. — ⁹⁾ Denna skola tillhör litt. C i normalplanen. — ¹⁰⁾ Dessa skolor tillhöra litt. F (tab. 4, kol. 20), i normalplanen. —

¹¹⁾ Dessa skolor tillhöra litt. F i normalplanen (däraf 1 upptagen i kol. 19, 2 i i kol. 20 af tab. 4.)

Tab. 6. Antal och fördelning efter normalplanens

Alla dessa skolor äro, med undantag af de här

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Län.		F a s t a m i n d r e f o l k s k o l o r												
		Med småskoleafdelningen och folkskoleafdelningens												
		4 årsklasser			3 lägsta årsklasser			2 lägsta årsklasser			Summa.			
		u n d e r v i s a d e												
		samtidigt.	på skilda tider		Till-sammans.	samtidigt.	på skilda tider.	Till-sammans.	samtidigt.	på skilda tider.			Till-sammans.	
2-årig	3-årig		småskolekurs.											
1	Stockholms län	33	46	1	80	4	5	9	1	2	3	92		
2	Uppsala »	19	11	—	30	1	—	1	2	—	2	33		
3	Södermanlands »	5	22	—	27	—	1	1	2	2	4	32		
4	Östergötlands »	—	51	1	52	2	6	8	1	3	4	64		
5	Jönköpings »	—	23	7	30	—	2	2	—	—	—	32		
6	Kronobergs »	—	18	6	24	—	—	—	—	—	—	24		
7	Kalmar »	2	37	4	43	1	4	5	—	—	—	48		
8	Gottlands »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9	Blekinge »	—	13	—	13	—	3	3	3	4	7	23		
10	Kristianstads »	1	28	3	32	—	1	1	4	—	4	37		
11	Malmöhus »	11	27	—	38	1	1	2	10	7	17	57		
12	Hallands »	1	40	—	41	—	2	2	1	24	25	68		
13	Göteborgs och Bohus »	1	50	1) 8	59	—	2	2	—	10	10	71		
14	Älfsborgs »	—	2) 35	—	35	—	3	3	2	14	16	54		
15	Skaraborgs »	—	8	—	8	2	1	3	—	5	5	16		
16	Värmlands »	2	48	8	58	—	1	1	—	3	3	62		
17	Örebro »	18	39	2	59	—	—	—	1	1	2	61		
18	Västmanlands »	19	9	1	29	—	—	—	1	1	2	31		
19	Kopparbergs »	1) 18	22	18	58	3	1	4	5	4	9	71		
20	Gäflleborgs »	13	80	21	114	1	6	7	—	2	2	123		
21	Västernorrlands »	2	55	2	59	2	8	10	4	1	5	74		
22	Jämtlands »	2	26	2	30	—	2	2	—	1	1	33		
23	Västerbottens »	1	67	—	68	5) 1	5	6	5	1	6	80		
24	Norrbottnens »	1	3) 72	—	73	4	1	5	6) 14	7) 11	25	103		
25	Hela riket år 1908	149	827	84	1,060	22	55	77	56	96	152	1,289		
	» » » 1902	127	795	58	980	21	61	82	41	97	138	1,200		
	» » » 1901	155	716	54	925	21	58	79	45	89	134	1,138		

Anm. *) Skolor med samtidig undervisning äro särskildt angifna. — **) Skolor med skild tidsundervisning äro särskildt angifna. — ¹⁾ Vid 3 af dessa skolor äro anställda 2 lärare. — ²⁾ Af dessa skolor är 1 belägen inom Ämås stads skoldistrikt. — ³⁾ Af dessa skolor är 1 belägen inom Piteå stads skoldistrikt. — ⁴⁾ Vid 1 af dessa skolor är småskoleafdelningen fyrklassig. — ⁵⁾ Vid denna (missions-) skola äro anställda 2 lärare. — ⁶⁾ Vid 7 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1. — ⁷⁾ Vid 6 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast

kl. 1; vid 1 skola äro anställda 3 lärare. — ⁸⁾ Vid dessa skolor undervisas alla klasserna samtidigt. — ⁹⁾ Vid denna skola undervisas alla klasserna samtidigt. — ¹⁰⁾ Vid dessa skolor äro anställda 2 lärare; vid den ena undervisas alla klasserna samtidigt. — ¹¹⁾ Vid 6 af dessa skolor undervisas alla klasserna samtidigt. — ¹²⁾ Vid 3 af dessa skolor har folkskoleafdelningen endast kl. 1—2; vid den fjärde endast kl. 1. — ¹³⁾ Vid 1 af dessa skolor har folkskoleafdelningen endast kl. 2—4. — ¹⁴⁾ Denna skola är belägen inom Luleå stads skoldistrikt. — ¹⁵⁾ Denna skola saknar

littera af de mindre folkskolorna länsvís år 1903.

nedan särskildt angifna, belägna på landsbygden.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
(L i t t. H).				F l y t t a n d e m i n d r e f o l k s k o l o r (L i t t. I).											
Med endast folkskole- afdelningens			Summa fasta mindre folk- skolor.	På två stationer.					På tre (eller flera) stationer.				Summa flyttande mindre folk- skolor.	Summa mindre folk- skolor.	
4 års- klasser	3 (eller 2) lägsta års- klasser	Summa.		Med småskoleafdelningen och folkskoleafdelningens											
				4 årsklasser	3 lägsta årsklasser	2 lägsta årsklasser	Till- sammans.	4 års- klasser	3 lägsta årsklasser	2 lägsta årsklasser	Till- sammans.				
u n d e r v i s a d e												u n d e r v i s a d e			
på skilda tider. *)	samtidigt.			samtidigt.	på skilda tider.	samtidigt.**)		undervisade samtidigt.**))							
—	—	—	92	9	—	2	1	12	—	—	—	—	12	104	1
—	—	—	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	2
—	—	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	3
1	—	1	65	6	2	—	1	9	—	—	—	—	9	74	4
—	—	—	32	¹⁵⁾ 1	—	—	—	1	—	—	—	—	1	33	5
1	—	1	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	6
—	—	—	48	¹⁶⁾ 9	—	3	²⁰⁾ 4	16	—	—	—	—	16	64	7
⁹⁾ 2	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8
—	—	—	23	1	—	1	2	4	—	—	—	—	4	27	9
—	—	—	37	2	—	—	—	2	—	—	—	—	2	39	10
¹⁰⁾ 1	—	1	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	11
2	¹⁷⁾ 4	6	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74	12
1	—	1	72	6	1	¹⁸⁾ 3	¹⁸⁾ 2	12	—	—	—	—	12	84	13
3	—	3	57	2	1	—	1	4	—	—	—	—	4	61	14
—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	15
—	—	—	62	¹⁶⁾ 13	4	—	5	22	—	—	—	—	22	84	16
—	—	—	61	2	—	—	—	2	—	—	—	—	2	63	17
—	—	—	31	—	1	—	—	1	—	—	—	—	1	32	18
⁹⁾ 1	—	1	72	6	1	1	1	9	—	—	—	—	9	81	19
4	—	4	127	44	2	3	—	49	²⁴⁾ 5	1	—	6	55	182	20
—	—	—	74	¹⁶⁾ 55	32	¹⁹⁾ 21	²¹⁾ 23	131	¹⁸⁾ 8	²⁴⁾ 11	4	23	154	228	21
1	¹³⁾ 2	3	36	¹⁷⁾ 31	9	¹⁸⁾ 6	2	48	2	1	1	4	52	88	22
¹⁰⁾ 2	—	2	82	115	2	22	²²⁾ 56	195	27	²⁴⁾ 7	²⁵⁾ 40	74	269	351	23
¹¹⁾ 10	¹⁴⁾ 1	11	114	¹⁶⁾ 44	3	¹⁸⁾ 19	²³⁾ 35	101	²⁰⁾ 31	¹⁸⁾ 12	²⁶⁾ 10	53	154	268	24
29	7	36	1,325	346	58	81	133	618	73	32	55	160	778	2,103	25
37	8	45	1,245	339	27	83	118	567	84	32	69	185	752	1,997	
35	8	43	1,181	310	27	84	102	523	91	45	72	208	731	1,912	

småskoleafdelning. — ¹⁶⁾ Vid 1 af dessa skolor saknas småskoleafdelning. — ¹⁷⁾ Vid 3 af dessa skolor saknas småskoleafdelning; vid 1 af dem har folkskoleafdelningen endast kl. 2—4. — ¹⁸⁾ Vid 1 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider. — ¹⁹⁾ Vid 6 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider. — ²⁰⁾ Vid 3 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider. — ²¹⁾ Vid 8 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider. — ²²⁾ Vid 11 af dessa skolor omfattar folk-

skoleafdelningen endast kl. 1. — ²³⁾ Vid 14 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1; vid 1 annan äger undervisningen rum på skilda tider. — ²⁴⁾ Vid 1 af dessa skolor undervisas på fyra stationer. — ²⁵⁾ Vid 14 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1; vid 1 af dessa skolor äger undervisningen rum på 4 stationer. — ²⁶⁾ Vid 4 af dessa skolor omfattar folkskoleafdelningen endast kl. 1; vid 1 annan undervisas på 4 stationer.

Tab. 7. Antal och fördelning enligt normalplanens

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
L ä n.		F a s t a s m å s k o l o r.													
		Litt. a. Små- skolans 2 årskl. *) hvar klass undervisad af särskild lärare eller lärarinna.	Litt. b.				Litt. c.			Litt. d.			Summa fasta små- skolor.		
			Små- skolans 2	Små- skolans 3	Småsk. 2 årskl. o. folksk. 1:a **), fördelade på två afd., hvardera afd. underv. af särsk. lärare ell. lärare:	Tillsam- mans.	Små- skolans 2	Små- skolans 3	Till- sammans.	Småskolans 2 årskl. o. folkskolans 1:a **) årsklass, undervisade af samma lärare eller lärarinna		Till- sammans.			
										årsklasser	undervisade samtidigt af samma lärare eller lärarinna.			samtidigt.	på skilda tider.
1	Stockholms stad	118	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118	
2	Stockholms län	24	142	—	3	—	145	3	—	3	*) 27	—	27	199	
3	Uppsala »	1) 17	100	—	1	—	101	1	—	1	13	—	13	132	
4	Södermanlands »	28	125	—	—	—	125	18	—	18	7	1	8	179	
5	Östergötlands »	2) 49	113	—	—	1	114	86	1	87	6	2	8	258	
6	Jönköpings »	31	22	—	1	—	23	32	6	38	2	*) 8	10	102	
7	Kronobergs »	7	16	—	—	—	16	14	2	16	1	2	3	42	
8	Kalmar »	24	104	—	1	—	105	22	1	23	3	2	5	157	
9	Gottlands »	6	61	1	—	—	62	—	1	1	2	—	2	71	
10	Blekinge »	24	94	—	—	—	94	5	—	5	1	—	1	124	
11	Kristianstads »	18	243	16	1	1	261	3	—	3	24	—	24	306	
12	Malmöhus »	124	363	11	—	1	375	—	—	—	42	—	42	541	
13	Hallands »	21	101	—	1	—	102	18	—	18	7	1	8	149	
14	Göteborgs o. Bohus »	119	37	1	—	—	38	73	7	80	2	6	8	245	
15	Älfsborgs »	2) 28	33	—	—	—	33	168	8	176	2	10) 16	18	255	
16	Skaraborgs »	14	106	1	1	2	110	*) 121	6	127	7	11) 26	33	284	
17	Värmlands »	28	24	1	—	1	26	28	5	33	—	—	—	87	
18	Örebro »	29	195	—	2	—	197	5	—	5	2	—	2	233	
19	Västmanlands »	31	142	1	1	—	144	1	—	1	7) 19	—	19	195	
20	Kopparbergs »	3) 25	190	18	4) 11	1	220	1	4	5	8) 146	—	146	396	
21	Gäflleborgs »	46	83	—	—	—	83	38	11	49	6) 5	4) 8	13	191	
22	Västernorrlands »	24	50	1	1	—	52	44	—	44	2	12) 5	7	127	
23	Jämtlands »	4	16	1	1	—	18	3	1	4	9) 9	4) 8	17	43	
24	Västerbottens »	10	45	—	—	—	45	3	—	3	2	—	2	60	
25	Norrbottens »	20	64	—	—	—	64	1	—	1	8	—	8	93	
26	Hela riket år 1903	869	2,469	52	25	7	2,553	688	53	741	339	85	424	4,587	
	» » » 1902	836	2,393	58	22	8	2,481	682	48	730	348	85	433	4,480	
	» » » 1901	801	2,361	55	21	10	2,447	681	54	735	353	64	417	4,400	

Anm. *) Skolor med folkskoleafdelningens 1:sta årsklass äro särskildt angifna. — **) Skolor med folkskoleafdelningens 1:sta och 2:dra årsklasser äro särskildt angifna. — ***) Försåvidt ej särskildt är anmärkt, undervisas alla (båda) klasserna samtidigt. — †) Bland dessa skolor äro äfven lappkateketskolorna inräknade. — 1) Däraf 1 skola med folkskolans kl. 1. — 2) Vid 1 af dessa skolor är kl. 2 delad på 2 afdelningar, som undervisas på skilda tider. — 3) Vid 1 af dessa skolor är kursen treårig med skild tids undervisning hvarje dag för kl. 1 och 2. — 4) Däraf

3 skolor med folkskolans kl. 1—2. — 5) Däraf 3 skolor belägna inom Falköpings stads skoldistrikt. — 6) Däraf 1 skola med folkskolans kl. 1—2. — 7) Däraf 2 skolor med folkskolans kl. 1—2. — 8) Däraf 12 skolor med folkskolans kl. 1—2. — 9) Däraf 1 skola med småskolans kl. 1—3 och 3 skolor med folkskolans kl. 1—2. — 10) Däraf 7 skolor med folkskolans kl. 1—2. — 11) Däraf 2 skolor belägna inom Falköpings stads skoldistrikt; 1 annan skola har folkskolans kl. 1—2. — 12) Dessa skolor omfatta folkskolans kl. 1—2. — 13) Vid 2 af dessa skolor äger undervisningen rum

littera af småskolorna länsvis år 1903.

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
F l y t t a n d e s m å s k o l o r (Litt. g).													Summa småskolor.	
på två stationer				på tre stationer				på fyra eller flera stationer †)				Summa flyttande småskolor.		
och undervisade af samma lärare eller lärarinna **)				och undervisade af samma lärare eller lärarinna samtidigt										
i små- skolans 2 årskl:r.	i små- skolans 3	i små- skolans 2 årskl:r o. folkskolans 1:a **) klass.	Till- sammans.	i små- skolans 2 årsklasser.	i små- skolans 3 årsklasser.	i små- skolans 2 årskl:r o. folkskolans 1:a **) klass.	Till- sammans.	i små- skolans 2 årsklasser.	i små- skolans 3 årsklasser.	i små- skolans 2 årskl:r o. folkskolans 1:a **) klass.	Till- sammans.			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	118	1
4	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	203	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132	3
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	180	4
12	1	1	14	—	—	—	—	—	—	—	—	14	272	5
81	58	17) 16	155	1	20) 7	—	8	—	—	—	—	163	265	6
51	16) 94	2	147	—	3	—	3	—	—	—	—	150	192	7
13) 37	35	—	72	2	1	—	3	—	—	—	—	75	232	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71	9
9	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	10	134	10
15	1	—	16	1	—	—	1	—	—	—	—	17	323	11
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	541	12
24	2	1	27	1	1	—	2	—	—	—	—	29	178	13
14) 79	15	—	94	2	1	—	3	—	—	—	—	97	342	14
15) 84	15) 10	18) 1	95	9	2	—	11	—	—	—	—	106	361	15
14) 16	5	—	21	1	—	—	1	—	—	—	—	22	306	16
14) 115	40	—	155	14	8	—	22	—	—	—	—	177	264	17
5	1	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	239	18
1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	197	19
3	6	6	15	—	—	—	—	—	—	—	—	15	411	20
10	8	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	18	209	21
14) 31	5	4	40	1	4	21) 1	6	—	—	—	—	46	173	22
17	14) 24	19) 41	82	1	31	22) 25	57	—	24) 6	—	6	145	188	23
9	—	1	10	—	—	—	—	—	—	—	—	10	70	24
5	—	—	5	—	—	23) 4	4	—	—	25) 8	8	17	110	25
609	306	74	989	33	58	30	121	—	6	8	14	1,124	5,711	26
639	281	88	1,008	39	80	31	150	1	14	9	24	1,182	5,662	
606	323	66	995	39	138	26	203	12	11	4	27	1,225	5,625	

på skilda tider. — 14) Vid 1 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider. — 15) Vid 5 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider. — 16) Där af 4 skolor med 4 småskoleklasser; vid 1 annan skola äger undervisningen rum på skilda tider. — 17) Där af 4 skolor med 3 småskoleklasser. — 18) Vid denna skola äger undervisningen rum på skilda tider. — 19) Där af 14 skolor med folkskolans kl. 1—2; vid 1 af dessa skolor äger undervisningen rum på skilda tider; vid 1 annan

skola finnas småskolans kl. 1—3 och folkskolans kl. 1—2. — 20) Där af 1 skola med 4 småskoleklasser. — 21) Denna skola har folkskolans kl. 1—2. — 22) Där af 11 skolor med folkskolans kl. 1—2. — 23) Där af 2 kateketskolor med folkskolans kl. 1—2. — 24) Där af 1 kateketskola med undervisning på fem stationer. — 25) Samtliga äro kateketskolor, som flytta på ett stort antal stationer; 2 af dessa skolor hafva folkskolans kl. 1—2, 1 folkskolans kl. 1—3.

Tab. 8. Småskolornas fördelning efter landsbygd och städer år 1903.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län.	L a n d s b y g d.							S t ä d e r.				Summa småskolor.
	F a s t a s m å s k o l o r.					Flyttande små- skolor.	Summa å lands- bygden.	F a s t a s m å s k o l o r *).			Summa i stä- derna.	
	Litt. a.	Litt. b.	Litt. c.	Litt. d.	Summa.			Litt. a.	Litt. b **).	Öfriga littera.		
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	118	—	—	118	118
Stockholms län.....	18	141	3	27	189	4	193	6	4	—	10	203
Uppsala »	4	100	1	13	118	—	118	13	1	—	14	132
Södermanlands »	13	122	18	8	161	1	162	15	3	—	18	180
Östergötlands »	12	112	87	8	219	14	233	37	2	—	39	272
Jönköpings »	12	23	38	10	83	163	246	19	—	—	19	265
Kronobergs »	3	16	16	3	38	150	188	4	—	—	4	192
Kalmar »	11	103	23	4	141	75	216	13	2	*) 1	16	232
Gottlands »	1	60	1	2	64	—	64	5	2	—	7	71
Blekinge »	6	94	5	1	106	10	116	18	—	—	18	134
Kristianstads »	9	261	3	24	297	17	314	9	—	—	9	323
Malmöhus »	40	373	—	42	455	—	455	84	2	—	86	541
Hallands »	4	99	18	8	129	29	158	17	3	—	20	178
Göteborgs o. Bohus »	30	38	80	7	155	97	252	89	—	*) 1	90	342
Älfsborgs »	9	33	176	18	236	106	342	19	—	—	19	361
Skaraborgs »	5	107	124	31	267	22	289	9	3	*) 5	17	306
Värmlands »	15	26	33	—	74	*) 177	251	13	—	—	13	264
Örebro »	12	196	5	2	215	6	221	17	1	—	18	239
Västmanlands »	14	140	1	19	174	2	176	17	4	—	21	197
Kopparbergs »	20	219	5	145	389	15	404	5	1	*) 1	7	411
Gäflleborgs »	17	73	49	12	151	18	169	29	10	*) 1	40	209
Västernorrlands »	9	52	44	7	112	46	158	15	—	—	15	173
Jämtlands »	1	18	4	17	40	145	185	3	—	—	3	188
Västerbottens »	8	44	3	2	57	10	67	2	1	—	3	70
Norrbottens »	11	63	1	8	83	17	100	9	1	—	10	110
Hela riket år 1903	284	2,513	738	418	3,953	1,124	5,077	585	40	9	634	5,711
» » » 1902	262	2,438	730	429	3,859	1,182	5,041	574	43	4	621	5,662
» » » 1901	243	2,401	733	414	3,791	1,225	5,016	558	46	5	609	5,625

Anm. *) I kol. 7 har upptagits 1 inom stadsområde belägen flyttande skola. — **) Alla i denna kolumn upptagna skolor återfinnas i kol. 3 af tab. 7. — *) Däraf 1 skola belägen inom Filipstads stadsområde. — *) Denna skola tillhör litt. d (tab. 7, kol. 11) i normalplanen. — *) Samtliga dessa skolor äro belägna inom Falköpings stads skoldistrikt; 3 af dem tillhöra litt. c (tab. 7, kol. 8), 2 litt. d (tab. 7, kol. 12) i normalplanen.

Tab. 9. Fördelning länsvis år 1903 af sådana folk- och småskolor, med undervisning på skilda tider (dock ej periodläsning), hvilka därför lämnat redogörelse.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
L ä n.	Folkskolor.							Mindre folkskolor.					Småskolor.			Till- sammans.						
	Fasta						Flyt- tande	Fasta				Flyt- tande	Fasta	Flyt- tande								
	med folk- och småskole- afdelning.			med endast folkskole- afdelning.			på 2 statio- ner.	med folk- och småskole- afdelning.		med endast folkskole- afdelning.		på 2 statio- ner.	med 2 afdel- ningar.		på 2 statio- ner.							
	Med undervisningen meddelad															Folk- sko- lor.	Mind. folk- skol.	Små- sko- lor.	Sum- ma.	Däraf		
	för- o. e. m.	hvar annan dag.	hvar annan vecka.	för- o. e. m.	hvar annan dag.	hvar annan vecka.	hvar annan dag.	för- o. e. m.	hvar annan dag.	hvar annan vecka.	hvar annan dag.	hvar annan dag.	för- o. e. m.	hvar annan dag.	hvar annan dag.					fasta.	flyt- tande.	
Stockholms län	—	17	—	—	14	—	—	—	29	—	—	—	—	3	—	31	29	3	63	63	—	
Uppsala »	—	15	—	—	9	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	24	3	—	27	27	—	
Södermanlands »	1	54	—	—	26	—	—	—	20	—	—	—	2	16	—	81	20	18	119	119	—	
Östergötlands »	—	74	—	5	143	—	—	—	48	—	1	2	5	86	—	222	51	91	364	362	2	
Jönköpings »	—	9	—	—	51	—	4	—	8	—	—	—	—	33	1	64	8	34	106	101	5	
Kronobergs »	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	5	1	2	8	8	—	
Kalmar »	—	15	—	—	39	—	—	—	14	—	—	—	—	24	—	54	14	24	92	92	—	
Gottlands »	—	6	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8	—	1	9	9	—	
Blekinge »	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4	4	—	
Kristianstads »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	
Hallands »	—	6	—	—	26	—	—	—	8	—	2	—	—	14	1	32	10	15	57	56	1	
Göteb. o. Bohus »	—	14	—	1	89	—	3	1	36	—	6	1	1	81	1	107	44	83	234	229	5	
Älfsborgs »	—	24	—	—	180	—	1	—	34	—	3	—	3	172	9	205	37	184	426	416	10	
Skaraborgs »	2	43	—	—	166	—	—	1	11	—	—	—	6	141	—	211	12	147	370	370	—	
Värmlands »	—	—	—	—	4	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	1	6	5	1	
Örebro »	4	6	—	—	15	—	—	—	13	—	—	—	1	3	—	25	13	4	42	42	—	
Västmanlands »	—	4	—	—	3	—	—	—	5	—	—	—	—	1	—	7	5	1	13	13	—	
Kopparbergs »	—	2	—	—	7	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	9	12	—	21	21	—	
Gäflleborgs »	—	40	1	—	59	2	1	1	70	2	3	3	15	38	—	103	79	53	235	231	4	
Västernorrlands »	1	19	—	—	50	—	2	—	27	—	4	28	—	46	1	72	59	47	178	147	31	
Jämtlands »	—	1	—	—	4	2	—	—	10	2	—	4	—	9	—	7	16	9	32	28	4	
Västerbottens »	—	6	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	7	1	2	10	10	—	
Norrbottnens »	6	2	—	—	—	—	1	—	2	—	—	10	—	1	—	9	12	1	22	11	11	
Hela riket år 1903	14	357	1	6	897	4	13	8	351	4	20	48	36	672	13	1,292	426	721	2,439	2,365	74	
» » » 1902	14	259	2	8	792	6	12	2	240	2	10	22	31	633	8	1,093	276	672	2,041	1,999	42	
» » » 1901	14	264	1	9	812	1	26	2	197	30	11	14	27	643	30	1,127	254	700	2,081	2,011	70	

Anm. 1. Vid fördelning af skolor i sådana, som meddela undervisning samtidigt och sådana, som meddela undervisning på skilda tider (hel- och halftidsläsande skolor), har den principen tillämpats, att sådana skolor, där undervisning meddelats på skilda tider endast två månader på året och därunder, förts till de s. k. halftidsläsande skolorna, hvaremot skolor, där undervisning meddelats på skilda tider mer än två månader af året, räknats till halftidsläsande. — Anm. 2. Skola, vid hvilken afdelningsläsning varit så anordnad, att hvarje afdelning undervisats högst fyra dagar i veckan, har förts till halftidsläsande skolor. — Skola, där en afdelning erhållit undervisning på f. m., den andra afdelningen på e. m., men där hvardera afdelningen undervisats åtminstone fyra timmar per dag, har däremot förts till de halftidsläsande skolorna. — Anm. 3. Skola, som af någon anledning varit i verksamhet mindre än sex

månader af året, har förts till halftidsläsande skolor. — ¹⁾ Vid dessa skolor undervisas på den ena stationen alla barnen samtidigt. — ²⁾ Här af 1 skola med undervisning för- och eftermiddagar samt 2 med samtidig undervisning å ena stationen. — ³⁾ Vid den ena stationen undervisas alla barnen samtidigt. — ⁴⁾ Här af 1 skola med samtidig undervisning å ena stationen. — ⁵⁾ Här af 2 skolor med samtidig undervisning å ena stationen. — ⁶⁾ Här af 15 skolor med samtidig undervisning å ena stationen. — ⁷⁾ Här af 5 skolor, som flytta på 3 stationer. — ⁸⁾ Här af 4 skolor med samtidig undervisning på ena stationen. — ⁹⁾ Här af 19 hvarannan dag och 7 hvarannan vecka. — ¹⁰⁾ Här af 10 hvarannan dag och 1 hvarannan vecka. — ¹¹⁾ Här af 13 hvarannan dag och 1 hvarannan vecka. — ¹²⁾ Här af 639 hvarannan dag och 4 hvarannan vecka. — ¹³⁾ Här af 22 hvarannan dag och 8 hvarannan vecka.

Tab. 10. Lärare och lärarinnor vid folk-

1	L ä n.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		L ä r a r e o c h									
		i f o l k s k o l o r.									
		Ordinarie			Extra ordinarie			Biträdande			Till- sammans.
		lärare.	lärarinnor.	Summa.	lärare.	lärarinnor.	Summa.	lärare.	lärarinnor.	Summa.	
1	Stockholms stad.....	139	360	499	8	39	47	—	1	1	547
2	Stockholms län.....	175	76	251	3	11	14	3	29	32	297
3	Uppsala »	147	59	206	2	4	6	—	4	4	216
4	Södermanlands »	169	113	282	10	6	16	1	11	12	310
5	Östergötlands »	316	87	403	8	5	13	—	13	13	429
6	Jönköpings »	212	49	261	6	4	10	—	8	8	279
7	Kronobergs »	156	19	175	1	—	1	—	2	2	178
8	Kalmar »	215	66	281	2	2	4	—	11	11	296
9	Gottlands »	90	16	106	—	1	1	—	1	1	108
10	Blekinge »	129	32	161	6	4	10	—	39	39	210
11	Kristianstads »	297	31	328	4	4	8	—	48	48	384
12	Malmöhus »	549	122	671	19	18	37	—	131	131	839
13	Hallands »	132	31	163	5	5	10	—	24	24	197
14	Göteborgs o. Bohus »	272	182	454	4	10	14	—	39	39	507
15	Älfsborgs »	280	67	347	7	6	13	1	23	24	384
16	Skaraborgs »	256	60	316	1	2	3	—	12	12	331
17	Värmlands »	307	43	350	4	5	9	—	11	11	370
18	Örebro »	228	73	301	5	5	10	—	31	31	342
19	Västmanlands »	153	73	226	5	8	13	—	24	24	263
20	Kopparbergs »	198	106	303	9	9	18	6	56	62	383
21	Gästeborgs »	188	117	305	3	15	18	—	23	23	346
22	Västernorrlands »	178	64	242	9	10	19	1	8	9	270
23	Jämtlands »	75	23	98	—	1	1	—	2	2	101
24	Västerbottens »	33	37	70	1	2	3	—	22	22	95
25	Norrbottnens »	80	40	120	9	17	26	1	16	17	163
26	Hela riket år 1903	4,974	1,945	6,919	131	193	324	13	589	602	7,845
	» » » 1902	4,920	1,858	6,778	124	188	312	8	564	572	7,662
	» » » 1901	4,872	1,756	6,628	109	191	300	9	548	557	7,485
	» » » 1900	4,788	1,860	6,648	120	269	389	19	521	540	7,577
	» » » 1899	4,705	1,775	6,480	128	279	405	19	500	519	7,404

Anm. Några lärarinnor vid mindre folkskolor och småskolor, hvilka samtidigt tjänstgöra såsom biträdande lärarinnor vid folkskola äro i tab. inräknade bland

och småskolor länsvis år 1903.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
l ä r a r i n n o r															
i mindre folkskolor.			i småskolor.			Tillsammans i läsåmnen.			här af i läsåmnen i förening med handaslöjder.			i endast öfningsämnen (inkl. handaslöjder).			
Lärare.	Lärarinnor.	Tillsammans.	Lärare.	Lärarinnor.	Tillsammans.	Lärare.	Lärarinnor.	Summa.	Lärare.	Lärarinnor.	Summa.	Lärare.	Lärarinnor.	Summa.	
—	—	—	—	240	240	147	640	787	51	34	85	8	54	62	1
3	101	104	—	232	232	184	449	633	81	186	267	20	29	49	2
2	31	33	5	147	152	156	245	401	76	101	177	15	19	34	3
—	32	32	5	205	210	185	367	552	97	195	292	31	59	90	4
4	70	74	5	321	326	333	496	829	166	263	429	4	56	60	5
4	29	33	9	288	297	281	378	609	88	83	171	13	41	54	6
1	24	25	15	184	199	173	229	402	24	19	43	5	8	13	7
2	62	64	10	247	257	229	388	617	97	210	307	22	34	56	8
1	1	2	3	74	77	94	93	187	65	68	133	12	21	33	9
3	24	27	—	158	158	138	257	395	77	149	226	14	17	31	10
9	30	39	1	342	343	311	455	766	98	229	327	30	26	56	11
8	50	58	1	670	671	577	991	1,568	242	207	449	66	50	116	12
8	66	74	4	197	201	149	323	472	83	112	195	2	12	14	13
2	82	84	2	474	476	280	787	1,067	89	137	226	45	59	104	14
—	61	61	12	382	394	300	539	839	181	100	281	8	82	90	15
—	16	16	2	323	325	259	413	672	80	98	178	11	31	42	16
7	77	84	5	293	298	323	429	752	236	124	360	4	28	32	17
6	57	63	5	268	273	244	434	678	146	213	359	14	28	42	18
5	27	32	4	225	229	167	357	524	67	135	202	15	27	42	19
28	56	84	49	403	452	290	629	919	163	128	291	28	36	64	20
21	161	182	2	257	259	214	573	787	98	186	284	17	30	47	21
10	218	228	—	198	198	198	498	696	97	162	259	6	11	17	22
12	76	88	20	177	197	107	279	386	30	7	37	1	5	6	23
44	310	354	6	74	80	84	445	529	23	229	252	18	11	29	24
51	219	270	13	118	131	154	410	564	65	152	217	2	9	11	25
231	1,880	2,111	178	6,497	6,675	5,527	11,104	16,631	2,520	3,527	6,047	411	783	1,194	26
228	1,776	2,004	188	6,400	6,588	5,468	10,786	16,254	2,460	3,652	6,112	405	768	1,173	
219	1,701	1,920	199	6,305	6,504	5,408	10,501	15,909	2,346	3,349	5,695	337	706	1,043	
215	1,571	1,786	213	6,030	6,243	5,355	10,251	15,606	—	—	—	344	669	1,013	
241	1,458	1,699	227	5,946	6,173	5,318	9,958	15,276	—	—	—	339	648	987	

lärarinnorna vid mindre folkskolor och småskolor.

Tab. 11. Lärare och lärarinnor vid folk- och småskolor

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n.		L ä r a r e o c h									
		i f o l k s k o l o r.									
		Ordinarie			Extra ordinarie			Biträdande			Till- samman.
		lärare.	lärarinnor.	Summa.	lärare.	lärarinnor.	Summa.	lärare.	lärarinnor.	Summa.	
1:o. Landsbygd.											
1	Stockholms län	165	64	229	2	8	10	3	26	29	268
2	Uppsala	128	41	169	—	—	—	—	4	4	173
3	Södermanlands	150	90	240	5	2	7	1	8	9	256
4	Östergötlands	267	43	310	7	—	7	—	12	12	329
5	Jönköpings	188	32	220	3	3	6	—	6	6	232
6	Kronobergs	152	12	164	—	—	—	—	2	2	166
7	Kalmar	192	51	243	—	—	—	—	7	7	250
8	Gottlands	82	12	94	—	—	—	—	1	1	95
9	Blekinge	109	21	130	3	1	4	—	22	22	156
10	Kristianstads	287	24	311	3	3	6	—	39	39	356
11	Malmöhus	450	27	477	6	5	11	—	91	91	579
12	Hallands	111	14	125	1	2	3	—	17	17	145
13	Göteborgs o. Bohus	158	79	237	—	3	3	—	22	22	262
14	Älfsborgs	267	47	314	2	1	3	1	17	18	335
15	Skaraborgs	240	46	286	—	—	—	—	12	12	298
16	Värmlands	291	28	319	2	2	4	—	9	9	332
17	Örebro	207	55	262	—	1	1	—	25	25	288
18	Västmanlands	135	56	191	2	4	6	—	14	14	211
19	Kopparbergs	190	99	289	7	6	13	6	56	62	364
20	Gäflleborgs	161	75	236	3	4	7	—	16	16	259
21	Västernorrlands	157	40	197	8	6	14	1	8	9	220
22	Jämtlands	71	17	88	—	1	1	—	2	2	91
23	Västerbottens	33	32	65	1	—	1	—	22	22	88
24	Norrbottens	71	34	105	8	12	20	1	12	13	138
25	Summa landsbygd	4,262	1,039	5,301	63	64	127	13	450	463	5,891
2:o. Städer.											
26	Stockholms stad	139	360	499	8	39	47	—	1	1	547
27	Stockholms län	10	12	22	1	3	4	—	3	3	29
28	Uppsala	19	18	37	2	4	6	—	—	—	43
29	Södermanlands	19	23	42	5	4	9	—	3	3	54
30	Östergötlands	49	44	93	1	5	6	—	1	1	100
31	Jönköpings	24	17	41	3	1	4	—	2	2	47
32	Kronobergs	4	7	11	1	—	1	—	—	—	12
33	Kalmar	23	15	38	2	2	4	—	4	4	46
34	Gottlands	8	4	12	—	1	1	—	—	—	13
35	Blekinge	20	11	31	3	3	6	—	17	17	54
36	Kristianstads	10	7	17	1	1	2	—	9	9	28
37	Malmöhus	99	95	194	13	13	26	—	40	40	260
38	Hallands	21	17	38	4	3	7	—	7	7	52
39	Göteborgs o. Bohus	114	103	217	4	7	11	—	17	17	245
40	Älfsborgs	13	20	33	5	5	10	—	6	6	49
41	Skaraborgs	16	14	30	1	2	3	—	—	—	33
42	Värmlands	16	15	31	2	3	5	—	2	2	38
43	Örebro	21	18	39	5	4	9	—	6	6	54
44	Västmanlands	18	17	35	3	4	7	—	10	10	52
45	Kopparbergs	8	6	14	2	3	5	—	—	—	19
46	Gäflleborgs	27	42	69	—	11	11	—	7	7	87
47	Västernorrlands	21	24	45	1	4	5	—	—	—	50
48	Jämtlands	4	6	10	—	—	—	—	—	—	10
49	Västerbottens	—	5	5	—	2	2	—	—	—	7
50	Norrbottens	9	6	15	1	5	6	—	4	4	25
51	Summa städer	712	906	1,618	68	129	197	—	139	139	1,954
52	Tills. landsbygd och städer.	4,974	1,945	6,919	131	193	324	13	589	602	7,845

Anm. Jfr tab. 10, anm.

år 1903 med fördelning efter landsbygd och städer.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
l ä r a r i n n o r															
i mindre folkskolor.			i småskolor.			tillsammans i läsåmn.			här af i läsåmn i förening med handaslöjder.			i endast öfningsämnen (inkl. handaslöjder).			
Lärare.	Lärarinnor.	Till- sammans.	Lärare.	Lärarinnor.	Till- sammans.	Lärare.	Lärarinnor.	Summa.	Lärare.	Lärarinnor.	Summa.	Lärare.	Lärarinnor.	Summa.	
3	101	104	—	216	216	173	415	588	78	179	257	19	28	47	1
2	31	33	5	120	125	135	196	331	68	83	151	13	15	28	2
—	32	32	5	170	175	161	302	463	83	173	256	27	44	71	3
4	70	74	5	244	249	283	369	652	139	235	374	2	36	38	4
4	29	33	9	250	259	204	320	524	72	83	155	12	33	45	5
1	24	25	15	176	191	168	214	382	21	19	40	5	5	10	6
2	62	64	10	218	228	204	338	542	90	187	277	15	24	39	7
1	1	2	3	62	65	86	76	162	64	67	131	11	19	30	8
3	24	27	—	123	123	115	191	306	71	121	192	9	13	22	9
9	30	39	1	322	323	300	418	718	96	224	320	25	21	46	10
8	50	58	1	498	499	465	671	1.136	193	182	375	43	23	66	11
8	66	74	4	159	163	124	258	382	61	76	137	2	8	10	12
2	82	84	2	289	291	162	475	637	78	110	188	10	25	35	13
—	60	60	12	343	355	282	468	750	178	100	278	3	73	76	14
—	16	16	2	295	297	242	369	611	74	95	169	6	26	32	15
7	77	84	5	264	269	305	380	685	232	124	356	2	19	21	16
6	57	63	5	232	237	218	370	588	122	199	321	11	17	28	17
5	27	32	4	185	189	146	286	432	60	129	189	8	20	28	18
28	56	84	49	390	439	280	607	887	155	126	281	28	33	61	19
21	161	182	2	185	187	187	441	628	84	154	238	10	19	29	20
10	218	228	—	167	167	176	439	615	92	154	246	5	11	16	21
12	76	88	20	170	190	103	266	369	29	4	33	1	5	6	22
44	310	354	6	69	75	84	433	517	23	229	252	16	9	25	23
51	217	268	12	99	111	143	374	517	58	143	201	1	7	8	24
231	1,877	2,108	177	5,246	5,423	4,746	8,676	13,422	2,221	3,196	5,417	284	533	817	25
—	—	—	—	240	240	147	640	787	51	34	85	8	54	62	26
—	—	—	—	16	16	11	34	45	3	7	10	1	1	2	27
—	—	—	—	27	27	21	49	70	8	18	26	2	4	6	28
—	—	—	—	35	35	24	65	89	14	22	36	4	15	19	29
—	—	—	—	77	77	50	127	177	27	28	55	2	20	22	30
—	—	—	—	38	38	27	58	85	16	—	16	1	8	9	31
—	—	—	—	8	8	5	15	20	3	—	3	—	3	3	32
—	—	—	—	29	29	25	50	75	7	23	30	7	10	17	33
—	—	—	—	12	12	8	17	25	1	1	2	1	2	3	34
—	—	—	—	35	35	23	66	89	6	28	34	5	4	9	35
—	—	—	—	20	20	11	37	48	2	5	7	5	5	10	36
—	—	—	—	172	172	112	320	432	49	25	74	23	27	50	37
—	—	—	—	38	38	25	65	90	22	36	58	—	4	4	38
—	—	—	—	185	185	118	312	430	11	27	38	35	34	69	39
—	1	1	—	39	39	18	71	89	3	—	3	5	9	14	40
—	—	—	—	28	28	17	44	61	6	3	9	5	5	10	41
—	—	—	—	29	29	18	49	67	4	—	4	2	9	11	42
—	—	—	—	36	36	26	64	90	24	14	38	3	11	14	43
—	—	—	—	40	40	21	71	92	7	6	13	7	7	14	44
—	—	—	—	13	13	10	22	32	8	2	10	—	3	3	45
—	—	—	—	72	72	27	132	159	14	32	46	7	11	18	46
—	—	—	—	31	31	22	59	81	5	8	13	1	—	1	47
—	—	—	—	7	7	4	13	17	1	3	4	—	—	—	48
—	—	—	—	5	5	—	12	12	—	—	—	2	2	4	49
—	2	2	1	19	20	11	36	47	7	9	16	1	2	3	50
—	3	3	1	1,251	1,252	781	2,428	3,209	299	331	630	127	250	377	51
231	1,880	2,111	178	6,497	6,675	5,527	11,104	16,631	2,520	3,527	6,047	411	783	1,194	52

Tab. 12. Antal skolpliktiga barn (i åldern 7—14 år) samt hela

1	Län.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
		Barn vid årets slut											
		som under kalenderåret under											
		sina egna distrikts						samtliga förenämnda		skolor af förenämnda åter utom därnas egna distrikt.	samtliga folkskolor, mindre de o. småskolor (Summa af kol. 8—10).	semihärbarns öfningsskolor.	högre folkskolor.
		fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande				
		folkskolor ¹⁾ .		mindre folkskolor ²⁾ .		småskolor ²⁾ .		skolor.					
1	Stockholms stad	18,581	—	—	—	7,831	—	26,412	—	292	26,704	81	—
2	Stockholms län	14,697	—	2,998	403	6,563	199	24,258	602	837	25,697	—	—
3	Uppsala	10,682	—	925	—	4,316	—	15,923	—	583	16,506	86	—
4	Södermanlands	17,293	—	1,084	—	5,703	50	24,080	50	771	24,901	54	4
5	Östergötlands	23,165	334	2,086	261	8,684	385	33,935	980	1,610	36,525	70	2
6	Jönköpings	11,790	5,125	1,117	24	3,916	5,066	16,823	10,215	506	27,544	28	38
7	Kronobergs	6,352	7,480	1,105	—	1,593	6,023	9,050	13,503	203	22,756	55	—
8	Kalmar	15,514	4,740	1,575	630	5,503	2,841	22,592	8,211	757	31,560	99	—
9	Götlands	4,524	—	59	—	1,605	—	6,188	—	231	6,419	—	15
10	Blekinge	13,453	705	1,183	182	5,373	631	20,009	1,518	378	21,905	—	23
11	Kristianstads	20,182	926	1,472	104	7,865	600	29,519	1,630	510	31,659	—	18
12	Malmöhus	40,477	—	1,602	—	15,189	—	57,268	—	1,237	58,505	82	158
13	Hallands	12,433	249	2,918	—	4,535	817	19,886	1,066	237	21,189	—	8
14	Göteborgs o. Bohus	27,343	2,287	3,283	431	10,745	3,494	41,371	6,212	1,109	48,692	65	71
15	Älfsborgs	21,579	2,273	2,101	135	8,640	3,142	32,320	5,550	1,289	39,159	—	26
16	Skaraborgs	20,987	938	561	—	8,704	742	30,252	1,680	1,019	32,951	63	—
17	Värmlands	15,299	8,341	1,801	726	3,825	5,467	20,925	14,534	727	36,186	102	10
18	Örebro	18,423	165	1,681	71	7,382	162	27,486	398	744	28,628	21	—
19	Västmanlands	13,644	109	713	35	5,730	71	20,087	215	738	21,040	34	—
20	Kopparbergs	20,623	248	1,873	337	9,567	344	32,063	929	468	33,460	76	—
21	Gäflleborgs	19,185	133	4,677	2,020	7,661	658	31,523	2,811	534	34,868	78	1
22	Västernorrlands	15,478	1,425	3,304	7,103	5,383	1,680	24,165	10,208	711	35,084	85	5
23	Jämtlands	5,116	426	1,683	2,031	1,449	4,685	8,248	7,142	261	15,651	13	—
24	Västerbottens	4,290	494	3,913	10,719	1,995	446	10,198	11,659	326	22,183	89	—
25	Norrbottnens	6,637	451	5,145	5,329	3,489	343	15,271	6,123	252	21,646	84	—
26	Hela riket år 1903	397,747	36,849	48,859	30,541	153,246	37,846	599,852	105,236	16,330	721,418	1,265	379
	» » » 1902	390,784	40,314	46,296	29,942	151,728	40,540	588,808	110,796	16,145	715,749	1,243	351
	» » » 1901	385,856	43,448	44,867	31,373	147,918	42,423	578,641	117,244	15,979	711,864	1,157	327
	» » » 1900	388,229	45,672	41,431	31,825	138,555	44,727	568,215	122,224	16,231	706,670	*)	291
	» » » 1899	384,084	50,357	38,610	31,869	135,882	48,883	558,526	131,109	15,872	705,507	*)	275

Anm. ¹⁾ Här äro jämväl inräknade sådana barn, som undervisats i littera F-skolornas småskoleafdelningar (jfr not 5). — ²⁾ Här äro jämväl inräknade sådana barn, som undervisats i de mindre folkskolornas småskoleafdelningar (jfr not 3). —

³⁾ I hithörande kolumner äro inräknade endast sådana barn, som undervisats i de fristående småskolorna, men ej sådana hvilka undervisats i littera F-skolornas och de mindre folkskolornas småskoleafdelningar. På grund af primäruppgifternas be-

antalet i folk- och småskolor undervisade barn länsvis år 1903.

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
a f 7 — 14 å r s å l d e r ,											Hela antalet barn af 7—14 års ålder. (Samtliga barn i kol. 18, 23 och 24.)			Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor under året undervisade barn både inom och utom den egentliga skolåldern.			
v i s a t s i				som under året åtnjutt undervisning enligt kol. 11—17.	som under kalenderåret ej åtnjutt undervisning på något af de i kol. 2—17 angifna sätten:					om hvilka uppgifter saknas.				I fasta skolor.	I flyttande skolor.	Summa.	
allmänna läroverk och fackskolor.	skolor för arbetsna barn.	enskilda skolor.	hemmen.		efter inhämtande af folkskolans minimitkurs.	efter godkänd afgåfsepröfning.	till följd af sjukdom eller naturfel.	af annan anledning.	Summa.		Gossar.	Flickor.	Summa.				
2,386	72	4,149	38	33,430	151	685	57	742	1,635	191	17,832	17,424	35,256	27,115	—	27,115	1
349	44	559	508	27,157	714	1,978	159	854	3,705	176	15,644	15,394	31,038	26,219	628	26,847	2
391	31	458	375	17,847	353	1,657	93	718	2,821	108	10,473	10,303	20,776	17,396	—	17,396	3
436	32	283	295	26,005	331	1,713	111	319	2,474	122	14,468	14,133	28,601	25,778	55	25,833	4
840	67	962	630	39,096	843	3,584	188	1,016	5,631	475	23,150	22,052	45,202	37,337	1,037	38,374	5
368	41	471	494	28,984	172	2,495	127	762	3,556	160	16,503	16,197	32,700	17,575	10,683	28,258	6
206	42	151	255	23,465	165	1,576	103	535	2,379	87	13,300	12,631	25,931	9,468	13,981	23,449	7
636	55	430	470	33,250	481	2,745	170	713	4,109	108	19,190	18,277	37,467	23,894	8,758	32,652	8
88	8	105	21	6,656	93	412	28	18	551	9	3,754	3,462	7,216	6,777	—	6,777	9
301	16	657	369	23,271	142	368	105	179	794	107	12,216	11,956	24,172	21,164	1,568	22,732	10
313	63	411	172	32,636	84	484	89	94	751	60	16,881	16,566	33,447	30,836	1,740	32,576	11
1,506	63	1,850	228	62,392	353	1,582	204	225	2,364	175	32,956	31,975	64,931	61,418	—	61,418	12
298	32	386	147	22,060	115	754	65	265	1,199	48	11,869	11,438	23,307	20,999	1,118	22,117	13
1,117	96	2,184	214	52,439	281	1,820	201	93	2,395	212	27,678	27,368	55,046	44,316	5,867	50,183	14
393	60	626	707	40,971	243	2,307	134	526	3,210	255	22,700	21,736	44,436	34,791	5,971	40,762	15
545	51	407	939	34,956	244	2,397	90	796	3,527	104	19,517	19,070	38,587	32,508	1,819	34,327	16
471	45	396	361	37,571	105	1,311	160	524	2,100	183	20,365	19,489	39,854	22,269	15,609	37,878	17
485	29	474	167	29,804	324	2,285	128	449	3,186	164	16,777	16,377	33,154	29,131	410	29,541	18
402	40	356	201	22,073	307	1,943	72	597	2,919	107	12,657	12,442	25,099	21,680	240	21,920	19
193	48	393	254	34,424	172	1,450	108	541	2,271	111	18,814	17,992	36,806	33,562	974	34,536	20
554	58	545	183	36,287	608	2,448	165	2,052	5,273	348	21,283	20,625	41,908	32,827	2,972	35,799	21
493	58	457	2,309	38,491	387	1,413	217	1,039	3,056	1,228	21,726	21,049	42,775	26,153	10,823	36,976	22
186	22	149	787	16,808	156	491	155	738	1,540	332	9,441	9,239	18,680	9,142	7,734	16,876	23
152	67	208	1,277	23,976	642	410	333	1,337	2,722	552	14,003	13,247	27,250	10,948	13,571	24,519	24
262	37	414	1,226	23,669	414	464	170	1,182	2,230	523	13,541	12,881	26,422	17,042	6,664	23,706	25
13,371	1,177	17,481	12,627	767,718	7,880	38,772	3,432	16,314	66,398	5,945	426,738	413,323	840,061	610,345	112,222	752,567	26
13,112	1,211	17,420	13,480	762,566	7,744	38,998	3,416	17,121	67,279	6,991	424,859	411,977	836,836	630,021	117,675	747,696	
12,750	1,153	17,835	14,345	759,431	8,227	39,452	3,494	17,518	68,691	7,345	423,920	411,547	835,467	619,572	125,029	744,601	
12,757	1,136	17,770	16,013	754,637	10,501	37,969	3,583	18,734	70,787	8,130	423,376	410,178	833,554	610,555	130,963	741,518	
12,549	1,111	16,277	20,069	755,788	10,147	35,468	3,581	16,951	66,147	7,105	420,270	408,770	829,040	600,189	140,631	740,820	

skaffenhet har det nämligen ej varit möjligt att särskilja de i dessa småskoleafdelningar undervisade barnen och föra dem tillsammans med de i de fristående småskolorna undervisade barnen, där de dock i själfva verket böra redovisas. — ⁴) De

barn i skolåldern, hvilka undervisats i seminariernas öfningsskolor, hafva i 1900 års och föregående berättelser dels inräknats bland de i folkskolor och småskolor samt i enskilda skolor undervisade barnen, dels ej alls redovisats.

Tab. 13. Antal skolpliktiga barn m. m. år 1903

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län.		B a r n v i d å r e t s s l u t											
		s o m u n d e r k a l e n d e r å r e t u n d e r -											
		s i n a e g n a d i s t r i k t s						samtliga förenämnda		skolor af förenämnda arter utom de egna distrikt.	samtliga folkskolor, mindre d. o. småskolor (Summa af kol. 8—10).	seminariernas öfningskolor.	högre folkskolor.
		fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande				
		folkskolor.		mindre folkskolor.		småskolor.		skolor.					
1:o. Landsbygd.													
1	Stockholms län	13,538	—	2,998	403	5,947	199	22,483	602	783	23,868	—	—
2	Uppsala »	8,650	—	925	—	3,524	—	13,099	—	492	13,591	—	—
3	Södermanlands »	14,768	—	1,084	—	4,809	50	20,661	50	670	21,381	—	4
4	Östergötlands »	18,347	334	2,086	261	6,663	385	27,096	980	1,311	29,387	—	2
5	Jönköpings »	9,302	5,125	1,117	24	3,003	5,066	13,422	10,215	404	24,041	—	38
6	Kronobergs »	5,730	7,480	1,105	—	1,365	6,023	8,200	13,503	200	21,903	—	—
7	Kalmar »	13,275	4,740	1,575	630	4,466	2,841	19,316	8,211	640	28,167	—	—
8	Gottlands »	3,918	—	59	—	1,288	—	5,265	—	186	5,451	—	15
9	Blekinge »	11,060	705	1,183	182	4,306	631	16,549	1,518	308	18,375	—	23
10	Kristianstads »	19,180	926	1,472	104	7,439	600	28,041	1,630	486	30,157	—	18
11	Malmöhus »	29,098	—	1,602	—	11,103	—	41,803	—	868	42,671	2	158
12	Hallands »	10,173	249	2,918	—	3,395	817	16,486	1,066	208	17,760	—	8
13	Göteborgs o. Bohus »	14,868	2,287	3,283	431	5,786	3,494	23,937	6,212	384	30,533	—	44
14	Älfsborgs »	19,206	2,273	2,084	135	7,498	3,142	28,788	5,550	955	35,293	—	6
15	Skaraborgs »	18,976	938	561	—	7,819	742	27,356	1,680	916	29,952	—	—
16	Värmlands »	13,659	8,309	1,801	726	2,959	5,457	18,419	14,492	584	33,495	—	10
17	Örebro »	16,202	165	1,681	71	6,328	162	24,211	398	553	25,162	—	—
18	Västmanlands »	11,045	109	713	35	4,582	71	16,340	215	598	17,153	—	—
19	Kopparbergs »	19,637	248	1,873	337	9,191	344	30,701	929	408	32,038	—	—
20	Gäflleborgs »	15,235	133	4,677	2,020	5,516	658	25,428	2,811	424	28,663	78	1
21	Västernorrlands »	13,339	1,425	3,304	7,103	4,416	1,680	21,059	10,208	510	31,777	—	5
22	Jämtlands »	4,690	426	1,683	2,031	1,241	4,685	7,614	7,142	261	15,017	—	—
23	Västerbottens »	4,033	494	3,913	10,719	1,855	446	9,801	11,659	321	21,781	24	—
24	Norrbottnens »	5,770	451	5,109	5,329	2,993	343	13,872	6,123	236	20,231	38	—
25	Summa landsbygd	313,649	36,817	48,806	30,541	117,492	37,836	479,947	105,194	12,706	597,847	142	332
2:o. Städer.													
26	Stockholms stad	18,581	—	—	—	7,831	—	26,412	—	292	26,704	81	—
27	Stockholms län	1,159	—	—	—	616	—	1,775	—	54	1,829	—	—
28	Uppsala »	2,032	—	—	—	792	—	2,824	—	91	2,915	86	—
29	Södermanlands »	2,525	—	—	—	894	—	3,419	—	101	3,520	54	—
30	Östergötlands »	4,818	—	—	—	2,021	—	6,839	—	299	7,138	70	—
31	Jönköpings »	2,488	—	—	—	913	—	3,401	—	102	3,503	28	—
32	Kronobergs »	622	—	—	—	228	—	850	—	3	853	55	—
33	Kalmar »	2,239	—	—	—	1,037	—	3,276	—	117	3,393	99	—
34	Gottlands »	606	—	—	—	317	—	923	—	45	968	—	—
35	Blekinge »	2,393	—	—	—	1,067	—	3,460	—	70	3,530	—	—
36	Kristianstads »	1,052	—	—	—	426	—	1,478	—	24	1,502	—	—
37	Malmöhus »	11,379	—	—	—	4,086	—	15,465	—	369	15,834	80	—
38	Hallands »	2,260	—	—	—	1,140	—	3,400	—	29	3,429	—	—
39	Göteborgs o. Bohus »	12,475	—	—	—	4,959	—	17,434	—	725	18,159	65	27
40	Älfsborgs »	2,373	—	17	—	1,142	—	3,532	—	334	3,866	—	20
41	Skaraborgs »	2,011	—	—	—	885	—	2,896	—	103	2,999	63	—
42	Värmlands »	1,640	32	—	—	866	10	2,506	42	143	2,691	102	—
43	Örebro »	2,221	—	—	—	1,054	—	3,275	—	191	3,466	21	—
44	Västmanlands »	2,599	—	—	—	1,148	—	3,747	—	140	3,887	34	—
45	Kopparbergs »	986	—	—	—	376	—	1,362	—	60	1,422	76	—
46	Gäflleborgs »	3,950	—	—	—	2,145	—	6,095	—	110	6,205	—	—
47	Västernorrlands »	2,139	—	—	—	967	—	3,106	—	201	3,307	85	—
48	Jämtlands »	426	—	—	—	208	—	634	—	—	634	13	—
49	Västerbottens »	257	—	—	—	140	—	397	—	5	402	65	—
50	Norrbottnens »	867	—	36	—	496	—	1,399	—	16	1,415	46	—
51	Summa städer	84,098	32	53	—	35,754	10	119,905	42	3,624	123,571	1,123	47
52	Tillsammans landsbygd o. städer	397,747	36,849	48,859	30,541	153,246	37,846	599,852	105,236	16,330	721,418	1,265	379

med fördelning efter landsbygd och städer.

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
a f 7 — 14 å r s å l d e r ,											Hela antalet barn af 7—14 års ålder. (Samtliga barn i kol. 18, 23 och 24.)			Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor under året undervisade barn både inom och utom den egentliga skolåldern.			
v i s a t s i				som under året åtnjutit undervisning enligt kol. 11—17.	som under kalenderåret ej åtnjutit undervisning på något af de i kol. 2—17 angifna sätten:						om hvilka uppgifter saknas.	Gossar.	Flickor.	Summa.	I fasta skolor.	I flyttande skolor.	Summa.
allmänna läroverk och folkskolor.	skolor för abnorma barn.	enskilda skolor.	hemmen.		efter inhemtande af folkskolans minikurser.	efter godkänd afsläpptspröfning.	till följd af sjukdom eller naturfel.	af annan anledning.	Summa.								
247	42	472	499	25,128	649	1,862	150	723	3,384	170	14,426	14,256	28,682	24,320	628	24,948	1
98	22	72	315	14,098	337	1,568	67	717	2,689	103	8,538	8,352	16,890	14,439	—	14,439	2
165	28	111	281	21,970	265	1,550	96	265	2,176	109	12,234	12,021	24,255	22,076	55	22,131	3
235	42	204	621	30,491	721	3,169	152	874	4,916	352	18,349	17,410	35,759	29,915	1,037	30,952	4
116	34	243	483	24,955	131	2,384	99	703	3,317	144	14,387	14,029	28,416	14,068	10,683	24,751	5
123	41	53	242	22,362	158	1,573	103	535	2,369	87	12,744	12,074	24,818	8,584	13,981	22,565	6
187	49	140	451	28,994	425	2,428	149	555	3,557	80	16,747	15,884	32,631	20,424	8,758	29,182	7
35	5	20	20	5,546	91	362	22	18	493	9	3,175	2,873	6,048	5,741	—	5,741	8
60	12	86	223	18,779	37	229	91	113	470	81	9,893	9,437	19,330	17,421	1,568	18,989	9
133	55	224	160	30,747	82	425	86	93	686	50	15,891	15,592	31,483	29,192	1,740	30,932	10
325	45	411	144	43,756	143	858	142	121	1,264	137	23,063	22,094	45,157	44,327	—	44,327	11
78	26	63	144	18,079	80	537	43	73	733	37	9,567	9,282	18,849	17,405	1,118	18,523	12
142	47	299	172	31,237	239	1,066	91	83	1,479	119	16,662	16,173	32,835	25,743	5,867	31,610	13
133	51	338	651	36,472	201	2,160	121	408	2,890	233	20,259	19,336	39,595	31,019	5,971	36,990	14
198	46	82	924	31,202	212	2,283	87	761	3,343	83	17,533	17,095	34,628	29,443	1,819	31,262	15
232	44	157	359	34,297	104	1,276	148	508	2,036	154	18,629	17,858	36,487	19,572	15,559	35,131	16
163	25	120	158	25,628	304	2,084	109	405	2,902	134	14,598	14,066	28,664	25,704	410	26,114	17
132	36	73	186	17,580	249	1,796	64	565	2,674	74	10,311	10,017	20,328	17,531	240	17,771	18
85	47	168	249	32,587	167	1,375	104	510	2,156	101	17,841	17,008	34,844	32,077	974	33,051	19
152	45	187	175	29,301	522	2,050	143	1,895	4,610	318	17,334	16,895	34,229	26,496	2,972	29,468	20
169	51	212	2,303	34,517	380	1,241	181	1,022	2,824	1,176	19,610	18,907	38,517	22,712	10,823	33,535	21
108	20	76	786	16,007	151	470	152	704	1,477	287	8,988	8,783	17,771	8,430	7,734	16,164	22
83	65	152	1,277	23,382	636	402	332	1,327	2,697	552	13,682	12,949	26,631	10,505	13,571	24,076	23
91	36	250	1,171	21,817	405	432	161	1,173	2,171	435	12,535	11,888	24,423	15,452	6,664	22,116	24
3,490	914	4,213	11,994	618,932	6,689	33,580	2,893	14,151	57,313	5,025	346,996	334,274	681,270	512,596	112,172	624,768	25
2,386	72	4,149	38	33,430	151	685	57	742	1,635	191	17,832	17,424	35,256	27,115	—	27,115	26
102	2	87	9	2,029	65	116	9	131	321	6	1,218	1,138	2,356	1,899	—	1,899	27
293	9	386	60	3,749	16	89	26	1	132	5	1,935	1,951	3,886	2,957	—	2,957	28
271	4	172	14	4,035	66	163	15	54	298	13	2,234	2,112	4,346	3,702	—	3,702	29
605	25	758	9	8,605	122	415	36	142	715	123	4,801	4,642	9,443	7,422	—	7,422	30
252	7	228	11	4,029	41	111	28	59	239	16	2,116	2,168	4,284	3,507	—	3,507	31
83	1	98	18	1,103	7	3	—	—	10	—	556	557	1,113	884	—	884	32
449	6	290	19	4,256	56	317	21	158	552	28	2,443	2,393	4,836	3,470	—	3,470	33
53	3	85	1	1,110	2	50	6	—	58	—	579	589	1,168	1,036	—	1,036	34
241	4	571	146	4,492	105	139	14	66	324	26	2,323	2,519	4,842	3,743	—	3,743	35
180	8	187	12	1,889	2	59	3	1	65	10	990	974	1,964	1,644	—	1,644	36
1,181	18	1,439	84	18,636	210	724	62	104	1,100	38	9,893	9,881	19,774	17,091	—	17,091	37
220	6	323	3	3,981	35	217	22	192	466	11	2,302	2,156	4,458	3,594	—	3,594	38
975	49	1,885	42	21,202	42	754	110	10	916	93	11,016	11,195	22,211	18,573	—	18,573	39
260	9	288	56	4,499	42	147	13	118	320	22	2,441	2,400	4,841	3,772	—	3,772	40
347	5	325	15	3,754	32	114	3	35	184	21	1,984	1,975	3,959	3,065	—	3,065	41
239	1	239	2	3,274	1	35	12	16	64	29	1,736	1,631	3,367	2,697	50	2,747	42
322	4	354	9	4,176	20	201	19	44	284	30	2,179	2,311	4,490	3,427	—	3,427	43
270	4	283	15	4,493	58	147	8	32	245	33	2,346	2,425	4,771	4,149	—	4,149	44
108	1	225	5	1,837	5	75	4	31	115	10	973	989	1,962	1,485	—	1,485	45
402	13	358	8	6,986	86	398	22	157	663	30	3,949	3,730	7,679	6,331	—	6,331	46
324	7	245	6	3,974	7	172	36	17	232	52	2,116	2,142	4,258	3,441	—	3,441	47
78	2	73	1	801	5	21	3	34	63	45	453	456	909	712	—	712	48
69	2	56	—	594	6	8	1	10	25	—	321	298	619	443	—	443	49
171	1	164	55	1,852	9	32	9	9	59	88	1,006	993	1,999	1,590	—	1,590	50
9,881	263	13,268	633	148,786	1,191	5,192	539	2,163	9,065	920	79,742	79,049	158,791	127,749	50	127,799	51
13,371	1,177	17,481	12,627	767,718	7,880	38,772	3,432	16,314	66,398	5,945	426,738	413,323	840,061	640,345	112,222	752,567	52

Folkskolorna 1903.

Tab. 14. Folk- och småskolelärare samt lärarinnor jämte skolpliktiga

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Städer.		L ä r a r e o c h l ä r a r i n n o r																	
		i folkskolor (mindre folkskolor).								i små- sko- lor.**)	tillsammans i läsämnen.			i föregående kol., som äfvén undervisat i handaslöjder.			endast i öfnings- ämnen och handa- slöjder.		
		Ordinarie			Extra ordinarie			Biträ- dan- de. *)	Tills. i folk- skolor.		Lärare.	Lära- rinnor.	Sum- ma.	Lärare.	Lära- rinnor.	Sum- ma.	Lärare.	Lära- rinnor.	Sum- ma.
		lärare.	lära- rinnor.	Sum- ma.	lärare.	lära- rinnor.	Sum- ma.												
1	Stockholm	189	360	499	8	39	47	1	547	240	147	640	787	51	34	85	8	54	62
2	Göteborg	101	87	188	3	6	9	15	212	159	104	267	371	5	3	8	34	31	65
3	Malmö.....	48	46	94	3	3	6	31	131	86	51	166	217	25	—	25	15	6	21
4	Norrköping	31	32	63	—	2	2	—	65	50	31	84	115	20	22	42	2	17	19
5	Gälle	17	31	48	—	8	8	—	56	51	17	90	107	6	26	32	5	4	9
6	Hälsingborg	18	20	38	4	3	7	2	47	32	22	57	79	9	1	10	2	8	10
7	Karlskrona	13	5	18	3	2	5	11	34	21	16	39	55	3	—	3	3	3	6
8	Örebro.....	17	17	34	4	4	8	1	43	30	21	52	73	21	9	30	3	9	12
9	Uppsala	17	16	33	1	3	4	—	37	22	18	41	59	7	18	25	2	3	5
10	Jönköping	19	16	35	3	1	4	—	39	32	22	49	71	12	—	12	1	6	7
11	Lund	10	12	22	2	3	5	1	28	19	12	35	47	7	18	25	—	6	6
12	Borås	6	11	17	4	5	9	1	27	21	10	38	48	—	—	—	2	3	5
13	Halmstad	12	11	23	2	3	5	—	28	22	14	36	50	11	30	41	—	1	1
14	Sundsvall	11	17	28	—	2	2	—	30	19	11	38	49	—	—	—	1	—	1
15	Landskrona	11	13	24	4	4	8	1	33	20	15	38	53	6	1	7	4	5	9
16	Linköping	9	9	18	1	2	3	—	21	14	10	25	35	5	—	5	—	2	2
17	Karlstad	9	10	19	2	2	4	—	23	16	11	28	39	1	—	1	1	5	6
18	Eskilstuna ...	11	12	23	4	4	8	—	31	17	15	33	48	8	11	19	2	10	12
19	Kalmar	11	7	18	1	1	2	—	20	10	12	18	30	6	18	24	1	5	6
20	Västerås	8	8	16	2	4	6	—	22	19	10	31	41	—	—	—	1	3	4
21	Söderhamn	6	7	13	—	1	1	7	21	14	6	29	35	5	6	11	2	5	7
22	Kristianstad	6	6	12	1	1	2	4	18	13	7	24	31	—	—	—	4	4	8
23	Uddevalla	6	9	15	—	1	1	—	16	13	6	23	29	1	9	10	1	2	3
24	Falun	6	5	11	2	2	4	—	15	10	8	17	25	7	—	7	—	2	2
25	Ystad	7	3	10	—	—	—	3	13	9	7	15	22	—	1	1	1	2	3
26	Luleå	6	6	12	1	3	4	1	17	14	8	23	31	5	6	11	—	—	—
27	Södertälje	4	7	11	1	3	4	—	15	8	5	18	23	—	—	—	1	1	2
28	Västervik	5	5	10	1	1	2	—	12	10	6	16	22	—	—	—	4	2	6
29	Visby	8	4	12	—	1	1	—	13	12	8	17	25	1	1	2	1	2	3
30	Härnösand	10	4	14	1	1	2	—	16	8	11	13	24	4	5	9	—	—	—

Anm. *) Samtliga dessa äro lärarinnor. — **) Samtliga dessa äro lärarinnor, med undantag af en här nedan särskildt angifven lärare. — ¹⁾ Däraf 1 vid mindre folkskola. — ²⁾ Däraf 1 lärare. — ³⁾ Däraf 22 vid mindre folkskola.

barn (i åldern 7—14 år) i de större städerna år 1903.

20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	
Antal skolpliktiga barn, som under året undervisats i								Samtliga skolplik- tiga barn, som un- der året åtnjutit under- visning.	Antal skolpliktiga barn,					Summa skolpliktiga barn.			Hela antalet i folk- och småskolor undervisa- de barn, såväl inom som utom skolåldern.	
sina egna skoldistrikts			folk- och små- skolor utom skoldi- striktet.	folk- och små- skolor tillsam- mans.	allm. läroverk, seminar. öfnings- skolor och fack- skolor.	skolor för abnorma barn.	enskilda och hemmen.		som under året ej undervisats,				om hvilka upp- gifter saknas.					
folk- skolor (mindre folksk.).	små- skolor.	samtliga folk- och små- skolor.							emedan de redan afgått jämlikt folkskolestadgans			på grund af sjuk- dom, na- turfel ell. af annan anledn.		samman- lagdt.				
									§ 48.	§ 47.								
18,581	7,831	26,412	292	26,704	2,467	72	4,187	33,430	151	685	799	1,635	191	17,832	17,424	35,256	27,115	1
10,935	4,211	15,146	711	15,857	898	47	1,720	18,522	17	637	104	758	81	9,573	9,788	19,361	16,152	2
5,525	1,783	7,308	265	7,573	491	8	597	8,669	194	511	120	825	1	4,678	4,817	9,495	8,206	3
3,338	1,303	4,641	197	4,838	362	23	376	5,599	30	226	91	347	117	3,111	2,952	6,063	5,067	4
2,485	1,425	3,910	54	3,964	195	9	233	4,401	70	144	91	305	28	2,430	2,304	4,734	4,074	5
2,180	731	2,911	8	2,919	223	4	342	3,488	12	81	13	106	13	1,855	1,752	3,607	3,365	6
1,601	700	2,301	64	2,365	129	4	464	2,962	96	126	12	234	5	1,550	1,651	3,201	2,483	7
1,868	883	2,751	165	2,916	275	2	293	3,486	13	155	51	219	24	1,815	1,914	3,729	2,855	8
1,745	638	2,383	91	2,474	335	9	396	3,214	12	52	22	86	5	1,654	1,651	3,305	2,496	9
2,153	748	2,901	79	2,980	178	5	225	3,388	33	82	79	194	6	1,788	1,800	3,588	2,972	10
1,215	539	1,754	50	1,804	190	—	223	2,217	2	58	21	81	21	1,154	1,165	2,319	1,831	11
1,334	601	1,935	247	2,182	106	3	122	2,413	23	81	75	179	15	1,322	1,285	2,607	2,081	12
1,221	653	1,874	23	1,897	138	3	197	2,235	32	139	206	377	—	1,371	1,241	2,612	1,975	13
1,302	578	1,880	136	2,016	181	5	158	2,360	7	148	27	182	21	1,259	1,304	2,563	2,074	14
1,407	584	1,991	35	2,026	198	4	168	2,396	—	60	6	66	3	1,248	1,217	2,465	2,071	15
900	424	1,324	67	1,391	238	1	237	1,867	57	67	37	161	3	1,020	1,011	2,031	1,400	16
967	430	1,397	74	1,471	228	—	137	1,836	—	—	19	19	25	985	895	1,880	1,482	17
1,430	412	1,842	29	1,871	172	1	46	2,090	11	26	38	75	—	1,120	1,045	2,165	2,000	18
732	395	1,127	58	1,185	348	2	111	1,646	23	133	138	294	—	968	972	1,940	1,153	19
1,157	481	1,638	71	1,709	178	1	136	2,024	7	30	20	57	28	1,046	1,063	2,109	1,907	20
1,071	534	1,605	34	1,639	137	4	71	1,851	15	207	55	277	—	1,097	1,031	2,128	1,647	21
652	233	885	5	890	122	7	90	1,109	2	50	3	55	4	618	550	1,168	1,041	22
807	375	1,182	4	1,186	81	—	120	1,387	15	84	6	105	9	751	750	1,501	1,247	23
803	302	1,105	41	1,146	175	1	180	1,502	5	57	22	84	10	778	818	1,596	1,186	24
766	331	1,097	—	1,097	115	2	150	1,364	—	—	2	2	—	673	693	1,366	1,155	25
*) 659	365	1,024	7	1,031	97	—	161	1,289	—	—	11	11	81	692	689	1,381	1,078	26
537	326	863	30	893	47	2	55	997	50	59	108	217	1	625	590	1,215	905	27
714	292	1,006	25	1,031	94	2	73	1,200	3	72	14	89	22	663	648	1,311	1,075	28
606	317	923	45	968	53	3	86	1,110	2	50	6	58	—	579	589	1,168	1,036	29
596	231	827	65	892	198	1	70	1,161	—	24	26	50	31	637	605	1,242	984	30

Tab. 15. Skoldistriktens ekonomiska

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n.		D e b e t.									
		Tillgångar vid årets början.	I n k o m s t e r.								Skuld vid årets slut.
			Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f			Öfriga inkomster.		Summa inkomster.		
				skoldistriktet:		staten.	landsting, bushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	a.		b.	
				Kontant.	Värdet af naturapre- stationer.						
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Stockholms stad	1,049,302	45,300	1,785,086	1,000	471,945	4,400	2,325	723,439	3,033,445	4,471,626
2	Stockholms län	480,343	20,654	463,294	61,645	256,314	4,102	6,718	8,147	820,874	1,172,484
3	Uppsala »	381,888	16,594	339,788	29,542	181,935	4,521	6,474	12,412	591,266	644,035
4	Södermanlands »	715,932	32,311	443,953	47,018	257,588	8,120	8,514	4,656	802,160	1,188,579
5	Östergötlands »	768,881	38,662	699,115	57,591	389,005	13,080	13,017	9,051	1,219,521	1,240,739
6	Jönköpings »	287,116	14,823	396,308	34,847	247,503	6,164	11,258	9,146	720,049	612,412
7	Kronobergs »	170,858	10,035	232,096	19,055	156,379	1,344	4,962	6,540	430,411	358,770
8	Kalmar »	202,392	9,776	375,732	35,924	272,082	12,725	7,283	10,385	723,907	385,970
9	Gottlands »	57,170	6,470	151,831	10,118	91,032	34	11,198	1,917	272,600	205,078
10	Blekinge »	180,958	8,527	320,107	26,532	161,576	4,242	5,536	1,860	528,380	492,787
11	Kristianstads »	437,536	24,067	553,248	53,531	309,571	3	25,113	16,673	982,206	1,098,241
12	Malmöhus »	458,279	21,880	1,810,287	88,272	657,360	9,887	13,575	10,601	2,611,862	3,602,719
13	Hallands »	218,767	10,304	332,732	25,537	184,000	70	6,666	1,013	560,322	480,134
14	Göteborgs o. Bohus »	375,661	17,170	1,222,758	36,420	450,123	747	32,695	10,399	1,770,312	976,126
15	Älfsborgs »	443,674	19,335	489,349	49,733	358,010	14,479	8,993	35,592	975,491	654,757
16	Skaraborgs »	441,021	22,255	395,382	46,213	303,099	8,031	11,615	2,495	789,090	388,582
17	Värmlands »	305,275	13,680	550,294	36,139	339,655	1,212	8,887	11,836	961,703	558,157
18	Örebro »	468,513	20,094	575,351	40,633	292,408	7,451	10,521	725	947,183	482,297
19	Västmanlands »	311,790	21,909	441,419	35,138	221,080	7,852	9,869	2,459	739,726	1,330,321
20	Kopparbergs »	488,002	22,593	673,743	59,773	342,366	886	15,115	3,943	1,118,419	1,195,403
21	Gäflleborgs »	566,241	29,176	745,616	64,939	321,611	9,068	8,112	3,831	1,182,353	1,081,364
22	Västernorrlands »	407,061	16,249	685,222	57,437	252,891	2,128	10,795	22,480	1,047,202	890,982
23	Jämtlands »	194,209	8,690	241,445	26,364	124,572	2,141	3,681	8,036	414,929	270,885
24	Västerbottens »	188,687	8,332	231,810	37,273	142,838	8,967	6,501	4,504	440,225	219,608
25	Norrbottnens »	96,176	1,737	365,396	26,736	209,781	1,915	9,238	8,160	622,963	920,816
26	Hela riket år 1903	9,695,732	460,623	14,521,312	1,007,410	6,994,724	133,569	258,661	1,930,300	24,306,599	24,872,872
	» » » 1902	9,368,069	450,348	14,226,547	1,072,338	6,805,820	122,343	233,658	127,933	23,043,967	23,954,669
	» » » 1901	9,441,721	484,240	13,603,181	1,140,691	6,630,640	120,491	255,308	208,756	22,443,307	22,508,095
	» » » 1900	8,675,564	468,436	12,853,578	1,130,642	5,721,964	130,947	237,976	189,812	20,733,355	21,574,318
	» » » 1899	8,403,689	410,338	11,454,705	1,105,452	5,589,774	125,367	270,785	1,935,663	19,892,084	18,359,137

Anm. 1) Den stora stegringen af summan i kol. 9 år 1903 beror därpå, att i räkningsbesammandraget för Kungsholms församling i Stockholm för nämnda år å debetsidan i denna kol. uppförts ett belopp af 692,409 kr. 28 öre, hvilket belopp sam-

tidigt aförts ur kol. 11, enär en skuld af sagda storlek, jämte distriktets skolbyggnader, öfvertagits af Stockholms stad. — 2) Jfr berättelsen 1899, s. 17, anm. 2.

förhållanden länsvis år 1903.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11.)	K r e d i t.									Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.						Tillgångar vid årets slut.		
		För lärares och lärarinnors aflöning.		För de till skolorna hö- rande byggnad- er, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.			Summa utgifter.	
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.			
S:a Kredit. (Summa af kol. 13, 20 och 21.)	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
8,554,373	5,318,038	1,448,216	1,500	89,917	29,898	688,111	16,841	2,274,483	961,852	416,931
2,473,701	1,043,014	460,110	77,912	205,612	16,234	152,906	1,213	913,987	516,700	337,295
1,617,189	649,305	343,777	39,994	70,414	10,744	97,346	—	562,275	405,609	288,224
2,706,671	1,191,791	473,692	57,627	166,933	16,842	158,879	—	873,973	640,907	519,463
3,229,141	1,174,128	767,111	67,541	153,566	16,029	214,826	2,187	1,221,260	833,753	633,983
1,619,577	584,344	457,889	37,234	149,072	13,188	110,318	822	768,523	266,710	196,665
960,039	299,394	263,875	23,890	118,522	11,783	55,298	1,024	474,392	186,253	118,579
1,312,269	369,221	470,513	48,686	107,773	9,141	92,270	2,828	731,211	211,837	151,973
534,848	190,268	151,425	20,628	70,110	3,474	44,021	342	290,000	54,580	26,447
1,202,125	477,162	301,411	36,097	86,439	9,277	94,965	169	528,358	196,605	64,812
2,517,983	1,000,157	526,502	90,250	249,445	16,731	183,819	2,087	1,068,834	448,992	290,855
6,672,860	3,548,795	1,449,479	150,490	430,965	37,020	531,322	161	2,599,437	524,628	280,777
1,259,223	372,324	333,732	35,201	154,538	11,623	80,263	61	615,418	271,481	123,173
3,122,099	970,267	1,096,911	48,083	318,908	31,789	303,693	237	1,799,621	352,211	254,027
2,073,922	673,830	619,197	60,078	119,066	11,797	128,266	493	938,897	461,195	419,452
1,618,693	354,583	497,595	63,362	147,605	11,410	103,306	432	823,710	440,400	360,191
1,825,135	480,845	601,495	54,281	214,924	16,987	138,120	2,136	1,027,943	316,347	159,834
1,897,993	356,718	537,293	60,995	299,975	15,604	152,867	48	1,066,782	474,493	340,267
2,381,837	798,509	403,955	53,723	485,874	13,741	150,852	436	1,108,581	474,747	188,892
2,801,824	1,102,361	584,023	90,030	325,658	16,174	191,650	4,614	1,212,149	487,314	322,930
2,779,958	829,556	632,112	93,310	384,881	15,748	202,828	727	1,329,606	620,796	356,160
2,345,245	872,388	507,695	79,972	310,017	15,203	178,635	3,516	1,095,038	377,819	176,047
880,023	268,823	214,913	39,629	78,932	5,978	61,163	—	400,615	210,585	94,550
848,520	202,975	251,842	36,818	100,939	9,148	64,636	5,000	468,383	177,162	77,569
1,639,955	871,303	342,302	42,577	155,495	11,059	125,017	259	676,709	91,943	3,934
58,875,203	24,000,099	13,737,065	1,409,908	4,995,590	376,622	4,305,377	45,633	24,870,185	10,004,919	6,203,030
56,366,725	22,536,705	13,183,824	1,376,200	5,179,964	374,364	4,077,102	12,028	24,203,482	9,626,538	5,925,057
54,393,123	21,623,853	12,741,899	1,349,654	4,999,006	354,473	3,984,519	20,769	23,450,322	9,318,948	5,906,912
50,983,237	18,479,458	11,778,963	1,317,406	5,924,903	337,140	3,691,780	26,226	23,076,418	9,427,861	5,777,565
46,654,910	16,878,113	11,068,107	1,268,012	5,458,787	312,390	3,134,370	37,152	21,278,818	8,497,979	5,595,362

Tab. 16. Skoldistriktens ekonomiska förhållanden

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n.		D e b e t.									Skuld vid årets slut.
		Tillgångar vid årets början.	I n k o m s t e r.						Summa inkomster.		
			Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f		Öfriga inkomster.					
				skoldistriktet:			staten.				
		Kontant.	Värdet af naturspre- stationer.	landsting, hushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	a.	b.					
1:o. Landsbygd.		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Stockholms län	424,884	18,407	404,649	58,795	234,914	3,717	6,638	7,372	734,492	1,041,480
2	Uppsala	286,112	12,610	218,862	26,802	147,306	4,186	6,186	12,412	428,364	452,759
3	Södermanlands	556,505	27,292	318,188	42,400	214,865	7,080	7,533	3,992	621,350	801,557
4	Östergötlands	648,032	33,143	388,989	56,151	301,257	12,078	12,403	5,694	809,715	606,303
5	Jönköpings	255,876	11,853	281,287	34,747	208,563	4,506	11,220	9,146	561,322	397,264
6	Kronobergs	130,657	6,676	205,579	19,055	147,222	1,237	4,708	4,847	389,324	292,124
7	Kalmar	167,332	8,011	290,863	33,974	234,094	10,995	6,229	9,402	593,568	265,282
8	Gottlands	55,018	6,378	114,507	9,593	80,339	34	10,844	1,917	223,612	128,142
9	Blekinge	58,437	2,739	205,236	24,952	125,775	3,717	5,490	1,860	369,769	358,855
10	Kristianstads	404,703	22,551	478,488	52,646	290,133	3	22,019	16,045	881,885	749,206
11	Malmöhus	230,962	10,391	996,669	81,922	466,839	9,053	10,235	4,420	1,579,529	1,311,210
12	Hallands	126,827	6,595	219,125	22,812	144,867	70	6,496	532	400,497	349,388
13	Göteborgs o. Bohus	222,063	9,407	451,938	30,520	243,237	747	29,217	5,871	770,937	902,815
14	Älfsborgs	347,329	15,956	388,459	47,698	319,110	13,859	8,485	33,642	827,209	438,958
15	Skaraborgs	400,770	19,869	338,513	42,048	273,473	6,771	11,394	1,412	693,480	249,348
16	Värmlands	210,763	7,700	443,176	35,604	308,378	1,212	7,794	10,836	814,700	506,061
17	Örebro	379,630	15,010	440,499	38,998	250,873	6,417	8,388	238	760,423	432,494
18	Västmanlands	260,984	12,459	304,431	30,313	182,453	6,209	9,438	2,351	547,654	753,330
19	Kopparbergs	439,165	20,873	614,022	58,420	327,474	886	13,606	3,393	1,038,674	1,118,620
20	Gälleborgs	254,870	15,462	482,026	58,069	249,449	7,648	7,583	831	821,068	504,470
21	Västernorrlands	249,841	9,684	547,409	56,537	216,159	1,828	10,235	22,480	864,332	522,944
22	Jämtlands	188,449	8,457	212,529	26,014	116,244	1,916	3,680	8,036	376,876	210,709
23	Västerbottens	186,271	8,187	213,610	36,898	137,365	8,680	6,501	4,504	415,745	126,722
24	Norrbottnens	85,594	1,498	271,348	24,086	190,663	1,215	8,308	8,160	505,278	545,074
25	Summa landsbygd	6,571,074	311,208	8,830,402	949,054	5,411,052	114,064	234,630	179,393	16,029,803	13,065,115
2:o. Städer.											
26	Stockholms stad	1,049,302	45,300	1,785,036	1,000	471,945	4,400	2,325	723,439	3,033,445	4,471,626
27	Stockholms län	55,459	2,247	58,645	2,850	21,400	385	80	775	86,382	131,004
28	Uppsala	95,776	3,984	120,926	2,740	34,629	335	288	—	162,902	191,276
29	Södermanlands	159,427	5,019	125,765	4,618	42,723	1,040	981	664	180,810	387,022
30	Östergötlands	120,849	5,519	310,126	1,440	87,748	1,002	614	3,357	409,806	634,436
31	Jönköpings	31,240	2,970	115,021	100	38,940	1,658	38	—	158,727	215,148
32	Kronobergs	40,201	3,359	26,517	—	9,157	107	254	1,693	41,087	66,646
33	Kalmar	35,060	1,765	84,869	1,950	37,988	1,730	1,054	983	130,339	120,688
34	Gottlands	2,152	92	37,324	525	10,693	—	354	—	48,988	76,936
35	Blekinge	122,521	5,788	114,871	1,580	35,801	525	46	—	158,611	133,932
36	Kristianstads	32,833	1,516	74,760	885	19,438	—	3,094	628	100,321	349,035
37	Malmöhus	227,317	11,489	813,618	6,850	190,521	834	3,340	6,181	1,032,338	2,291,509
38	Hallands	91,940	3,709	113,607	2,725	39,133	—	170	481	159,825	130,746
39	Göteborgs o. Bohus	153,598	7,763	770,820	5,900	206,886	—	3,478	4,528	999,375	73,311
40	Älfsborgs	96,345	3,379	100,890	2,035	38,900	620	508	1,950	148,282	215,799
41	Skaraborgs	40,251	2,386	56,869	4,165	29,626	1,260	221	1,083	95,610	139,234
42	Värmlands	94,512	5,980	107,118	535	31,277	—	1,093	1,000	147,003	52,096
43	Örebro	88,883	5,084	134,852	1,635	41,535	1,034	2,133	487	186,760	49,803
44	Västmanlands	50,806	9,450	136,988	4,825	38,627	1,643	431	108	192,072	576,991
45	Kopparbergs	48,837	1,720	59,721	1,353	14,892	—	1,509	550	79,745	76,783
46	Gälleborgs	311,371	13,714	263,590	6,870	72,162	1,420	529	3,000	361,285	526,894
47	Västernorrlands	157,220	6,565	137,813	900	36,732	300	560	—	182,870	368,038
48	Jämtlands	5,760	233	28,916	350	8,328	225	1	—	38,053	60,176
49	Västerbottens	2,416	145	18,200	375	5,473	287	—	—	24,480	92,886
50	Norrbottnens	10,582	239	94,048	2,650	19,118	700	930	—	117,685	375,742
51	Summa städer	3,124,658	149,415	5,690,910	58,856	1,583,672	19,505	21,081	750,907	8,276,796	11,807,757
52	Tillsammans landsbygd o. städer	9,695,732	460,623	14,521,312	1,007,410	6,994,724	133,569	258,661	930,300	24,306,599	24,872,872

Anm. 1) Jfr tab. 15, anm. 1.

år 1903 med fördelning efter landsbygd och städer.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11.)	K r e d i t.									Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.	
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.							Tillgångar vid årets slut.		
		För lärares och lärarinnors aföning.		För de till skolorna hö- rande byggnä- der, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.		Summa utgifter.			
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.				
S:a Kredit. (Summa af kol. 13, 20 och 21.)											
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
2,200,856	906,315	408,123	75,062	201,560	14,746	134,405	1,213	835,109	459,432	296,851	1
1,167,235	464,332	238,442	38,144	42,977	8,105	67,311	—	394,979	307,924	214,721	2
1,979,412	796,230	362,386	52,024	109,964	12,181	112,635	—	649,190	533,992	431,337	3
2,064,050	523,304	504,905	65,891	131,343	13,154	115,601	2,187	833,081	707,665	521,572	4
1,214,462	359,326	346,839	37,134	144,466	12,278	76,018	653	617,388	237,748	171,985	5
812,105	231,302	237,388	23,890	116,581	10,825	47,488	1,024	437,196	143,607	80,553	6
1,026,182	250,627	374,825	46,381	95,024	8,180	68,453	8	592,871	182,684	126,365	7
406,772	110,180	124,909	19,803	67,276	3,123	30,876	190	246,177	50,415	26,447	8
787,061	332,726	200,180	33,787	78,366	7,295	62,496	133	382,257	72,078	26,668	9
2,035,794	647,545	469,210	89,365	240,330	14,966	154,422	2,023	970,316	417,933	260,893	10
3,121,701	1,397,288	816,847	142,055	192,621	20,516	303,326	161	1,475,526	248,887	112,018	11
876,712	234,702	234,700	32,101	145,800	8,246	54,447	61	475,355	166,655	83,601	12
1,895,815	894,752	451,411	40,883	144,486	18,591	133,877	237	789,485	211,578	120,518	13
1,613,496	462,336	517,758	58,018	100,818	10,386	98,471	493	735,944	365,216	337,330	14
1,343,598	236,581	434,070	58,347	118,501	9,561	86,498	151	707,128	399,889	325,840	15
1,531,524	436,840	509,919	53,596	194,949	14,111	109,162	2,136	883,873	210,811	83,148	16
1,572,547	303,385	419,919	58,715	286,784	11,956	109,160	48	886,582	382,580	258,547	17
1,561,968	598,897	301,247	48,023	149,681	10,661	97,765	436	607,813	355,258	156,758	18
2,596,459	1,033,642	542,305	88,405	303,717	15,298	172,814	2	1,122,541	440,276	280,785	19
1,580,408	365,283	434,055	82,960	286,284	13,335	115,443	727	932,804	282,321	110,368	20
1,637,117	484,451	395,739	78,472	301,584	14,296	128,137	743	918,971	233,695	69,538	21
776,034	207,542	190,615	39,279	78,254	5,917	52,251	—	366,316	202,176	93,773	22
728,738	110,166	236,979	36,443	97,841	8,871	56,916	5,000	442,050	176,522	77,569	23
1,135,916	510,132	290,470	39,737	141,995	10,496	91,810	259	574,767	51,047	1,934	24
35,665,992	11,897,884	9,043,241	1,338,515	3,771,202	277,091	2,479,782	17,885	16,927,719	6,840,389	4,269,119	25
8,554,373	5,318,038	1,448,216	1,500	89,917	29,898	688,111	16,841	2,274,483	961,852	416,931	26
272,845	136,699	51,987	2,850	4,052	1,488	18,501	—	78,878	57,268	40,444	27
449,954	184,973	105,335	1,850	27,437	2,639	30,035	—	167,296	97,685	73,503	28
727,259	395,561	111,306	5,603	56,969	4,661	46,244	—	224,783	106,915	88,126	29
1,165,091	650,824	262,206	1,650	22,223	2,875	99,225	—	388,179	126,088	112,411	30
405,115	225,018	111,050	100	4,606	910	34,300	169	151,135	28,962	24,680	31
147,934	68,092	26,487	—	1,941	958	7,810	—	37,196	42,646	38,026	32
286,087	118,594	95,688	2,305	12,749	961	23,817	2,820	138,340	29,153	25,608	33
128,076	80,088	26,516	825	2,834	351	13,145	152	43,823	4,165	—	34
415,064	144,436	101,231	2,310	8,073	1,982	32,469	36	146,101	124,527	38,144	35
482,189	352,612	57,292	885	9,115	1,765	29,397	64	98,518	31,059	29,962	36
3,551,159	2,151,507	632,632	8,435	238,344	16,504	227,996	—	1,123,911	275,741	168,759	37
382,511	137,622	99,032	3,100	8,738	3,377	25,816	—	140,063	104,826	39,572	38
1,226,284	75,515	645,500	7,200	174,422	13,198	169,816	—	1,010,136	140,633	133,509	39
460,426	211,494	101,439	2,060	18,248	1,411	29,795	—	152,953	95,979	82,122	40
275,095	118,002	63,525	5,015	29,104	1,849	16,808	281	116,582	40,511	34,351	41
293,611	44,005	91,576	685	19,975	2,876	28,958	—	144,070	105,536	76,686	42
325,446	53,333	117,374	2,280	13,191	3,648	43,707	—	180,200	91,913	81,720	43
819,869	199,612	102,708	5,700	336,193	3,080	53,087	—	500,768	119,489	32,134	44
205,365	68,719	41,718	1,625	21,941	876	18,836	4,612	89,608	47,038	42,145	45
1,199,550	464,273	198,057	10,350	98,597	2,413	87,885	—	396,802	338,475	245,792	46
708,128	387,937	111,956	1,500	8,433	907	50,498	2,773	176,067	144,124	106,509	47
103,989	61,281	24,298	350	678	61	8,912	—	34,299	8,409	777	48
119,782	92,809	14,863	375	3,098	277	7,720	—	26,333	640	—	49
504,009	361,171	51,832	2,840	13,500	563	33,207	—	101,942	40,896	2,000	50
23,209,211	12,102,215	4,693,824	71,393	1,224,378	99,528	1,825,595	27,748	7,942,466	3,164,530	1,933,911	51
58,875,203	24,000,099	13,737,065	1,409,908	4,995,580	376,622	4,305,377	45,633	24,870,185	10,004,919	6,203,030	52

Tab. 17. Folkskoleväsendets ekonomiska

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Städer.		D e b e t.									
		Tillgångar vid årets början.	I n k o m s t e r.								Skuld vid årets slut.
			Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f			landsting, hushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	Öfriga inkomster.		Summa inkomster.	
				skoldistriktet:		staten.					
				Kontant.	Värdet af naturapre- stationer.						
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1	Stockholm	1,049,302	45,800	1,785,036	1,000	471,945	4,400	2,325	1,723,439	3,033,445	4,471,626
2	Göteborg	127,164	6,729	713,983	3,050	181,255	—	1,756	—	906,723	—
3	Malmö	45,447	2,807	382,610	5,100	91,780	—	600	—	482,897	1,064,666
4	Norrköping	69,444	2,907	239,734	—	58,659	—	—	—	301,300	428,194
5	Gälle	231,994	11,819	185,553	2,400	48,560	—	103	—	248,435	524,794
6	Hälsingborg	15,749	402	201,500	—	37,108	680	640	—	240,380	747,400
7	Karlskrona	108,493	5,151	75,472	800	21,755	435	46	—	103,659	128,487
8	Örebro	23,172	2,017	117,733	975	35,228	893	2,128	—	158,974	—
9	Uppsala	61,088	2,072	108,500	1,740	29,880	250	78	—	142,520	187,752
10	Jönköping	2,566	575	105,447	—	33,117	1,490	28	—	140,657	202,084
11	Lund	65,156	3,428	79,998	—	21,876	56	1,082	—	106,440	153,139
12	Borås	9,935	503	57,312	—	21,190	300	193	500	79,998	125,917
13	Halmstad	59,428	2,461	71,900	150	22,742	—	10	—	97,263	57,076
14	Sundsvall	114,072	4,536	89,001	600	22,067	—	494	—	116,698	267,808
15	Landskrona	68,779	2,683	81,939	475	24,093	—	1,014	—	110,204	295,190
16	Linköping	18,958	862	49,000	—	17,527	620	—	—	68,009	179,732
17	Karlstad	16,469	1,733	73,300	200	17,820	—	353	1,000	94,406	36,000
18	Eskilstuna	72,643	499	72,092	200	22,537	400	308	—	96,036	243,648
19	Kalmar	9,694	661	43,300	225	16,190	1,065	15	183	61,639	81,664
20	Västerås	11,775	559	62,741	1,900	17,113	1,130	—	—	83,443	301,381
21	Söderhamn	60,841	1,082	54,242	4,020	15,365	1,060	186	3,000	78,955	2,100
22	Kristianstad	29,584	1,408	61,759	—	13,673	—	2,788	—	79,628	345,316
23	Uddevalla	3,137	36	29,150	1,100	12,887	—	1,228	—	44,401	—
24	Falun	48,623	1,720	49,939	360	11,427	—	1,416	550	65,412	68,107
25	Ystad	26,932	1,706	55,120	—	10,257	42	4	6,131	73,260	29,359
26	Luleå	7,428	—	78,050	1,750	12,751	—	855	—	93,406	326,300
27	Södertälje	19,590	338	37,957	1,400	11,757	50	61	—	51,563	110,660
28	Västervik	6,721	190	22,229	375	10,892	160	863	—	34,709	37,427
29	Visby	2,152	92	37,324	525	10,693	—	354	—	48,988	76,936
30	Härnösand	28,225	1,236	34,500	—	10,658	300	35	—	46,729	20,415

Anm. 1) Jfr tab. 15 anm. 1.

förhållanden år 1903 i rikets större städer.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11.)	K r e d i t.									Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.	
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.						Tillgångar vid årets slut.			
		För lärares och lärarinnors aföning.		För de till skolorna hö- rande byggnad- er, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.			Summa utgifter.		
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.				
S:a Kredit. (Summa af kol. 13, 20 och 21.)	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
8,554,373	5,318,038	1,448,216	1,500	89,917	29,898	688,111	16,841	2,274,483	961,852	416,931	1
1,033,887	—	587,093	4,300	171,008	8,756	151,248	—	922,405	111,482	109,549	2
1,593,010	1,071,139	314,794	6,630	26,265	8,641	119,478	—	475,808	46,063	12,280	3
798,938	450,798	191,877	—	8,212	2,023	74,110	—	276,222	71,918	63,262	4
1,005,223	458,987	142,682	3,500	84,630	1,365	69,607	—	301,784	244,452	215,825	5
1,003,479	758,077	134,645	—	32,897	4,868	46,656	—	219,066	26,336	10,836	6
340,639	133,054	65,059	800	4,421	1,601	24,568	—	96,449	111,136	28,452	7
182,146	1,243	103,276	1,350	12,036	3,304	35,506	—	155,472	25,431	23,715	8
391,360	178,582	94,458	850	26,479	2,622	27,726	—	152,135	60,643	40,503	9
345,307	212,049	97,860	—	3,837	212	30,779	—	132,688	570	—	10
324,735	109,418	65,250	—	56,625	699	25,577	—	148,151	67,166	45,092	11
215,850	115,058	57,735	—	14,272	773	17,103	—	89,883	10,909	8,558	12
213,767	60,123	61,794	200	6,594	1,842	14,826	—	85,256	68,388	20,040	13
498,578	285,742	71,762	800	5,173	250	31,481	—	109,466	103,370	78,345	14
474,173	181,927	75,252	525	119,454	773	24,874	—	220,878	71,368	64,777	15
266,699	182,108	45,451	—	2,189	238	18,547	—	66,425	18,166	15,425	16
146,875	39,750	57,250	200	9,563	1,746	17,508	—	86,267	20,858	14,619	17
412,327	247,238	66,671	275	51,649	3,529	24,830	—	146,954	18,135	10,871	18
152,997	83,044	42,137	325	5,438	571	12,472	—	60,943	9,010	8,967	19
396,599	88,125	48,620	1,900	223,154	1,349	21,268	—	296,291	12,183	11,775	20
141,896	5,286	33,232	6,200	11,162	403	12,256	—	63,253	73,357	13,688	21
454,530	350,993	43,238	—	5,557	1,057	26,079	—	75,931	27,606	27,605	22
47,538	—	31,532	1,100	652	2,633	7,851	—	43,768	3,770	—	23
182,142	68,222	35,178	400	8,734	683	17,275	4,612	66,882	47,038	42,145	24
129,551	30,107	29,686	—	1,431	1,331	7,549	—	39,997	59,447	31,474	25
427,134	343,100	38,873	1,800	7,746	436	28,297	—	77,152	6,882	—	26
181,813	112,736	30,900	1,400	2,278	816	12,134	—	47,528	21,549	6,963	27
78,857	33,500	26,168	600	6,062	183	5,570	2,820	41,403	3,954	2,182	28
128,076	80,088	26,516	825	2,834	351	13,145	152	43,823	4,165	—	29
95,369	22,000	30,367	400	3,182	458	10,798	—	45,205	28,164	28,164	30

